

«ART, BELLESA, TRANSCENDÈNCIA»,
EL 17 I 18 DE MAIG, EN QUATRE
LLOCS EMBLEMÀTICS DE LA CIUTAT

Diàlegs fe i cultura a la Barcelona dels gentils

BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

CARDENAL LLUÍS
MARTÍNEZ
SISTACH

«Als cristians ens
insta el compromís
baptismal d'oferir
el tresor de Jesús
i del seu Evangeli
als nostres germans,
també als no
creients»

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

UNIVERSITAT DE BARCELONA

La catedral de Barcelona, escenari de teatre

Dins del marc de la festivitat de la Santa Creu i per celebrar la finalització de les obres de la catedral de Barcelona, el 4 de maig, a les nou del vespre, tindrà lloc al pla de la Seu de la Ciutat Comtal la representació de l'obra teatral *Assassinat a la catedral*, de T. S. Eliot, amb traducció catalana de Mn. Josep Urdeix. L'obra comptarà amb música en directe i la participació de la Unitat Muntada de la Guàrdia Urbana de Barcelona.

P 30

Doble aniversari de Benet XVI

Aquest mes d'abril Benet XVI ha celebrat un doble aniversari: 85 anys i el setè any de pontificat. I ho ha fet en un ambient molt familiar, ja que ho ha viscut amb una festa bavaresa, acompanyat per una delegació d'autoritats civils i religioses, i fidels provinents de la seva terra d'origen. I, és clar, al costat del seu germà Georg. En aquest número Marc Argemí, director de Comunicació de l'Opus Dei a Catalunya, analitza aquests set anys de pontificat. P 7-8

El pare abat de Montserrat, a favor del pacte fiscal

P 22-23

Sumari

P 20 El compromís missioner de Càrol Garcia

P 27 Tortosa: Trobada diocesana 2012

P 31 Obre al públic l'Espai Oliba del MEV

P 33 L'esplendor del gòtic al MNAC

P 36 La urgència d'una ecologia humana

Editorial

Esport, fe i solidaritat

Sovint es diu que l'esport, en certa manera, ha reemplaçat la religió. Que els estadis són els nous temples i que la militància religiosa d'ahir ha donat pas a la passió i a la defensa aferrissada dels colors d'un club. Que la pràctica esportiva de molts fa pensar en l'ascesi d'altre temps, que avui les masses segueixen els espectacles enfervorides de la mateixa manera que abans acudien als actes religiosos. Tot i que hi ha punts de veritat en aquests paral·lelismes, cal no ser simplistes. La pràctica de l'esport té molts valors: l'autocontrol, el coneixement del propi cos, l'afany de superació, la sana competitivitat, la feina en equip, la festa... L'esport, com cap realitat humana, no pot ser aliena al cor del creient. Sant Pau a les seves cartes usa metàfores esportives ben clares: «No sabeu que a l'estadi tots els corredors es llancen a la cursa, però només un s'emporta el premi? Correu bé per poder-vos-el endur!» (1Co 9,24). Però sembla que hi hagi un distanciament entre l'àmbit eclesial i l'esportiu, com si fossin dues realitats paral·leles, sense punts en comú. Per això és una bona notícia que ara el FC Barcelona i el RCD Espanyol estiguin donant suport al programa «Joves a l'atur», una iniciativa del cardenal Lluís Martínez Sistach, amb motiu de les seves noces d'or sacerdotals, de la qual el nostre setmanari ja va informar la setmana passada. Una iniciativa lloable —que s'inscriu dins la Missió Metròpolis— destinada a fer front a l'elevat índex d'atur juvenil que sobrepassa ja el 50%. El lema és senzill i fàcilment comprensible:

«Marca un gol a l'atur juvenil.» Tots dos clubs s'han compromès a fer aparèixer al camp de futbol una pancarta amb l'eslògan esmentat, per tal de sensibilitzar el públic davant d'aquesta problemàtica i perquè col·labori en el projecte «Joves a l'atur». Entre d'altres iniciatives, en el cas del Barça es tracta d'un contracte de pràctiques remunerades per a cinquanta joves que no solament tindran una petita font d'ingressos sinó que experimentaran un augment de confiança i d'autoestima. «Joves a l'atur» s'inscriu en el seu programa de formació i inserció sociolaboral de Càritas diocesana, que ofereix orientació en la cerca de feina, borsa de treball i coneixement de la llengua als joves de la diòcesi. L'any passat ja se'n van beneficiar un miler de joves. És significatiu també que ara dos clubs tradicionalment rivals s'hagin posat d'acord en una actuació d'interès social. Podria ser la manera de començar una nova presència de l'Església en el món de l'esport? Qui fa l'acompanyament pastoral als esportistes? Seria oportú de reflexionar periòdicament de manera conjunta en l'esport i l'humanisme cristià? Com moderar els guanys multimilionaris d'algunes figures de l'esport? Com ensenyar que els joves i adolescents juguin net? Com evitar que alguns pares tinguin comportaments incívics quan participen com a espectadors dels partits que juguen els seus fills? La Missió Metròpolis hauria de tenir continuïtat per trobar resposta a aquests i a molts altres interrogants.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Marc Argemí, Antoni Babra, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Delfí Dalmau, F. Diego Espuny, Ignasi M. Fossas, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Marta Miquel, Ignasi Miranda, Valentí Miserachs, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Griselda Oliver, Joan Pallarès-Personat, Hilari Ragner, Francesc Raventós, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Blanca Serres, Sebastià Taltavull, Pere Tena, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 124,80 €

Gibraltar i Portugal: 124,80 €

Resta d'Europa: 199,85 €

Amèrica i Àfrica: 237,86 €

Àsia i Oceania: 315,81 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un nou lllindar

Un sí joio's a la confiança

Avui notem amb facilitat que hi ha moltes persones que experimenten la necessitat de referents fiables. Es viu de la perplexitat i patim una crisi de models. Són molts els qui troben a faltar algú que els aculli i els faci cas, que els escolti, que interpreti bé els seus sentiments, que els ofereixi una comunicació sincera. Aquesta mancança sovint és substituïda quasi de forma instantània per ofertes materials, per l'atractiu que té el culte al propi jo i a la imatge, per la sofisticació de tecnologies més noves i per tantes males herbes que creen dependència.

Tanmateix, la set de relació humana no queda associada i demana noves mediacions. Entre la proposta de confiança i l'esforç perquè l'ús mediàtic esdevingui humà i humanitzador, hi ha una tendència a prote-

gir la soledat que crea la necessitat quasi biològica d'estar connectat, encara que sigui des de l'obsessió individualista de controlar tot el que ens envolta. Però, què hi trobem?

Trobem individus solitaris anant d'un lloc a un altre sense un ideal, aferrats al mòbil sense necessitat, identificats emocionalment amb els més sofisticats aparells electrònics, tancats davant l'ordinador i eixamplant xarxes d'intercanvi amb coneguts i desconeguts, sovint absents del que passa al seu costat, insolidaris i pensant només amb ells i el seu cercle de domini. És ben trist arribar a caure en aquests paranyes.

Així i tot, les connexions no sempre solucionen el buit existencial que hom pateix. Cal anar més enllà i fer l'esforç de descobrir que la relació, perquè sigui

autèntica, ha de ser més humana.

Penso que això val per a tots per la necessitat de no anar sols per la vida, vèncer el virus de l'individualisme i donar-nos més a exercir la proximitat. En qualsevol indret humà, l'acompanyament mutu, afectiu, proper i sincer, amb el diàleg de les paraules, dels gestos i del cor, cara a cara i sense intermediaris sofisticats i impersonals, ben segur que donarà una nova fesomia al tracte quotidià i s'assegurarà un clima de confiança que traurà la por i la sospita. A tot aquest món nostre, complex i perplex i, alhora, amb un potencial tan gran de bondat, l'Evangeli també hi té una paraula a dir i hem de deixar que la digui. Donem-li també la confiança i que sigui el millor referent.

Sebastià Taltavull Anglada

Bisbe auxiliar de Barcelona

Barcelona esdevé atri dels gentils

El Museu Nacional d'Art de Catalunya, la Universitat de Barcelona, l'Institut d'Estudis Catalans i la Sagrada Família seran «espai d'intercanvi i de diàleg»

Carme Munté

Entre els anys 20 i 19 abans de Crist, el rei Herodes va començar grans obres de renovació i gairebé de reconstrucció del temple de Jerusalem. A més de les àrees reservades als membres del poble d'Israel, hi havia un espai en el qual tothom podia entrar: jueus i no jueus, circumcidats i no circumcidats, membres i no membres del poble escollit, persones enteses en la Llei i persones no enteses.

En aquell espai s'hi aplegaven rabins i mestres de la Llei disposats a escoltar les preguntes de la gent sobre Déu i a contestar-les mitjançant un intercanvi respectuós i compassiu.

Aquest era l'atri dels gentils o pagans, en llatí l'*atrium gentium*, un espai que tothom podia travessar i estar-s'hi, sense cap distinció de cultura, de llengua o de confessió religiosa, un lloc de trobada i de diversitat. L'espai que l'Església ha volgut recuperar per iniciativa del mateix papa Benet XVI, que en el seu discurs a la Cúria romana del 21 de desembre del 2009 va convidar a obrir «una mena d'atri dels gentils, on els homes poguessin, d'una certa manera, apropar-se a Déu sense conèixer-lo i abans d'haver trobat l'accés al seu misteri».

El març del 2011 la ciutat de París va ser la primera de posar en escena aquest Atri dels Gentils promogut pel Pontifici Consell de la Cultura, amb el cardenal Gianfranco Ravasi al capdavant. Després de les experiències de París, Florència, Tirana i Palerm, ara és el torn de la ciutat de Barcelona.

Durant dos dies, la ciutat de Barcelona esdevindrà un atri dels gentils actualitzat i adaptat al segle XXI però amb el mateix fons de l'antiguitat d'esdevenir «espai d'intercanvi i de diàleg». S'han escollit quatre espais culturals de primer ordre per tal d'acollir un diàleg basat en l'obertura a l'altre, respectuós, amb l'objectiu d'aprofundir sobre la temàtica escollida: *Art, Bellesa, Transcendència*.

Promogut pel Pontifici Consell de la Cultura i l'arquebisbat de Barcelona, i organitzat per la Facultat de Teologia de Catalunya, l'Atri dels Gentils es desenvoluparà els dies 17 i 18 de maig al Museu Nacional d'Art de Catalunya, concreta-

ment als espais dels absis romànics de Sant Climent i Santa Maria de Taüll; al Paraninfo de la Universitat de Barcelona; a l'Institut d'Estudis Catalans, més en concret a les Sales Prat de la Riba, i Pere i Joan Coromines, i finalment a la basílica de la Sagrada Família. La presidència dels quatre actes serà compartida per l'autoritat de cada institució que acull l'acte i pels cardenals Lluís Martínez Sistach i Gianfranco Ravasi.

Tenint en compte que l'entrada al Museu Nacional d'Art de Catalunya, a la Universitat de Barcelona i a l'Institut d'Estudis Catalans serà amb invitació, les persones interessades a seguir els actes en directe ho podran fer a través de la pàgina www.atriidelsgentils.net.

Pel que fa a l'acte final de la Sagrada Família, el 18 de maig de les 19.30 a les 21.30, titulat *El diàleg de les veus: poesia i música a la Sagrada Família*, totes les persones que vulguin assistir-hi podran fer-ho inscrivint-se prèviament a la mateixa web www.atriidelsgentils.net, així com a través de les webs de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel.

Sota la presidència dels cardenals Lluís Martínez Sistach i Gianfranco Ravasi, els presents a la Sagrada Família podran escoltar la soprano Montserrat Caballé

«Barcelona és una ciutat amb molta història pel que fa a l'art però també amb molt de present i, en aquest sentit, ens va semblar que encaixava bé aprofundir sobre "Art, Bellesa, Transcendència"»

interpretant per exemple *Mariam* Matrem del Llibre Vermell de Montserrat, o l'*Al·leluia* de Händel interpretat per un total de 615 cantaires.

«Catalunya és un país en què l'esperit de l'Atri dels Gentils fa molts anys que hi és perquè som una societat que ens agrada molt el diàleg», va dir el Dr. Armand Puig en presentar el programa de l'Atri dels Gentils als micròfons de Ràdio Estel.

Degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya, el professor Armand Puig és per encàrrec del cardenal Lluís Martínez Sistach el responsable de plasmar i d'organitzar aquesta experiència de diàleg a Barcelona.

«Barcelona és una ciutat amb molta història pel que fa a l'art però també amb molt de present ja que tenim iniciatives artístiques i culturals constants», va explicar el Dr. Armand Puig, «en aquest sentit, ens va semblar que encaixava bé amb l'esperit de la nostra ciutat aprofundir

precisament sobre la temàtica *Art, Bellesa, Transcendència*».

De fet, va afegir a continuació, «l'art sempre tendeix a transcendir-se a si mateix tant pel que fa a l'autor com pel que fa a l'obra i, per tant, a apuntar de la manera que sigui a la Bellesa. I la Bellesa, amb majúscula, és un dels noms de Déu». «No és que pretenguem explicar el misteri de Déu», va dir, «però certament que busquem aquest Déu desconegut i potser una mica conegut vers al qual tendim tots».

Segons el degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, l'Atri dels Gentils no es presenta tant com a espai de diàleg entre creients i no creients, sinó com a espai de diàleg entre persones unides per una mateixa inquietud de cercar la veritat i per un mateix anhel de transcendència.

«El límit ja no és entre els qui creuen i els qui no creuen en Déu, sinó entre els qui volen defensar l'home i la vida, la humanitat de l'home, i els qui volen ofegar-los en un utilitarisme, material o fins i tot espiritual. El límit, ¿no és entre els qui reconeixen el do de la cultura i de la història, de la gràcia i la gratuïtat, i els qui ho posen tot sota el culte de l'eficiència, sigui cientista o sacral?»

QUATRE ESPAIS EMBLEMÀTICS DE LA CIUTAT

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

L'art, ànima de la cultura, camí de transcendència

17 de maig
19.30-22.00 h

Interpretació musical:
Lídia Pujol

Ponències:
La humanitat de l'ésser humà, fonament de l'art
Daniel Giralt-Miracle, crític d'art

El símbol, entre el present i l'absent
Lluís Duch, monjo de Montserrat i antropòleg

L'art com a contemplació i comunió
Rafael Argullol, professor d'estètica, Universitat Pompeu Fabra

L'art religiós, àmbit de revelació i de diàleg entre Déu i l'home
Micol Forti, directora de la secció d'art contemporani dels Museus Vaticans, Roma

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Trobar la Bellesa, salvar el món

18 de maig
11.00-13.30 h

Interpretació musical:
Quartet de corda de l'ESMUC

Ponències:
«Tan sols podem estimar les coses belles» (Agustí). La via de la bellesa a l'amor
Francesc Torralba, filòsof i teòleg, Facultat de Filosofia de Catalunya-URL i Facultat de Teologia de Catalunya

Bellesa real, bellesa ideal? El cos en Caravaggio
Alessandro Zuccari, historiador de l'art, Universitat La Sapienza, Roma

La visió de la natura en la poesia de Hölderlin
Jordi Llovet, filòleg i historiador de la literatura, Universitat de Barcelona

La relació usar-gaudir. Hi ha una bellesa que pugui salvar el món?
Xavier Rubert de Ventós, filòsof, Universitat Politècnica de Catalunya

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Crear i recrear: els sentits espirituals

18 de maig
15.30-18.00 h

Ponències:
Pràctiques culturals i destinació social en l'art
Fèlix Riera, director de l'Institut Català de les Empreses Culturals

Sobre l'espiritual en l'art
Juan Manuel Bonet, exdirector dels Museus Reina Sofía i IVAM

Documental:
Albert Serra, director de cinema

Taula rodona:
El procés de creació artística com a acte de transcendència
Perico Pastor (pintor), Joan Guinjoan (compositor), Carme Riera (novel·lista), Lluís Pascual (director de teatre), Jaume Vallcorba (escriptor i editor)

BASÍLICA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

El diàleg de les veus: poesia i música a la Sagrada Família

18 de maig
19.30-21.30 h

Fanfara del grup de metalls

El diàleg de les Escriptures
Lectura de textos de l'Antic i del Nou Testament
Ester Romero i Francesc Figueras

Intervenció del cardenal Gianfranco Ravasi

Interpretació musical:
Montserrat Caballé, soprano, acompanyament de Juan de la Rubia, organista

El diàleg dels teòlegs
La teologia de la bellesa: la litúrgia i la santedat com a epifanies de Déu
Olegario González de Cardedal, Universitat

Pontificia de Salamanca

La Sagrada Família: l'art com a expressió simbòlica del misteri cristià
Armand Puig i Tàrrach, degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya

Interpretació musical:
Juan de la Rubia, organista

El diàleg dels poetes
David Jou, poeta i professor de física de la matèria, Universitat Autònoma de Barcelona
Gemma Gorga, poetessa i professora de filologia, Universitat de Barcelona

La música com a diàleg
Introducció: Cori Casanova

Intervenció del cardenal Lluís Martínez Sistach
Hallelujah de l'oratori *El Messies* de G. F. Händel

«L'Església és vista amb uns altres ulls d'ençà de la dedicació de la Sagrada Família»

Cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona

Nou llibre del cardenal

Els reptes de la nova evangelització i les diverses iniciatives que es duen a terme a Barcelona són els eixos centrals de *La Sagrada Família, un diàleg entre fe i cultura*, el nou llibre del cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, que va aparèixer amb motiu de la festivitat de Sant Jordi.

L'obra presenta la basílica de la Sagrada Família com a paradigma de la nova evangelització, la qual cosa la converteix en una icona per a l'Església del segle XXI. Compta amb un prefaci del cardenal Tarcisio Bertone, està prologada pel cardenal Gianfranco Ravasi i té l'epíleg de l'arquebisbe Rino Fisichella.

El llibre pren com a element de partença l'evangelització com a objectiu prioritari de l'Església, a partir del qual analitza el proper Sinode per a la Nova Evangelització i diverses iniciatives promogudes des de la Santa Seu, com la Missió Metròpolis i l'Atri dels Gentils, així com la seva celebració a Barcelona. Més endavant glossa un total de 8 experiències dutes a terme a l'arxidiòcesi en el diàleg fe-cultura i el diàleg interreligiós, que culminen en la dedicació de la basílica de la Sagrada Família, que el cardenal de Barcelona analitza des de les vessants històrica, estètica, catequètica, litúrgica i solidària. Finalment situa el temple de Gaudí com a paradigma visible de l'invisible enmig del món actual, així com una metàfora de la família cristiana i un símbol universal de pau. La crida a la santedat, inclosa la de Gaudí, apareix finalment com a factor essencial per a l'evangelització.

Barcelona és la cinquena ciutat europea que acull l'Atri dels Gentils. Quina ha de ser la nostra aportació més específica? El tarannà català es troba especialment a gust en aquesta actitud de diàleg?

És un fet important que siguem una de les primeres diòcesis i ciutats del món que organitzem, amb el Pontifici Consell per a la Cultura, un Atri dels Gentils. Aquí el diàleg entre creients i no creients ve de lluny i hi ha hagut institucions i realitats eclesials per fomentar aquest diàleg i relacionar la fe i la cultura. Per a aquestes últimes relacions el cardenal Narcís Jubany va crear la Fundació Joan Maragall, que té ja més de 25 anys d'existència. El tarannà català aimant del diàleg entre les persones i les institucions pot contribuir positivament a la finalitat de l'Atri dels Gentils que és de diàleg entre creients i no creients.

L'Atri dels Gentils es presenta com un «espai d'intercanvi i de diàleg». Quins són els requisits perquè, més enllà de les creences o ideologies, aquest diàleg sigui fructífer?

L'Atri dels Gentils obeeix a una iniciativa del papa Benet XVI. En el discurs de Nadal, el 21 de desembre del 2009, el Papa va dir que considerava important que les persones que es declaren atees o agnòstiques ens interessessin a nosaltres com a creients. I pensant en l'Atri dels Gentils del temple de Jerusalem, com a lloc de pregària per a tots els pobles, va afirmar que «l'Església hauria d'obrir, també avui, una mena d'atri dels gentils, on els homes puguin entrar en contacte d'alguna manera amb Déu sense conèixer-lo i abans que hagin trobat l'accés al seu misteri, al servei del qual està la vida interna de l'Església».

El cardenal Gianfranco Ravasi afirma que «aquest és el gran risc que dificulta una recerca mútua, deixant el creient en una lleugera aura de religiositat, de devoció, de vitalisme tradicional, i l'incrèdul submergit en el realisme aclaparador de les coses, de l'immediat, de l'interès». I és molt interessant el que digué Benet XVI als joves amb motiu de l'Atri dels Gentils de París: «Jo penso en tot allò que vosaltres desitgeu dir-vos: no creients, voleu interpel·lar els creients, especialment exigint-los el testimoniatge d'una vida que estigui d'acord amb el que ells professen i rebutjant qualsevol desviació de la religió que la converteixi en inhumana. Creients vosaltres, voleu dir als vostres amics que aquest tresor que us habita mereix ser compartit, mereix una interpel·lació i una reflexió».

Més enllà de les dates del 17 i 18 de maig, com s'hauria d'integrar l'Atri dels Gentils en tot el treball ordinari que fa l'Església de Barcelona i de Catalunya?

L'Atri dels Gentils té com a fina-

«El tarannà català aimant del diàleg entre les persones i les institucions pot contribuir positivament a la finalitat de l'Atri dels Gentils que és de diàleg entre creients i no creients»

litat que es coneguin i es relacionin creients i no creients, i que es puguin establir ponts entre ells. No haurien de ser unes sessions només d'uns dies. Convindria que aquest diàleg i el diàleg entre fe i cultura perduri. Als cristians ens insta el compromís baptismal d'oferir el tresor de Jesús i del seu Evangeli als nostres germans, també als no creients.

D'ençà de la dedicació de la Sagrada Família, ha notat una actitud més oberta a dialogar amb l'Església?

Sí. Penso que la dedicació d'aquesta bellesa singular i universal que és la basílica de la Sagrada Família i la visita del papa Benet XVI a Barcelona ha contribuït considerablement al fet que es vegi l'Església i el que l'Església prepara i realitza en el camp de la cultura, de l'ajut als pobres, de la fe i de l'espiritualitat, amb uns ulls diferents per part de molts ciutadans i també de representants del món de la cultura.

Presentació d'ADECO

El 19 d'abril, a les 20.00 h, va tenir lloc la presentació oficial d'ADECO CATALUNYA, una ONG de la Congregació Passionista al santuari de Santa Gemma de Barcelona. L'acte es va desenvolupar a les dependències del santuari amb una afluència ben nodrida de persones amb inquietuds de solidaritat.

En paraules del seu president i rector del santuari, P. Carlos Cano, ADECO CATALUNYA posa nom a l'acció caritativa i social que volem portar endavant perquè l'Evangeli de Jesús no només sigui predicat sinó també encarnat en accions concretes d'ajuda, de promoció humana, de defensa dels valors, de justícia i de caritat, que ve a complementar i enriquir l'acció pastoral i evangelitzadora dels passionistes a Barcelona. En un altre moment de la seva intervenció va posar en relleu que aquest és el començament d'una gran tasca que queda per fer, la llavor que vol ser un arbre frondós, la primera pedra que somia ser una casa espaiosa per a una comunitat de germans. Per això, el gran repte immediat no és buscar diners per fer projectes, sinó cercar voluntaris que aportin el millor d'ells mateixos on es comparteixi l'amor a Jesús, el Senyor, i l'amor als pobres.

ADECO CATALUNYA neix dins d'una gran federació d'ONG ADECO repartides per Espanya i Amèrica Llatina. Mancava a Catalunya i ara veu la llum en aquesta terra solidària amb ànsies d'ajudar els més necessitats.

El primer projecte es desenvoluparà dins de la mateixa ciutat de Barcelona, a través de beques de menjador per a 20 infants del barri

de Roquetes. Moltes altres peticions esperen resposta a Cuba, el Congo, el Salvador, Mèxic, etc.

L'acte va acabar amb una convivència amistososa on es va brindar amb una copa de cava i molts dels assistents ja van donar les seves dades personals per integrar-se en el projecte ADECO CATALUNYA.

Programació 2012

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Terra Santa

Del 21 al 28 de maig

Del 17 al 24 d'agost

Del 30 novembre al
7 de desembre

Expedicions culturals

Lourdes

Del 28 juny
al 2 de juliol

Del 20 al
24 de setembre

Units al pelegrinatge de
l'Hospitalitat de la Mare
de Déu de Lourdes

Organització tècnica

relitur viatges GC 1045 D

MESOPOTÀMIA Ruta bíblica per terres aramees

Del 20 al 29 d'agost

Les terres entre l'Eufrates i el Tigris pertanyen a la cultura universal d'un món transcendent i determinant. Viatjant per les terres del Creixent Fèrtil ens acostarem allà on la tradició ens recorda per on van passar els patriarques bíblics i també per on van passar tants d'altres pelegrins il·lustres, com Egèria en el s. IV, donant també testimoni d'unes terres d'antiga tradició cristiana. Antioquia, Gaziantep, Urfa (l'antiga Edessa), són alguns dels llocs amb nom destacat. Tindrem ocasió de navegar per l'Eufrates, arribar a la vora del Tigris a Hasankeyf i descobrir llocs arqueològics excepcionals com Nemrut o Perre. A Istanbul visitarem part del barri jueu i per descomptat els grans llocs de la tradició cristiana.

Un viatge per les terres aramees de Mesopotàmia.

ARMÈNIA

Un país marcat
per la fe

ARMÈNIA és una nació arre-
lada en les tradicions bíbli-
ques. Segons una d'elles, a la
muntanya de l'Ararat, símbol
del poble armeni (avui dins
de fronteres turques), va
ser on Noè va desembarcar
de l'Arca, i segons una altra
llegenda on és situat l'Edèn.
També és el lloc on van por-
tar els apòstols Judes Tadeu
i Bartomeu la relíquia de la
Santa Llança (de Longinos).
Primer país que adopta el
cristianisme com a religió
d'estat l'any 301 dC. Salva-
guarda del cristianisme des
de la seva identitat com a
nació.

Del 2 al 12 de juliol

Viatjar a Armènia és descobrir les
seves esglésies, la seva litúrgia,
el deliciós menjar, la seva gent.
Un país acollidor, de gran bellesa
paisatgística i cultural, un país
marcat per la seva fe que ens
arriba al cor.

SRI LANKA:

l'esperit de l'antiga Ceilan

De l'1 al

9 de novembre

La ruta colonial de les
espècies al cor de l'Índic

L'actual **SRI LANKA** és l'antiga CEILAN,
una illa al sud del continent indi que ens ofereix
l'oportunitat d'endinsar-nos en una magnífica ruta a través de plantaci-
ons d'espècies, parcs nacionals on gaudirem d'un safari entre elefants,
meravellosos paisatges de muntanya entre plantacions de te, les antigues
capitals del regnes singalesos, etc. Tot envoltat d'un dels paisatges més
impressionants d'Àsia on la selva més verda i una atractiva costa tropical
són la llar d'un poble amable i hospitalari on actualment regna la pau
i l'harmonia entre cristians, budistes, hindús i musulmans.

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

El Papa celebra l'aniversari amb una festa bavaresa

Fa 85 anys, acompanyat pel seu germà Georg

Redacció
Ciutat del Vaticà

El dilluns 16 d'abril Benet XVI va celebrar el seu 85è aniversari amb una festa bavaresa, acompanyat per una delegació d'autoritats civils i religioses, i fidels procedents de la seva terra d'origen. I, per descomptat, al costat del seu germà Georg.

L'aniversari de Benet XVI es va celebrar en un matí ric de celebracions, visites i festes. En les paraules de salutació, el cardenal Angelo Sodano, degà del Col·legi Cardenalici, va agrair al Pontífex la «sol·licitud» amb la qual exerceix el seu «servei d'amor». «No en va —va afegir Sodano— la seva primera encíclica és tot un himne a l'Amor que és Déu, com aquell amor que ha d'animar cada pastor, cridat a fer entrar en el món la llum de Déu i també l'escalf del seu amor.»

El Papa va presidir l'eucaristia en presència d'alguns notables i bisbes bavaresos, després de rebre'ls en audiència privada. En l'homília, va assenyalar dos sants francesos com les primeres figures de referència del seu llarg viatge espiritual i pastoral: la vident de Lourdes, Bernadeta Soubirous, i el pelegrí mendicant del segle XVIII, Benoît-Joseph Labre.

De santa Bernadeta va elogiar la puresa del cor i la capacitat de veure «la Mare de Déu i trobar-hi el reflex de la bellesa i la bondat de Déu». Precisament en el cor incontaminat de la jove de Lourdes la Mare de Déu pot «mostrar-se i, a través seu, parlar al segle i més enllà del segle mateix». «Aquesta petita santa ha estat sempre per a mi un signe (...) de com hauríem de ser. Del fet que en tot el que sabem i fem, que són coses necessàries, no hem de perdre el cor senzill, la mirada simple del cor, capaç de veure l'essencial.» L'«essencial» es troba en el que la Mare de Déu assenyala a Bernadeta: una «font d'aigua viva i pura», imatge de la «veritat que ens surt a l'encontre des de la fe». I signe de «nostàlgia» d'una vida també pura, «de l'ésser humà sense pecat».

Benoît-Joseph Labre, l'altre sant esmentat pel Pontífex, va peregrinar pels santuaris d'Europa durant gairebé tota la seva vida, no fent altra cosa que «donar testimoni del que compta a la vida: Déu». Labre, per la magnitud del seu pelegrinatge, va ser un sant eminentment «europeu», però va ser sobretot un sant que, en nom de la fraternitat de Déu, va saber abatere les fronteres.

Un altre pilar de la pròpia fe que va assenyalar el Pontífex és el Dissabte Sant. Va ser en la Vetlla Pasqual el dia en què Joseph Ratzinger, el 16 d'abril del 1927, naixia i rebia el sagrament del Baptisme. El Papa va afirmar haver vist aquest dia com a clau de «lectura» de la mateixa existència, abans i després de l'elecció pontificia.

Reflexionant sobre el Dissabte Sant i el seu propi baptisme, Benet

«Em trobo davant de la darrera etapa del recorregut de la meua vida i no sé pas encara què m'espera. Sé, però, que hi ha llum de Déu»

XVI va afirmar que «la vida esdevé un veritable do si juntament amb ella pot oferir també una promesa que és més forta que qualsevol desgràcia que ens pugui amenaçar, si aquesta se submergeix en una força que garanteix que sigui un bé el fet de ser un home». En aquest sentit, el baptisme és un signe de «renaixement», de «certesa que de debò és un bé el fet d'existir, perquè la promesa és més forta que les amenaces», gràcies a l'acollida en la «gran, nova família de Déu».

«Darrera etapa»

«Em trobo davant de la darrera etapa del recorregut de la meua vida i no sé pas encara què m'espera. Sé, però, que hi ha la llum de Déu, que Ell ha ressuscitat i que la seva llum és més forta que qualsevol foscor, sé que la bondat de Déu és més forta que tots els mals d'aquest món. I això m'ajuda a procedir amb seguretat. Això ens ajuda a tirar endavant, i en aquesta hora agraeixo de cor a tots els qui contínuament em permeten percebre el «sí» de Déu a través de la seva fe», va confessar el Pontífex en alemany davant del seu germà Georg i els seus col·laboradors més propers.

El Papa també va parlar d'alguns records personals, començant pel dels seus pares i de tots els que l'han acompanyat durant la seva vida. També a la delegació de Baviera, a la qual va rebre a la Sala Clementina, el Pontífex li va expressar el seu agraïment. Sobre tot per les paraules del ministre president Seehofer, que li van recordar alguns dels llocs on va créixer, però també pels pensaments suscitats per l'al·lusió del cardenal Reinhard Marx a la bellesa de la fe d'una Església a la qual no ha deixat mai de sentir-se profundament unit. Una Església el rostre de la qual ha tornat a aflorar en la seva ment gràcies a la presència de tants bisbes.

De la mateixa manera, van tornar a la memòria els vincles d'amistat amb els exponents d'altres confessions cristianes i amb la comunitat jueva. Finalment, un pensament suscitat per l'escolta de peces musicals executades per un grup folk.

Set anys de pontificat

Gaudium Press / Ciutat del Vaticà

En un comunicat emès pel portaveu del Vaticà, el P. Federico Lombardi, s'ha fet un curt resum de les múltiples activitats que el Papa, en els seus set anys de pontificat, ha dut a terme. El P. Lombardi ha recordat que en el moment de l'elecció «molts es van preguntar si, després de tants anys marcats per la malaltia del seu gran predecessor, el seu papat seria tan fort i durador com s'esperava, i si un teòleg que havia conduït un dicasteri específicament doctrinal durant tant de temps sabia afrontar les tasques tan diverses del govern pastoral de l'Església universal».

«Hem vist el Papa afrontar amb coratge, humilitat i determinació, situacions difícils, com ara la crisi dels abusos sexuals», agrega el P. Lombardi. No és només l'àmplia tasca realitzada, sinó també duta a terme de forma exímia amb coherència total, segons paraules del portaveu vaticà: «Per damunt de tot, hem conegut, per la coherència i consistència dels seus ensenyaments, que la prioritat del seu servei a l'Església i a la humanitat és conduir les ànimes cap a Déu, el Déu que ens va donar a conèixer Jesucrist, i que la fe i la raó s'ajuden mútuament en la recerca de la veritat i responen a les expectatives i exigències de cadascun de nosaltres i de la humanitat en el seu conjunt, que la marginació de Déu i el relativisme són perills seriosos del nostre temps.»

En aquests set anys de pontificat les estadístiques són les següents: 23 viatges internacionals, 26 viatges dins d'Itàlia, 4 sínodes de bisbes, 3 Jornades Mundials de la Joventut, 3 encíclics i infinitat d'actes magisterials, 2 anys dedicats a sant Pau i al sacerdoti, 2 llibres: *Jesús de Natzaret i Llum del món*.

El P. Lombardi va recordar també els grans esdeveniments que el Papa, en la línia de les seves diverses i importants activitats, té pròximament: la Trobada Mundial de les Famílies, el viatge al Pròxim Orient, el Sínode per a la Nova Evangelització i l'Any de la Fe.

El cardenal Bertone destaca tres virtuts de Benet XVI

Coherència, saviesa i serenitat són els trets assenyalats

Gaudium Press
Ciutat del Vaticà

El cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat vaticà i un dels homes més propers a Benet XVI, ha redactat per al diari *Il Messagero* un emotiu article amb motiu del setè aniversari del seu pontificat. En el text, el purpurat desmenteix la imatge equivocada que es difon sobre el Papa i escriu una semblança espiritual de les seves virtuts. «El que t'impacta de Benet XVI és la seva coherència, la seva saviesa i la seva serenitat», afirma el cardenal.

Juntament amb aquestes tres virtuts principals, el cardenal Bertone destaca la seva «clara consciència dels problemes que afronta l'Església i la humanitat». Aquesta habilitat li permet donar una resposta profunda i encertada; «el seu ensenyament no deixa ningú indiferent». El cardenal descriu el Pontífex com un home amb un «alt perfil intel·lectual i doctrinal» i «un educador i mestre excepcional», d'acord amb les necessitats d'una època de crisi i amb grans inquietuds de llibertat i justícia.

«Realment és un error veure el Papa com enfocat solament en els llibres, distant dels problemes reals de la gent»

tuds de llibertat i justícia.

Malgrat aquestes elevades condicions intel·lectuals, el purpurat assegura que el Papa té un carisma especial contrari a la imatge que se n'ha difós. «Vull emfasitzar l'habilitat de Ratzinger, l'home, per crear amics i cordialitat», constata. «Realment és un error veure el Papa com enfocat solament en els llibres, distant dels problemes reals de la gent. En realitat ell és capaç d'arribar al veritable cor dels problemes.»

El secretari d'Estat, que ha d'atendre assíduament els afers de l'Església amb el Bisbe de Roma, també escriu sobre l'ambient de feina amb el Papa. El cardenal assegura que les reunions «no són rígides ni rutinàries, sinó amarades d'una atmosfera de germanor i d'imaginació».

El món pot trobar «coherència i saviesa» en Benet XVI, en paraules del cardenal Bertone, virtuts que s'expressen «en les clares indicacions que li dona al món sobre el valor essencial de la llibertat religiosa, en la recepció de persones de tota cultura i nació, en l'atenció particular que presta a les necessitats de la família, en l'atenció que ofereix als joves, per als quals ell ha estat un veritable mestre de vida i educador de la fe».

«Gràcies, Sant Pare, pel vostre ministeri incansable, per la vostra mansuetud i serenitat. *Ad multos annos!*», conclou emotivament el prelat.

DISSABTE DIA 12 DE MAIG

EXCURSIÓ AL MONESTIR de SANTA MARIA DE LLUÇÀ i al SANTUARI DE LA GLEVA

- 8.30h** Sortida de Barcelona (al costat de l'estació de Sants, Comtes de Bell-lloc, a tocar Catalunya Cristiana i Ràdio Estel)
 - 9.30h** Parada de mitja hora per esmorzar cadascú pel seu compte.
 - 11.00h** Arribada i visita al Monestir de Santa Maria de Lluçà
 - 13.30h** Dinar de germanor
 - 15.30h** Visita al Santuari de la Gleva
 - 17.00h** Retorn a Barcelona
- Per a més informació truqueu al **934 092 770**

Opinió

El Papa que llegeixen fins els no catòlics

Marc Argemí
Periodista
Director de
Comunicació
de l'Opus Dei a
Catalunya

A Benet XVI se'l podria definir com la persona que ha mobilitzat més persones d'arreu del món, en els últims set anys, superant presidents de govern, estrelles de rock i presentadors de televisió. També podríem dir d'ell que és un escriptor que ha venut més llibres que bona part dels autors contemporanis, gràcies a la seva biografia —encara inacabada— de *Jesús de Natzaret*. I moltes altres coses: fins i tot, alguns podrien considerar-lo el treballador en actiu de més edat del planeta. És un professor de formes suaus i paraula ferma. Un bavarès de somriure tímid i gran potència intel·lectual.

Benet XVI és tot això, però, en realitat, seria aquest un retrat molt pobre. El temps permetrà veure amb perspectiva la tasca intel·lectual i pastoral gegantina que aquest Sant Pare està duent a terme, en servei dels catòlics i de tota la humanitat. Davant d'una decadència que sembla irreversible, Benet XVI és el gran impulsor d'una renovació cultural profunda. En un món de missatges molt breus, ens està ajudant a no perdre'ns per les branques secundàries del saber, per tenir la valentia de plantejar-se les grans preguntes. Dins un món relativista, el Papa treballa per donar un sentit precís a cada paraula i una paraula a cada realitat. Afronta sense por els tres grans reptes que planteja el nostre món: la recerca exasperada del benestar econòmic, el materialisme pràctic i el subjectivisme dominant. A *Deus caritas est* ens va definir què era l'amor (*eros* i *agapé*); a *Spe salvi* ens proposa respostes als nostres anhels més profunds.

Ens proposa, una vegada i una altra, un viatge al que és essencial. El moll de l'os. Fa només uns dies, Benet XVI ens parlava de l'oració com allò que ens ajuda a llegir la història personal i col·lectiva des de la perspectiva més justa i fidel, que és la de Déu.

Sap que la fe és la força capaç de transformar el món, i pas a pas ens va suggerint maneres de fer-ho possible, i de permetre que, almenys, comenci per transformar-nos a cadascú personalment.

Cada escrit de Benet XVI és un pas en aquesta direcció. Els catòlics, i tots, fariem bé de llegir-lo més sovint i de primera mà.

Estats Units

L'Església demana al govern que aixequi l'embargament a Cuba

Hillary Clinton rep una carta de la Conferència Episcopal

Zenit
Washington

L'Església catòlica als Estats Units ha demanat en una carta enviada a la secretària d'estat, Hillary Clinton, que s'aixequi l'embargament a Cuba i que el govern nord-americà restableixi relacions diplomàtiques amb el país caribeny. El bisbe Richard E. Pates, de Des Moines, Iowa, president de la Comissió de Justícia i Pau internacional de la Conferència Episcopal, ha dit que amb aquestes dues passes els Estats Units «donarà suport al poble de Cuba per aconseguir més llibertat, drets humans i llibertat religiosa».

Mons. Pates ha elogiat que l'administració d'Obama flexibilitzi les restriccions de viatge dels cubanoamericans a Cuba l'any passat. El prelat assenyala a la carta que, després de participar en la visita del papa Benet XVI entre el 26 i 28 de març passats, va poder constatar de primera mà que

continuar aquesta tendència d'obertura «millorarà la vida de la gent en tots dos països». «Les organitzacions caritatives, incloent-hi les de l'Església catòlica, proporcionen serveis essencials i preserven la vida per als més marginats i empobrits a Cuba», indica Mons. Pates en la missiva. Segons el bisbe Richard E. Pates, durant la seva visita a l'illa, tant els membres d'aquestes organitzacions com representants d'alt rang de l'Església catòlica a Cuba li van comunicar en diferents ocasions que la seva tasca es veu frustrada per la seva incapacitat d'obtenir productes dels Estats Units a causa de l'embargament.

El bisbe Pates reitera la postura de l'Església catòlica que només un aprofitament més gran amb Cuba suscitï un canvi positiu en aquest país. I conclou la carta afirmant: «Esperem i preguem per unes mesures ràpides i adients que estableixin relacions diplomàtiques plenes amb Cuba i l'aixecament de qualsevol restricció per viatjar a Cuba i oferir una major assistència persona a persona al poble cubà. Fent això, donarem suport al poble de Cuba, els nostres veïns a tan sols 90 milles de distància, per aconseguir més llibertat, drets humans i llibertat religiosa, així com establir relacions amb un soci comercial que beneficiarà el comerç nord-americà.»

Turquia

Els cristians demanen els mateixos drets que els musulmans

Fides / Istanbul

Una Constitució que sigui «com una mare que abraça tots els seus fills». Aquest és el desig de les comunitats cristianes a Turquia, convidades a expressar-se per la Comissió Parlamentària encarregada de redactar la nova Constitució turca. Segons l'exarca patriarcal Yusuf Sag, líder de l'Església sirocatòlica, la voluntat de la contribució de les minories religioses ja és «una prova de com la nova constitució donarà suport a la llibertat. Com a ciutadans cristians, demanem els mateixos drets que els ciutadans turcs musulmans». Yusuf Sag ha expressat el seu desig que «la nova Constitució posarà l'accent sobre la llibertat. Com a sirians cristians que viuen en aquesta terra des de fa 4.500

anys, esperem tenir els mateixos drets que els ciutadans musulmans turcs».

Per als representants religiosos, el problema més gran és l'absència del reconeixement jurídic de l'Església catòlica. Mons. Ruggero Franceschini, president de la Conferència Episcopal Turca, diu que la qüestió crucial «és rebre el reconeixement jurídic oficial: algunes esglésies catòliques han de portar a terme els seus serveis creant abans associacions i organitzacions no governamentals. Nosaltres els catòlics ni tan sols podem arreglar les nostres esglésies o gestionar adequadament les nostres propietats». «Les esglésies històriques—ha comentat—són un patrimoni de tota la humanitat, no només de les persones que pertanyen a una comunitat.»

Síria

L'Església ortodoxa no celebra la Pasqua

Fides / Damasc

A Homs, la Pasqua ortodoxa, que va ser el 15 d'abril passat, no s'ha celebrat. Representants de l'Església ortodoxa a Homs han comunicat que les celebracions litúrgiques pasquals no s'han portat a terme. De fet, els pocs cristians que queden a la ciutat (menys de mil) estan atrapats pels bombardejos i no han tingut cap possibilitat d'arribar a les esglésies, moltes de les quals, entre altres coses, han estat destruïdes o danyades pels combats. La impossi-

bilitat de celebrar la Pasqua a Homs, assenyala l'Església ortodoxa, «és un fet dolorós que hauria de sensibilitzar les parts en conflicte i a la comunitat internacional per posar fi a la violència». A Homs també la Pasqua dels cristians llatins, el 8 d'abril passat, va coincidir amb un període d'intensos bombardejos i la van celebrar estant amagats. La comunitat dels jesuïtes va portar a terme una petita celebració amb uns quants fidels, mentre que l'església de Nostra Senyora de la Pau, dels grecocatólics, severament danyada, continua tancada.

Tibidabo^{us} informa

Basilica de Sant Josep Oriol

Noces d'Or sacerdotals

Oriol Oliveras i Janer

1 Noces d'Or Sacerdotals

El dia 1 de maig, a la Basílica de Sant Josep Oriol, a les 6 de la tarda, el Rector del Temple del Sagrat Cor del Tibidabo el P. Oriol Oliveras celebrarà una Eucaristia d'acció de gràcies amb motiu de les seves Noces d'Or Sacerdotals.

2 Romeria del Ram

El diumenge, dia 6 de maig, se celebrarà el 125è Aniversari de la Romeria del Ram.

A les 10.30 hores

Trobada a la Plaça del Funicular de Vallvidrera. Pujada a peu fins al Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo.

A les 11.30 hores

Ofrena de flors a l'Ermida primitiva.

A les 12 hores

Celebració de l'Eucaristia.

A les 13 hores

Grup Folkserola, cançons i danses populars a la terrassa del Temple.

3 Mes de Maria Processó de Maria Auxiliadora

Tots els dies, a les 18 hores, Mes de Maria, Vespres i Rosari.

El dia 19 de maig, a les 21,30 hores Eucaristia i Processó de Maria Auxiliadora amb la tradicional Tómbola de tots els participants.

4 Trobada anual de l'Apostolat de l'Oració

El dia 20 de maig 2012 Trobada Anual de l'Apostolat de l'Oració de Catalunya. Assemblea General. Eucaristia. Benedicció Eucarística.

5 Viatges i Peregrinacions

Terra Santa: 1 al 8 de Novembre 2012

Perú: 6 al 29 d'Octubre 2012

Informació:

Temple Tibidabo. Telèfon 93 417 56 86

Viatges Magister. Telèfon 93 487 94 23

radioestel.cat

Espai de trobada, participació i diàleg

Actualitat
Cultura
Blogs
Ràdio en directe
a la carta

«No hi ha secrets per amagar a l'Arxiu Vaticà»

Cardenal Raffaele Farina, arxiver i bibliotecari de la Santa Seu

Carme Munté

La presència del cardenal Raffaele Farina a Catalunya, amb motiu del congrés internacional sobre l'emperador Constantí, va despertar un gran interès entre els mitjans de comunicació. Es tracta de l'arxiver de l'Arxiu Secret Vaticà i aquesta institució sempre apareix envoltada d'una nebulosa de secretisme i misteri. El cardenal Farina, però, nascut a Buonalbergo (província italiana de Benevento) el 1933 i especialista en Història de l'Església, va aprofitar les entrevistes per negar el caràcter «secret» de l'Arxiu i per evidenciar la seva importància al servei de l'Església i de tots els estudiosos del món. El cardenal Farina és salesià i, a més d'arxiver, és el bibliotecari de la Biblioteca Apostòlica Vaticana.

Per a un amant com vostè de la Història de l'Església, què suposa treballar amb un tresor tan increïble com el que conserva la Biblioteca Apostòlica Vaticana?

La Biblioteca Vaticana conserva autèntics tresors de la humanitat: les còpies més antigues dels manuscrits de la Bíblia i de la cultura clàssica grega i llatina, a més de les obres que han caracteritzat la cultura d'Europa des dels seus orígens: la història de la matemàtica, de la geografia, de la medicina, de la filosofia i de la teologia, del dret, l'art i la literatura de l'humanisme i del Renaixement. Prop de 150.000 manuscrits, exemplars únics; 850 incunables, molts del segle XVI; prop de 2 milions de llibres impresos; una col·lecció de monedes antigues i medalles amb prop de 400.000 peces; la sala d'impressió, de dissenys, de gravats, amb 300.000 peces.

I l'Arxiu Secret Vaticà?

Conserva documents del govern de l'Església a partir del segle IX en endavant. La importància de l'Arxiu Vaticà per a l'estudi de la història és òbvia. Cap assaig històric seriós, tant a Europa com del món on ha estat o és present l'Església catòlica, no pot ignorar l'Arxiu Secret Vaticà; i, de fet, així passa a la pràctica. L'Arxiu Vaticà posa a disposició dels estudiosos prop de 600 fons, que és com dir 600 arxius dins d'un arxiu immens que és l'Arxiu Secret Vaticà.

Com cal entendre el servei que donen les dues institucions a l'Església i al Papa?

La Biblioteca un servei a la cultura i a la civilització en nom del Papa i de l'Església. És un servei de mediació, un pont, una obertura al diàleg entre religions, nacionalitats, pobles, diversitats. La cultura genera cultura per ella mateixa i, a través d'ella, col·laboració, gratuïtat, amistat, pau. El servei de l'Arxiu Secret és sobretot de tipus administratiu, en el sentit que és necessari per a la gestió admi-

nistrativa de les oficines de les quals provenen els documents custodiats.

Els documents que es guarden a l'Arxiu Secret Vaticà acostumen a aparèixer en els mitjans de comunicació envoltats d'una nebulosa de secretisme... Però de fet l'adjectiu «secret» té en aquest cas una altra accepció, oi?

L'Arxiu Secret Vaticà, la Biblioteca Vaticana i altres institucions (l'Òrgan d'Informació Vaticana, la Llibreria Editrice i la Tipografia) es troben situats fora dels murs vaticans, no formen part directament de la Cúria, però són definides com a «institucions col·legiades amb la Santa Seu». En realitat, depenen de la Secretaria d'Estat i administrativament de l'Administració del Patrimoni de la Seu Apostòlica. Arxiu i Biblioteca tenen una relació privilegiada amb el Sant Pare, de manera particular la Biblioteca, que pot ser definida com un «bé de la corona».

Era un Arxiu reservat als treballadors de la secretaria papal (*a secretis*, d'aquí *secret*), després Secretaria d'Estat, i va ser obert a la consulta dels historiadors, investigadors i estudiosos des de Lleó XIII l'any 1881.

Quins són els criteris a l'hora d'obrir els documents a consulta?

És costum que l'Arxiu Secret Vaticà s'obri d'un pontificat a un altre, segons la normativa corrent d'ús en tots els Arxius Estatals, segons la qual no són donats a consulta els darrers trenta o cinquanta o setanta, fins a cent anys. La raó d'aquesta reserva sembla òbvia, però no sempre és comprensible per als qui no són especialistes: la privacitat, pel fet que la major part dels documents d'accés recent es refereixen a persones vives i pel fet que es necessiten anys per organitzar, ordenar, classificar i numerar les carpetes que contenen els documents i

«Es calculen encara dos anys per a l'obertura de l'Arxiu de Pius XII»

«L'Arxiu Vaticà posa a disposició dels estudiosos prop de 600 fons, que és com dir 600 arxius dins d'un arxiu immens»

permetre'n la conservació per al futur i la consulta per al present.

Correspon al Papa el nomenament dels superiors de l'Arxiu, així com l'obertura a la consulta dels documents de tot un pontificat. Benet XVI ha obert per a la consulta l'Arxiu fins al pontificat de Pius IX (fins al

febrer del 1939). La propera obertura prevista és la del pontificat de Pius XII (1939-1958).

Quan està previst obrir l'Arxiu de Pius XII?

Es calculen encara dos anys per a l'obertura de l'Arxiu de Pius XII.

Malgrat la voluntat de posar aquesta documentació de més de

1.000 anys d'història a disposició de tots els estudiosos, continua havent-hi la sensació que l'Església oculta molts secrets? La mateixa exposició commemorativa dels 400 anys d'història de l'Arxiu té com a lema precisament «L'Arxiu Secret Vaticà es revela».

A la mostra *Lux in arcana*, que se celebra fora dels murs vaticans, al Museu Capitolini a Campidoglio, s'exposen 100 documents de l'Arxiu Secret Vaticà que són molt importants per diversos aspectes.

Són molt interessants alguns documents referents a Espanya. Per exemple, s'hi exposa una magnífica carta de Felip II d'Espanya a Pau IV, amb la qual enviava al nou Papa el jurament com a rei de Sicília (any 1555). La carta té un important segell d'or de prop de 800 grams de pes. També s'hi exposen cartes originals de Lucrecia de Borgia, filla d'Alexandre VI; la butlla papal per la coronació de Carles V com a emperador a Bolonya el 1530; la butlla *Inter cetera* d'Alexandre VI Borgia per a la partició del nou món després de la descoberta d'Amèrica. L'Arxiu Secret Vaticà posseeix moltíssims més documents relatius a Espanya, tenint en compte la rica nunciatura de Madrid, i són estudiats per molts investigadors espanyols cada dia. Entre aquestes fonts moltes es refereixen a Catalunya, i els vostres estudiosos ho han pogut analitzar.

Aquesta mostra vol demostrar un cop més que no hi ha secrets per amagar a l'Arxiu Vaticà o a la Biblioteca Vaticana. D'altra banda, tenint en compte el gran nombre de visites a l'Arxiu (dos mil estudiosos l'any) i de la Biblioteca (prop de quatre mil estudiosos l'any), a més dels qui hi treballen (prop de 250 treballadors) i de tots els qui treballen diàriament al Vaticà (prop de 3.000 persones), difícilment es podria amagar res!

Quina és la voluntat de l'actual Pontifex pel que fa al present i futur d'aquestes dues institucions tan importants: la Biblioteca i l'Arxiu?

El Papa, crec i espero, no té cap altra intenció que tutelar i promoure l'activitat reconeguda de totes dues institucions, a les quals ell personalment valora tant i en les quals (em refereixo particularment a la Biblioteca Vaticana) hauria volgut passar els darrers anys de la seva vida en l'estudi i en la publicació de llibres.

Punt de vista

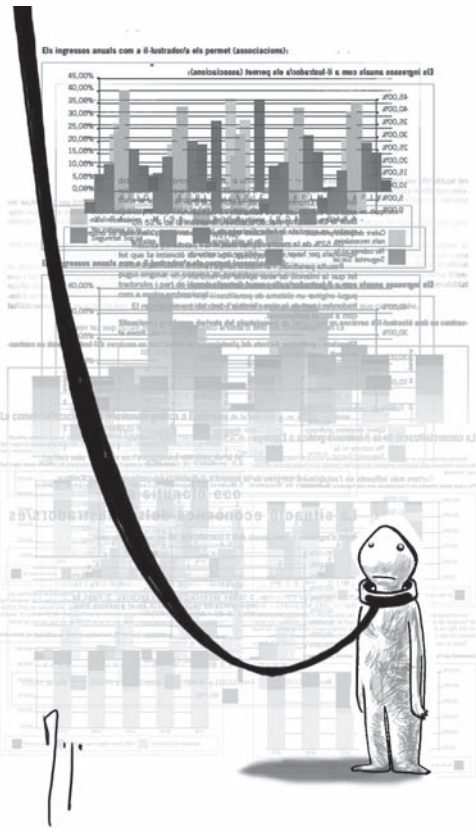
Mn. Antoni Babra

Professor de Moral Social de la Facultat de Teologia de Catalunya

El dret subsidiari de Catalunya, segons la Doctrina Social de l'Església

En aquests moments greus de país, Catalunya ha de ser atesa en les necessitats de solvència econòmica de cara a les seves aspiracions de societat i, en conseqüència, cal que sigui plenament respectat el seu dret subsidiari que li pertany com a dret natural vital just i que ha demanat pacíficament i democràticament a través de l'actual Estatut d'Autonomia, el 18 de juny del 2006. La Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia, bandejant el perill d'abús centralista de poder, han de fer possible que Catalunya pugui disposar àmpliament de competències econòmiques mitjançant un Reglament propi que no perjudiqui greument les finances de la Generalitat.

I. El Principi de Subsidiarietat.— L'expressió «Principi de Subsidiarietat» té una llarga tradició humanística com a Principi ordenador de la societat. Són les persones com a ciutadans i no l'Estat el subjecte i el terme de la vida política. L'estatisme mutila, empobreix, crea servituds injustes i paralitza. Joan Pau II formulà el principi inderogable de subsidiarietat-solidaritat sobretot per garantir la plena autonomia econòmica, gestionar l'Estat del benestar i respectar els drets i llibertats nacionals: «Una estructura social d'ordre superior no ha d'interferir en la vida interna d'un grup social d'ordre inferior privant-lo de les seves competències; més aviat ha de sostenir-lo en cas de necessitat i ajudar-lo a coordinar la seva acció amb la dels altres components socials, amb vista al bé comú» (*Centesimus*

annus 48).

Aquest Principi sempre ha estat defensat per la Doctrina Social de l'Església (de Pius XI fins a Benet XVI), en el sentit que les grans institucions, Unió Europea, Estat espanyol, etc., han de donar suport, protegir i completar l'activitat de les diverses formacions que componen un tot orgànic de dret vital. Mons. Von Ketteler deia que el poble té el dret de procurar i realitzar per si mateix, a casa seva, en la seva comunitat, a la seva pàtria, allò que pot fer per ell mateix. Un poder superior centralitzador no és compatible amb el dret subsidiari.

II. El punt de vista és clar.— Cada persona, cada realitat del fet nacional està capacitada per exercir drets per ella mateixa. «L'Estat no és una màquina, sinó un organisme viu amb membres vius, en el qual cada membre

té el seu propi dret, la seva pròpia funció i la seva pròpia llibertat en la seva esfera i gaudeix del dret de lliure autodeterminació i autogovern. Només quan els membres inferiors de l'organisme ja no estan en situació d'assolir els seus propis fins per ells mateixos, entra en vigor el membre superior» (Mons. Von Ketteler, *Ketteler's Schriften*).

III. Per això, primer: podem exigir el «dret subsidiari» plenament real per a Catalunya i que l'Estat reconegui Catalunya com a nació. Segon: acordar exactament l'aportació de Catalunya a les despeses de l'Estat. Tercer: reclamar tanta capacitat jurídica i econòmica com requereix el desenvolupament de les nostres competències, sense més dilació.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Confidències

L'espiritualitat cristiana, seguint el guiatge de l'Església, viu la joia de la Pasqua. Tot té sentor d'alegria. Virtut que és la guinda del misteri de Crist. Val la pena viure alegre, encara que les circumstàncies actuals puguin induir al pessimisme. La virtut es practica també en els moments difícils i no implica pas la negació dels problemes. La virtut és una força que llança a actuar eficaçment.

La confidència que faig als lectors es refereix a l'impacte provinent de la manera com els fidels celebren el Tridu Pasqual. Potser molts no saben aquest nom tècnic dels teòlegs, però molts viuen amb intensitat aquests dies sants.

Què m'impresiona? La quantitat de persones que van a les esglésies per celebrar els darrers i inefables

moments de la passió, mort i resurrecció del Senyor. Em commou veure com, en el Via Crucis, la gent mira el Crucificat. D'una manera especial. Grans i joves fixen els ulls en el que regna des de la creu, Jesucrist. Us asseguro que veure aquests rostres, serens i recollits, em produeix emoció i em crida a la pietat. M'impresiona veure que els fills petits són exhortats pels pares a valorar l'amor de Crist. Ell s'ha fet home per nosaltres i per la nostra salvació. Un testimoni catequètic de primer ordre.

També em produeix alegria la Vetlla Pasqual. Veig com el temple s'omple de fidels. No hi ha una «super-gentada», però hi són els qui hi han de ser. Fins i tot, hi ha turistes, cosa que es repeteix el diumenge de Pasqua. Considero que la Pasqua està vivament impresa en el cor de tots els catòlics. Els nostres creients —perdoneu el meu dir— són capaços d'escoltar les noves lectures del ritu de la Vetlla pasqual. I són homes i dones i infants que puen la seva espiritualitat en el ritme de l'Església, és a dir, en el misteri de Crist, celebrat al llarg de l'any litúrgic.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Apostolat seglar

Només tenia dotze anys. A la parròquia de Sant Cosme i Sant Damià de Burgos, no sé de quina manera, un vicari a qui anomenàvem Don Julio, després vaig saber que el seu cognom era Diez, ens va convocar a l'Aspirantat d'Acció Catòlica. D'això, ja en fa més de 60 anys, però recordo molt bé que al grupet, que érem 12 o 14, ens prenia molt seriosament. Ens deia: «A la taverna i al cinema, s'hi cometen molts pecats. Els sacerdots no hi podem entrar, però els seglars, sí.» Cal, doncs, que cooperin amb els sacerdots. «Qui salva una ànima, afegia, té assegurada la salvació de la seva.» La primera sentència correspon a la definició: «L'Acció Catòlica és la cooperació dels seglars a l'apostolat jeràrquic de l'Església», que em va tocar estudiar al Seminari, i que té com a text un volum de Mons. Zacarías de Vizcarra. La segona té un origen més seriós, ho diu la carta de sant Jaume (5,20).

Eren temps de postguerra civil i molta gent havia patit el desordre de la contesa. La meua mare, també molt seriosament, em deia: «Fill meu, tu, soldat ras en tot.» Tot això que explico, em passava en l'etapa que avui anomenen amb cert paternalisme, preadolescència, i que, per cert, no trobem mai a la Bíblia.

Va venir una etapa d'enamorament simpàtic i del conreu de milers d'aficions. Al final d'aquell batxillerat de set cursos, vaig entrar al Seminari. No he oblidat mai aquell sacerdot i, ja ordenat prevere, li vaig voler donar les gràcies. Tot i que li ho vaig explicar, suposo que, quan em va veure sense sotana, no em va entendre. Espero que a l'eternitat deu haver comprès que, sense uniforme clerical, intentant que la meua conducta sigui provocativament cristiana, he estat fidel a Déu i als seus ensenyaments.

Explico tot això perquè no crec que nosaltres fóssim superiors a la gent jove d'avui dia. Ara ensenyem Història Sagrada amb pel·lícules de dibuixos animats, exactament el mateix mètode que utilitzem per a narracions d'entreteniment. I si oblidem els contes del Polzet o la Blancaneu, que són creacions de la imaginació, paral·lelament el noi o la noia s'allunya de tot allò que va aprendre de la mateixa manera. Molt bona pedagogia, amb continguts cristians ínfims, enfront d'aquella catequesi que pretenia que fóssim nois i noies, teòlegs escolàstics diminuts. Aquella Acció Catòlica, el moviment escolta (observeu que no dic el mètode) i la JOC, que creixien paral·lelament a meitat del segle XX, han donat a l'Església sants reconeguts. Com que això no és cap tesi i escric de memòria, no nego que en altres àmbits o inquietuds passés el mateix. Ara bé, és just que ens preguntem: els programes actuals donaran resultats paral·lels?

Estic segur que el bon Don Julio avui diria: «Tots vosaltres disposeu d'ordinador i navegueu per internet; us relacioneu pel parc cibernetic de Facebook, xategeu, us envieu SMS o whatsapp, i formeu part d'altres xarxes socials... però, sou conscients de la vostra responsabilitat cristiana?» Ja sabem que tothom rep correu escombraria de remittents desconeguts que susciten desconfiança i que els suprimim de seguida perquè tenim por que ens infectin amb virus o amb un troia. Però rebre una nota d'un amic que et diu: «Ahir em va arribar aquest arxiu, vaig pensar en tu perquè crec que t'agradarà llegir-lo. Té'l passo.» Actes com aquests són realitzacions del darrer desig de Jesús quan va abandonar la geografia física, a l'hort de les Oliveres.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Posar-se al lloc de l'altre

M'ho va explicar una amiga meva amb tota la riquesa de detalls que fan servir aquelles persones que viuen al costat dels més desfavorits de la societat. Perquè es pot explicar quelcom des de l'anècdota o la notícia, i es pot explicar des del cor. Així, d'aquesta segona manera, ho va fer la meva amiga. «Era una noia relativament jove i novinguda. Va entrar, com cada dia a fer el curs que organitzava Càritas. A mitja tarda es va desmaiar. Havia tingut una lipotímia. Quan li van preguntar què havia dinat, es va inventar qualsevol cosa... però la seva companya la va instar a dir la veritat: no havia menjat res.

»Va ser gràcies a aquell desmai que vam conèixer la seva història i vam començar a tenir amb ella una relació diferent.»

La meva amiga, pensant que li feia un bé, li va dir que era millor que se n'anés a casa seva. Ella no ho volia, però ho va fer. Quan l'endemà va parlar amb la noia va pensar que, després de tants anys d'estar al costat dels pobres, encara costa molt posar-se al seu lloc. Quan nosaltres diem «casa nostra», estem pensant en un lloc on ens espera algú. Però, per als qui viuen sols en una habitació llogada, sense ningú que els estigui esperant, anar a casa no és cap regal...

Va ser en entrevistar-la que es va adonar del fet que les seves mans estaven deformades i encongides. Quan li va preguntar si havia anat al metge li va dir que tenia hora per operar-se, però que l'havia anul·lat uns dies abans. L'estranyesa de la meva amiga pensant què suposa anul·lar una operació amb les llistes d'espera que hi ha va acabar amb la mateixa sensació: la gran dificultat que tenim per posar-nos al lloc de l'altre.

«Amb les dues mans embenades —li va dir la noia— com puc treballar? I si no treballo, com em pago l'habitació?» Una conseqüència més de la solitud, de no tenir ningú que l'ajudi o l'espera. I va afegir: «També tinc hora per anar a fer-me una colonoscòpia, però no hi aniré, perquè m'han dit que hi he d'anar amb un familiar...»

Ara sí que ho entenen tot. Càritas va posar dates concretes per arreglar tot un mar de dificultats que ara es veien ben clares i que la pobra dona no gosava explicar fins que les circumstàncies l'hi obligaven.

L'endemà va entrar al curs amb un somriure d'orella a orella. Encara no havien començat a fer res, però ja era una altra persona només pel fet de ser algú per als que l'envoltaven.

He estat pensant molt en la història d'aquesta jove que m'ha explicat la meva amiga i he recordat una anècdota tragicòmica que vaig viure fa uns anys en una celebració amb el cardenal Carles. Després de preguntar-li a un home sense sostre on vivia, ell li va respondre: «*Ande caiga*». El cardenal, suposo que sense acabar d'entendre aquella expressió, l'hi va fer repetir dues vegades i a la fi es va quedar amb el dubte. «On deu ser això?» Que difícil que és posar-se al lloc dels altres, sobretot dels més febles!

Zoom

Eduard Brufau

Agustí Codinach

La Fundació Ajuda i Esperança, que gestiona el Telèfon de l'Esperança de Barcelona, ha fet 25 anys. La celebració oficial va tenir lloc el 31 de març passat a l'Aula Magna de la Facultat de Teologia de Catalunya, amb la presència de les responsables de l'entitat, del conseller de Benestar Social i Família, Josep Lluís Cleries, y de Maite Fandos, regidora de l'Ajuntament de Barcelona.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Hipocresia i violència

Avui fa exactament un mes que es va fer la darrera vaga general a Espanya. Barcelona va esdevenir la capital de la pirotècnia, de la delinqüència i del vandalisme. Se n'ha parlat en tertúlies i s'han escrit nombrosos articles. Els polítics han previst canvis legals per endurir les penes dels infractors. Nous esdeveniments s'albiren que poden propiciar nous capítols d'enfrontaments i destrosses, com la reunió del Banc Central Europeu a la Ciutat Comtal i altres rèpliques d'impacte laboral a causa de noves convocatòries sindicals d'abast divers.

El 29-M va aglutinar un entramat de violències de diferent gènere, però només hipòcritament s'ha reduït a una: el vandalisme juvenil, totalment condemnable sense cap mena de fissures. Es pot explicar, però no s'ha de justificar de cap manera. Com resoldre-ho de manera intel·ligent?

Endurir les lleis és la proposta estrella, però no n'hi ha prou. Les imatges de la jornada van desfilar pels telenotícies d'arreu del món i van ocupar les portades dels diaris més prestigiosos. Però els mal anomenats piquets informatius també van fer servir la violència, la intimidació... emparats per les sigles dels sindicats. Alguns d'ells van esdevenir autèntics teloners de la jornada en tallar carreteres, cremar pneumàtics, prohibir l'accés a les fàbriques... No es valida la seva actitud en posar-la com a contrapès a la violència d'alguns empresaris que van amenaçar el seu personal si acudia a la vaga, fet també inacceptable. Algun polític ha volgut afrontar aquests altres temes, com sí que s'ha fet amb els joves? En el fons, no s'està tant en contra de la violència sinó en contra del seu grau d'espectacularitat i contra determinats protagonistes. Així com als mal anomenats antisistema se'ls han endurit les lleis, ningú no s'atreveix, al contrari, a cobrir el buit d'una manca de llei sobre la vaga, on els piquets informatius, en el cas d'existir en una societat de la comunicació, s'ajustin a dialogar amb qui vulguin, però sense restringir llibertats.

El paper de la policia resulta molt difícil. Certs sectors crítics encara no han canviat el xip i pensen que viuen en temps de dictadura. Si tothom respectés les regles de joc, es faria prescindible la seva actuació. La policia actual està al servei de la convivència en democràcia i ha d'actuar segons els seus canons, però cal reconèixer que els mossos d'esquadra, malgrat el xantatge lingüístic vergonyós que van utilitzar alguns dels seus líders sindicals i algunes operacions poc encertades, representen la concessió d'un avenç com a país en el camí d'assumir les pròpies responsabilitats, que alguns volen dinamitar com si Catalunya fos incapaç d'assumir aquestes competències.

Va triomfar més la manifestació que no pas la vaga. Per què? La vaga té un preu econòmic que paguen els treballadors, no així els responsables sindicals que no van parar de treballar. La manifestació era gratis, però servia millor com a instrument per expressar un malestar sense afectar la pròpia butxaca, força castigada per la situació actual.

Dues postures perilloses: acceptar ideològicament la violència que s'ajusta als meus patrons de pensament i promoure actituds antipolítiques que ens condueixen inexorablement al populisme i al desert democràtic. Els dictadors d'esquerra i de dreta es nodreixen de l'antipolítica. No s'ha de caure en aquestes trampes perquè es pot trencar la baralla i la societat en patiria les conseqüències.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA

PROVÍNCIA ECLESIASTICA DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Des del monestir

L'Església ha de mirar endarrere i endavant

En el clima d'entusiasme general que l'anunci del Concili, ara fa cinquanta anys, va provocar (en contrast amb les reticències de la Cúria vaticana) el P. Yves-M. Congar va pronunciar a París una conferència en la qual recordava les paraules d'un sermó de sant Bernat, inspirades en l'Apocalipsi, sobre l'Església *ante et retro oculata*, «l'Església que té ulls al darrere i al davant». Hi veia l'actitud que hauria d'adoptar l'assemblea conciliar, fidel al projecte de Joan XXIII: exposar fidelment la doctrina perenne del cristianisme, però adaptant-la a la nova problemàtica.

Molts dels canvis decidits pel Concili no eren més que un retorn als orígens, difuminats o enfosquits a través dels segles. Treure la pols que s'hi ha

dipositat en els darrers segles, deia el papa Joan. Pensem, per posar uns exemples de temes que van ser dels més apassionadament discutits, en la litúrgia en la llengua del poble, en la llibertat religiosa o en la col·legialitat episcopal.

Aquí rau l'originalitat del projecte de Joan XXIII. És ben sabut que ja anteriorment s'havia parlat de convocar un concili. Pius XII, d'acord amb el cardenal Ottaviani, va crear una comissió, formada per elements dels més conservadors de la Cúria, que estudiés la conveniència de convocar un concili i digués quins temes hauria de tractar. Però

la idea de Pius XII i aquells curials conservadors era que, veient que perdien els papers davant la renovació teològica dogmàtica i moral, un concili ecumènic presidit pel Papa definís com a dogma de fe les seves opinions teològiques i anatematitzés els qui gosessin opinar diferent. En canvi Joan XXIII, veient que l'Església era cada vegada més lluny de la humanitat, volia un concili per mitjà del qual l'Esperit Sant ens digués què calia fer per al necessari *aggiornamento*. Ja des de jove seminarista volia distingir l'essencial del secundari. El seu concili seria plenament fidel a l'essencial de l'evangeli, però tindria una gran llibertat per a les coses secundàries. L'Església ha de mantenir-se sempre *ante et retro oculata*.

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Sense pena de mort

El dret i la justícia de menors permet privar de llibertat però no acabar amb la vida. El 2005 el Tribunal Suprem dels Estats Units va declarar inconstitucional aplicar la pena de mort a menors d'edat. La nova nació on havien nascut el 1899 els tribunals d'infants també va apostar —com la vella Europa— per donar una altra oportunitat a l'adolescent, amb suport, més que no pas per l'exemplaritat del càstig suprem, el de llevar la vida.

Hi ha imatges, músiques, lletres que m'han colpit i m'han evocat els llegendaris relats de comunitats de joves orfes o delinqüents. A Varsòvia, J. Korczak a *Com estimar l'infant* (1920) l'autogestió a la Casa de l'Orfe; a l'URSS d'A. S. Makarenko al *Poema pedagógico* (1935); a Salvador de Bahia, el Brasil, segons la història de J. Amado a *Capitanes de la Arena* (1937) o a França, segons la pel·lícula *Los chicos del coro* (2004), un músic en atur comença com a vigilant del reformatori dirigit segons el més pur conductisme. Cada infracció és immediatament

castigada —acció i reacció— però no funciona ni amb els més difícils ni per millorar la convivència. En canvi, el mestre de música, amb el cant coral, sap aprofitar el talent de cadascú perquè sigui un èxit de tots, amb esforç i generositat.

Ara s'han complert 30 anys dels traspàs a Catalunya dels temes de menors plasmat en la 11/85, primera Llei de menors. Van apostar pels educadors, per l'assistència a menors per ordre judicial perquè tant les bretolades de petits infractors com els estranys parricides continuïn podent replantejar i refer la seva, amb llibertat vigilada o internament. Ara cal anticipar-se i detectar prèviament un 5% reincident, difícil, precoç. Encertar a temps, actuar conjuntament i de forma sistemàtica. Ajudar la ciència i l'art per trobar la persona referent que ofereixi al jove un contacte constructiu, prosocial, per tal d'evitar que un dèficit o un

mal pas esdevingui un mal camí sense retorn. La Llei exigeix responsabilitat al menor, en garanteix els drets i obliga a estalviar l'internament o reclusió per tal d'afavorir el fet de complir les sentències al mateix entorn, estimulants formes positives i flexibles d'aplicació. Més enllà de la norma calen referents: el patró en la feina, la parella positiva, la mare o el pare, el policia, la mestra, el professor o el jutge. Atendre cada menor amb el seu grup d'amics o iguals, oferir l'oportunitat d'aprendre treballant i de relacionar-se de forma personal i satisfactòria vol dir invertir ara per estalviar despeses després i construir plegats una veritable resposta a la marginació, a la malaltia social, a l'anomenada delinqüència.

En resum, necessitem tant activitats específiques d'aprenentatge, oportunitats per exercir amb responsabilitat la pròpia feina com mantenir a l'horitzó el misteri de l'Esperança, que permet començar a veure els qui vénen en pateres aplegant a la vertadera pàtria, sense pena de mort.

F. Diego Espuny
Pedagog

Mirada al món

Les aparicions

Fa ja dues setmanes que celebrem la Pasqua, la Resurrecció d'aquell que va donar la vida per nosaltres, i durant aquests dies els evangelis ens han anat recordant com Jesús es va aparèixer en diferents moments a la gent que el seguia i se l'estimava, entre ells als deixebles d'Emmaús. Lluc, al capítol 24, ens ho explica: «Aquell mateix dia, dos dels deixebles feien camí cap a un poble anomenat Emmaús, que es trobava a onze quilòmetres de Jerusalem, i conversaven entre ells de tot el que havia passat. Mentre conversaven i discutien, Jesús mateix se'ls va acostar i es posà a caminar amb ells, però els seus ulls eren incapaços de reconèixer-lo.»

«Mentrestant, s'acostaven al poble on anaven i ell va fer com si seguís més enllà. Però ells van insistir amb força dient-li: "Queda't amb nosaltres, que es fa tard i el dia ja ha començat a declinar." I va

entrar per quedar-se amb ells. Quan s'hagué posat amb ells a taula, prengué el pa, digué la benedicció, el partí i els el donava. Llavors se'ls obriren els ulls i el van reconèixer, però ell desaparegué del seu davant.»

En el context del camí de Santiago em pregunto aquests dies quantes persones s'apropen als pelegrins de forma discreta, com ho féu Jesús, comparteixen unes paraules, ofereixen un got d'aigua, unes fruites o «tan sols» la companyia, i després deixen que els pelegrins segueixin el seu camí. Potser són com petites aparicions, petites presències d'aquest Jesús fet Vida. Moments que el pelegrí guarda al cor, però que difícilment es

tornaran a repetir. Persones que segurament no es tornaran a veure però que han gaudit cadascuna la delicadesa d'aquell moment. O és potser el pelegrí que en el seu caminar es va apareixent a les persones que romanen al camp, als pobles, treballant de sol a sol la terra i gaudint d'aquella llar de foc que dona caliu a l'ànima?

Déu, especialment durant el temps de Pasqua, ens crida a ser altres Ressuscitats, a ser presència de Jesús en la vida del altres, però quines son les fletxes que ens poden ajudar a no perdre'ns pel camí? N'hi ha moltes, però ara que estem camí de Pentecosta segur que els fruits de l'Esperit ens poden ser de molta ajuda: l'amor, el goig, la pau, la paciència i la bondat, la fidelitat, la mansuetud, la sobrietat. Demanem, doncs, la seva presència i deixem que sigui ell qui ens guiï en aquest pelegrinatge.

Marta Miquel Grau
Santiago de Compostel·la

Felicitats, Sant Pare!

16 d'abril. En aquest dia d'acció de gràcies pels 85 anys que compleix Benet XVI, plens de tants fruits agradables als ulls de Jesucrist, Senyor Nostre, els seus fills no podem, ni hem de fer-ho, deixar passar l'ocasió de demanar al Senyor, amb joia i esperança, per la persona i les intencions del nostre molt estimat Sant Pare.

Benet XVI és el pastor universal que ens «pastura»: «Pasturar vol dir estimar, i estimar vol dir també estar disposat a patir. Estimar significa donar el veritable bé a les ovelles, l'aliment de la veritat de Déu, de la paraula de Déu, l'aliment de la seva presència que Ell ens dona.» Són paraules del Papa amb què iniciava el camí del seu servei universal, paraules que dibuixen el seu mateix pontificat. Així és aquest gran home en qui veiem «restaurada» la raó i la intel·ligència, la veritat de l'home que es realitza en la caritat, inseparable de Déu, creador i redemptor que estima els homes.

Un programa apassionant, l'únic possible: deixar que Déu actuï i dugui a terme el seu disseny, ajudant, com a servidor fidel, que es compleixi, amb Jesucrist i com Ell, com a bon pastor que carrega la nostra humanitat sobre les espatlles fins a la creu. Perquè així és Benet XVI: pastor d'acord amb el cor de Déu, que porta sobre les espatlles tot el pes de la humanitat amb un amor que només Déu coneix, silenciosament, sacsejat i castigat per la incomprensió i els atacs de tants que no saben què fan.

Felicitats, Sant Pare! Avui en especial i tots els dies reso per vos perquè el Senyor us concedeixi gràcies abundants i fruits de pau i santedat per a l'Església i el món sencer.

ELENA BAEZA
Màlaga

Joan Pau II, setè aniversari

S'han complert set anys de l'entrada al Cel de Joan Pau II. Va ser el 2 d'abril, la vigília, aleshores, del segon Diumenge de Pasqua o de la festa de la Misericòrdia. Ell mateix va instituir aquesta festa que va demanar Jesús a santa Faustina Kowalska, monja polonesa amb grans dons místics. L'aniversari del pas del Papa a l'eternitat es va celebrar a Polònia amb vetlles i amb un laberint en què es van posar les seves frases més conegudes («el respecte a la vida és fonament de qualsevol altre dret», «esforceu-vos a obrir la ment i el cor a la veritat i al bé, educant-vos en l'autèntica justícia i en la pau»...). Al sud del país van recordar el Papa esportista amb 9.665 metres de natació, el nombre de dies del seu pontificat, i es van rellevar desenes de nadadors en una piscina municipal.

A Valladolid, al lloc on s'aixeca el santuari nacional de la Gran Promesa, es va recordar Joan Pau

L'altra realitat

A França, país de 65 milions d'habitants en què només 3 milions van a missa els diumenges, enguany s'han batejat 3.000 adults la nit de Pasqua. Dos de cada tres nous cristians adults són dones. Un terç ho fan quan tenen entre 25 i 35 anys. Pel general, aproximadament la meitat vénen de famílies culturalment catòliques però sense fe, que per raons ideològiques o d'una altra manera no van ser batejats d'infants. Un altre 25% ve d'entorns que mai no han tingut cap lligam amb l'Església, militantment atees i totalment desvinculades de la fe. El 25% restant arriba d'altres religions o situacions molt diverses.

A més d'aquests batejats d'adults, hi ha un altre indicador que valora el retorn a la fe o l'ingrés ple al catolicisme de persones adultes: les confirmacions. La sol·liciten d'adults unes 2.000 persones cada any, que s'afegeixen als recentment batejats. D'altra banda, als Estats Units són milers els nous catòlics que s'han incorporat a l'Església amb la celebració de la Pasqua. Com és tradició, durant la vetlla els catecúmens han rebut el baptisme, la confirmació i han combregat per primera vegada. Aquells candidats que ja estaven batejats en una tradició cristiana el baptisme dels quals és reconegut per l'Església fan una professió de fe i reben la confirmació i l'Eucaristia. Però tots han seguit el que es coneix als Estats Units com a Ritu d'Iniciació Cristiana d'Adults, un procés de conversió i estudi de la fe catòlica.

Només a l'arxidiòcesi de Nova York, els nous catòlics han estat 1.470; a la diòcesi de San Diego, 1.278; a la de Galveston-Houston, 2.391. És a dir, que pràcticament cada diòcesi ha incorporat una nova parròquia durant la celebració pasqual. Considero que allò que alguns laïcistes i mitjans que ells recolzen fan és «llençar pilotes fora» i que l'opinió pública pensi que això dels catòlics és un «problema» retrògrad i ancestral. Les dades anteriors ens mostren que res més lluny de la realitat, és l'altra realitat.

MERCEDES ALENZA
Barcelona

El 15 d'abril, en la celebració de la festa de la Divina Misericòrdia, festa escollida per Benet XVI per a la seva beatificació l'any passat. El Papa deia que «el missatge de la Divina Misericòrdia és la meua comensal especial. La Providència me l'ha assignat». El papa Wojtyła, autor de l'encíclica *Dives in misericordia* continua sent, des del Cel, un gran apòstol de la Divina Misericòrdia.

JOSEFA ROMO GARLITO
Valladolid

D'on venim i cap on anem

Venim de les tenebres i hi tornem. El món que hem viscut és real, però queda enrere; és com un somni que el vivim però que té el seu final.

Dins d'aquest procés evolutiu, pots tenir més o menys un ambient bo o acceptable com a mínim, però has d'intentar viure en pau tu i els qui t'envolten.

Perquè ja que estem de pas en aquest món, no siguem els humans ignorants i tinguem una forma de viure sense violència, i defensem la pau i el benestar per a tothom. Amb la violència no se soluciona

res, només es provoca malestar i patiment durant moltes hores de la teua vida i també la dels teus germans.

Pau i benestar per a tothom. Aquest és el desig de Déu.

SALVADOR PAÑELLA LONGAN
Barcelona

Portar els diners

Em sembla que el més important és que es portin a Espanya els capitals espanyols «amagats». Tant els bancs comercials com el Banc d'Espanya han de saber on són. Però, en fi, ara l'important és que vinguin cap aquí. Resulta força ximple que discutim si això és amnistia fiscal o una altra cosa. L'immediat és recuperar els diners per aplicar-los aquest 10% de la suma inicial.

Això no és poca cosa, amb el valor afegit que a partir d'aquest moment començaran a tributar com cal, incrementant enormement l'IRPF, ja que no podran camuflar sota l'emparedat d'una societat, sinó que estaran a nom directe dels defraudadors. No crec que Hisenda caigui en la vella trampa. No ens desgastem en guerrilles gràfiques, que ho portin tot? I a partir d'aquí i de la mossegada del 10%, que el posin a treballar i a crear feina.

ISABEL ESTEBAN GÜELL
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Puntualitat i altres

A la parròquia on vaig a missa cada diumenge constato algunes anomalies cròniques que no s'acaben de resoldre. N'hem parlat amb el mossèn, però em diu que no hi ha res a fer. Concretament es tracta de la puntualitat i la disposició dels assistents al temple. Es pot dir que durant la missa entra gent continuament; alguns en el moment de la consagració, amb les conseqüents molèsties de soroll i distraccions. I pel que fa a la manera de col·locar-se, ho resumiria dient que fem la impressió de ser pocs (i això no és pura impressió) i desavinguts. Li agrairia una reflexió i, encara millor, alguna solució.

Comprenc perfectament el pessimisme del mossèn en qüestió. Som molts els rectors que ens trobem amb aquestes absurdes situacions. En molts indrets costa d'omplir les esglésies grans, sigui pel descens de fidels, sigui per horaris de misses poc adequats. Recordo que fa anys vaig escriure alguna cosa en aquesta secció i vaig fer servir una imatge que molts van trobar irònica però encertada. Deia: «Moltes celebracions nostres semblen la boca d'una àvia desdentegada, una dent per aquí, una dent per allà...» No és una qüestió purament estètica. La disposició dels fidels en la celebració diu molt de la seva fe, de la seva teologia i espiritualitat. Posar-se sistemàticament de manera distant dels altres, allunyar-se sempre de l'altar, quedar-se arraconats al final de la nau pot significar una mala comprensió i vivència de la fraternitat cristiana i de la comunió càlida que tots hauríem de viure al voltant del Crist. S'imagina que en un convit familiar o amical seguèssim a taula amb una disposició semblant a com seiem sovint als temples? No ho donem per perdut. Cal fer molta catequesi allí on convingui i confiar en la raonabilitat dels fidels. No és qüestió de mala voluntat sinó de mala educació i hàbits adquirits.

Hem de revisar contínuament la celebració de l'Eucaristia, que és la font i cimal de la vida cristiana, en tots els seus aspectes. També en la resposta dels fidels, que en molts indrets s'està perdent, i en l'assaig dels cants. Potser de vegades cal fer un gest implícit. Personalment, tinc una missa els diumenges en què tots es queden a la segona meitat dels bancs del temple, deixant desertes les primeres files. Em plantejo posar un altar a la meitat de la nau i celebrar allí la missa i aprofitar el gest per raonar la necessitat d'aplegar-nos fraterナルment al voltant de l'altar. I pel que fa a la puntualitat, també s'ha d'anar insistint-hi prudencialment. Potser seria bo que els qui sou habitualment puntuals «renyéssiu» una mica els qui arriben tard. Conec un mossèn que tancava la porta amb clau quan passaven cinc minuts. Potser no cal arribar a aquests extrems...

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 -
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Assemblea anual de l'Associació Carles de Foucauld d'Espanya

Associació Família Carles de Foucauld a Espanya
Tarrés

Quina benedicció arribar a Tarrés i trobar-nos a casa! Els dies 9, 10 i 11 de març vam assistir a l'Assemblea anual els responsables de vuit grups de l'Associació Carles de Foucauld a Espanya. Els que no van poder assistir-hi ens van fer arribar els seus missatges per compartir la vida del seu grup i encoratjar el treball conjunt dut a terme pels assistents... Va ser magnífica l'acollida del grup de germans de la Comunitat de Jesús, que van dur a terme els treballs d'intendència i secretaria necessaris per al bon desenvolupament de la trobada.

Ja des del divendres a la nit vam decidir que el punt central de la trobada era treballar a partir de tot allò que la Comissió havia ja realitzat, la preparació de l'Assemblea Interfamiliar del desembre vinent a Madrid. Ho vam treballar amb molta il·lusió pràcticament durant tot el dissabte.

El lloc de la celebració de l'Assemblea serà a Santa Maria dels Negral (Institució Teresiana) a Alpedrete, Madrid. La data serà del 6 al 9 de desembre. Antonio López Baeza, com a ponent, ens parlarà en dues sessions sobre el tema: *Carles de Foucauld, una evangelització per al món d'avui*.

Les jornades es repartiran entre els espais de pregària del matí, les ponències, les reunions de grup, els

tallers, els espais de compartir notícies, les activitats, els reptes, l'eucaristia de la tarda i l'espai festiu. No cal dir que els treballs de preparació es repartiran entre els diferents grups de la Família.

Els objectius que es proposen per a aquesta Assemblea Interfamiliar són crear l'esperit de Família, animar-nos i sostenir-nos, interioritzar l'espiritualitat del germà Carles i plantejar què estem aportant com a Família a la nostra Església a Espanya. Desitgem que aquesta trobada sigui una nova oportunitat per continuar creixent en la vivència de l'espiritualitat del germà Carles en el moment històric que vivim i en la seva intuïció en el

seguiment de Jesús de Natzaret.

Valorem l'esforç realitzat per tots els membres de l'Associació per mantenir la publicació del butlletí *Jesus Caritas* i les altres activitats de difusió de l'espiritualitat de Carles de Foucauld. Ens alegrem de la recent publicació de la comèdia sacra sobre la vida de Carles de Foucauld titulada *Su turno*, estrenada en l'Assemblea passada de l'any 2008, a Galapagar, pels autors de l'obra i un grup de joves de València.

Cal poder compartir allò que els diferents grups al llarg de l'any anem vivint i realitzant. És esperançador poder sostenir-nos i encoratjar-nos concretament i descobrir que els

llaços de família són cada dia més forts. L'any 2016 serà el centenari de la mort del germà Carles... Aquesta celebració l'haurem de preparar i segur que serà motiu d'una gran festa.

Esperit fraternal

Amb una primera avaluació de l'Assemblea, assenyalam que hem treballat en un esperit fraternal i que els passos fets per l'associació d'ençà de la seva creació fins ara són molts i això es nota. Sempre és una experiència positiva venir a la trobada. Aquesta trobada és una ajuda real molt important per a tothom. El clima creat per tothom és molt bo i el fet de poder tenir espais per a la pregària ben preparada ho apreciem.

Tornem a casa molt contents. Ha estat molt interessant que Josep Calvet ens compartís la nit del dissabte la darrera trobada de responsables a nivell internacional de la Família Carles de Foucauld realitzada a Sassovivo (Itàlia) de l'any passat.

La pròxima Assemblea de l'associació la tornarem a celebrar a Tarrés, durant el primer cap de setmana del mes de març de l'any 2013. Desitgem que sigui també un moment de joia i de gaudi per a la trobada i per compartir un mateix camí tenint en compte les diferències de cada família. Que l'Esperit de Jesús ens acompanyi en el nostre camí i en la recerca de la voluntat del Pare!

La Creu de Maig: la fe de la primavera

David García Requena
Sant Boi de Llobregat

Cada any, quan arriba la primavera, al mes de Maria, se celebra una tradició molt arrelada a la cultura i a la fe, concretament el dia 3 de maig. Es tracta de les festes de la Creu de Maig o de les Creus de Maig, que es remunten a segles passats i que avui dia tenen representació a Catalunya i a diferents llocs d'Espanya i del món.

La festa consisteix a adornar una creu plena de flors amb diferents joies al voltant que fan que brilli amb llum pròpia en aquest mes en què els colors i l'alegria floreixen en cadascun de nosaltres, alhora que es balla i es canta als seus peus.

Habitualment se situen en patis de veïns, places o carrers i tot el barri es compromet a tenir la millor Creu de Maig de tot el municipi.

Origen de la festa

Aquesta festa religiosa sembla tenir el seu origen en la troballa per part de santa Elena de la creu on va morir Crist, però el cert és que l'arrelament popular de la festa prové de certes celebracions dels romans.

La història, que té molt de llegendari,

da, narra com l'emperador Constantí el Gran, en el sisè any del seu regnat, es va enfrontar contra els bàrbars a la riba del Danubi, en una batalla que es creia impossible guanyar a causa de la magnitud de l'exèrcit enemic. Una nit Constantí va tenir una visió al cel, en què se li va aparèixer una brillant Creu de Crist, i al damunt unes paraules: «*In hoc signo vinces*» («Amb

aquest senyal venceràs»). L'emperador va fer construir una Creu i la va posar al capdavant de l'exèrcit, que aleshores va vèncer sense dificultat la multitud enemiga.

De tornada a la ciutat, esbrinat el significat de la Creu, Constantí es va fer batejar en la religió cristiana i va manar edificar esglésies. De seguida va enviar la seva mare, santa

Elena, a Jerusalem a la recerca de la veritable Creu de Crist. Un cop a la ciutat sagrada, Elena va fer cridar els sacerdots més savis i va aconseguir trobar el lloc on era la Creu, però no estava sola.

A la muntanya del Calvari, on la tradició situava la mort de Crist, va trobar tres fustes ensangonades amagades i per descobrir quina era la veritable creu on va morir Crist, va col·locar les creus sobre persones malaltes, i fins i tot mortes, que es curaven o ressuscitaven en tocar la creu que havia estat la de Crist. A partir d'aquí neix la veneració a la Santa Creu, ja que santa Elena va morir preguntant a tots els qui creuen en Crist que celebrin la commemoració del dia en què va ser trobada la Creu.

Avui dia, la festa de la Creu de Maig se celebra a Catalunya gràcies a l'exportació per part dels emigrants vinguts d'altres punts d'Espanya, com Andalusia (on té especial significat a Còrdova i Granada), Múrcia, Illes Canàries i València. Cal recordar que aquesta tradició també arriba a països com Colòmbia, Xile, Equador, el Salvador, Guatemala, Mèxic, el Paraguai, el Perú i Veneçuela. Cada país ho celebra d'una manera diferent segons les seves tradicions.

Paraula i vida

La família cristiana, font de vocacions

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe
de Barcelona

L'Església, coincidint amb el diumenge quart de Pasqua, celebra cada any una Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions al sacerdot i a la vida consagrada. Els cristians recordem ben bé l'exhortació de Jesús als seus deixebles: «Pregueu, doncs, a l'amo dels sembrats que hi enviï més segadors.» Ens cal posar l'accent en la paraula de Jesús *pregueu*, que posa en relleu la urgent invitació del Senyor per tal que la pregària per aquesta intenció sigui ininterrompuda i confiada.

Benet XVI ha escrit un ric missatge amb motiu d'aquesta jornada, en el qual comenta el lema escollit per aquest any: «Les vocacions, do de la caritat de Déu.» És ben comprensible aquesta forta preocupació del Sant Pare per les vocacions al sacerdot i a la vida religiosa, perquè aquesta és una qüestió decisiva per al futur de l'Església. Tota vocació és una història d'amor. I només pot entendre's plenament des de l'acceptació de l'amor gratuït de Déu envers la persona dels cridats. El Sant Pare recorda una cèlebre pàgina de les *Confessions* de sant Agustí, en què expressa amb gran intensitat el seu descobriment de Déu, summa bellesa i amor: «Tard us vaig estimar, Bellesa tan

antiga i tan nova, tard us vaig estimar! I vós éreu dintre meu i jo a fora. Vós éreu amb mi, però jo no era amb vós.»

El problema de les vocacions és sens dubte un test sobre la vitalitat de la nostra fe i de les nostres comunitats cristianes. També han pogut incidir en la manca de vocacions les incerteses sobre el camí que volia seguir l'Església per poder disposar, en el present i en el futur immediat, d'un nombre suficient de sacerdots i de religiosos i religioses al servei de les comunitats cristianes i de les nombroses obres de l'Església. Per això, el Sant Pare diu, en el missatge per a aquesta Jornada, que «és important que es creï en l'Església les condicions favorables perquè puguin aflorar tants *sí* en resposta generosa a la crida de l'amor de Déu».

El Sant Pare fa, en aquest sentit, una crida sobretot als bisbes, però també als preveres, diaques, religiosos i religioses, catequistes i responsables de la pastoral vocacional: «Us exhorto amb viva sol·licitud a prestar atenció a tots els qui a les comunitats parroquials, les associacions i els moviments adverteixen la manifestació dels signes d'una crida al sacerdoti o a una especial consagració.»

En les famílies, comunitat de vida i d'amor, les noves generacions poden tenir una experiència admirable de l'amor oblatiu. Elles, efectivament, no sols són el lloc privilegiat de la formació humana i cristiana, sinó que poden convertir-se en el seminari primer i millor de la vocació a la vida de consagració pel regne de Déu. És molt necessari que en l'Església hi hagi famílies cristianes com a «cases i escoles de comunió», que segueixin el model de la Sagrada Família de Natzaret i on els fills entenguin i visquin la vida humana com un do de Déu que hem rebut per lliurar-la generosament seguint la vocació que el Senyor ha pensat per a cadascú.

La família cristiana ha ofert sempre i continua oferint les condicions favorables per al naixement de les vocacions. Donant un fill perquè segueixi la vocació sacerdotal o religiosa, les famílies fan un preuat servei tant a l'Església com a tota la societat. Per això invito els pares cristians a demanar al Senyor que, si és la seva voluntat, cridi un fill seu per al ministeri sacerdotal o per a la vida religiosa. El Senyor escolta la pregària generosa i confiada dels pares.

Als quatre vents

Nostra Mare

És molt conegut el gest martirial del franciscà polonès Maximilià Kolbe, el qual, al camp d'extermini d'Auschwitz, va canviar la seva sort per la d'un presoner condemnat a mort, oferint la vida en sacrifici.

Ho és menys la seva devoció mariana. Era tanta que va sentir l'impuls de fer conèixer Maria fundant per a això alguna publicació divulgativa. El superior del convent li ho va autoritzar, però sempre que aconseguís per part seva els diners necessaris. Segons ell mateix va explicar més tard, era tanta la vergonya que sentia que la primera vegada que va anar a una casa a demanar almoïna, es va apartar de la porta dues o tres vegades abans de decidir-se a trucar el timbre.

Els pocs diners recollits en aquestes visites només li van permetre treure un número de la publicació, però un donatiu inesperat li va possibilitar després treure el segon, i la Providència es va manifestar amb tal ímpetu que la revista va anar creixent, su-

mant en cada edició milers d'exemplars i arribant al milió quan va esclatar la II Guerra Mundial, principi de la fi de la vida del pare Kolbe.

Quina relació cal establir entre la intensa devoció mariana del franciscà i el seu gest sublim de sacrifici? És fàcil deduir-ho: qui estima tant la Mare, estima també els fills. L'amor a Déu i a la seva Mare santíssima no es queda en un mateix, sinó que es projecta en els altres.

La Verge Maria va ser, per designi diví, la Mare de Déu, i per donació de Jesús des de la creu, la mare de Joan i en ell de tots nosaltres. L'«aquí tens la teva Mare» ha de ressonar a les nostres oïdes com ressonaria en el cor del jove deixeble durant la seva llarga vida i en la seva vellesa a Patmos.

A les portes del mes de maig, sempre tan marià, m'agradaria que tots reflexionéssim sobre aquest privilegi cristià de tenir Maria com a mare. La tradició ha deixat moltes petjades de la devoció secular: pràctiques com el rés de l'Àngelus, el sant rosari o

les tres avemaries, l'ús de la medalla o l'escapulari; esglésies i ermites sembrades als pobles i al llarg dels camins; santuaris als qual acudim en pelegrinatge i romeria...

Per fortuna no hauré d'afrontar patiments com els del pare Kolbe i tants altres màrtirs, ni persecucions com en altre temps van patir també a Catalunya els cristians. Però sí que patim o patirem tots la contrarietat d'un fracàs, d'una malaltia, d'una preocupació greu, d'un contratemps que ens entristeix. És el moment de dirigir-se a Maria, que, al peu de la creu de Crist, es va mantenir ferma, sense més llàgrimes per vessar perquè ja les havia vessades totes.

I si en comptes de patiments, passem per un temps d'alegria, mirem també la Mare de Déu, aixequem-hi els nostres ulls en acció de gràcies. En dies assolellats de l'esperit o enmig de la tempesta, ella és la nostra mare i podem confiar-nos a la seva protecció.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona
i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 2)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 4)

ABRIL

29. DIUMENGE
IV Diumenge de Pasqua, Blanc. Lectures: Fets 4,8-12 / Salm 117 / 1 Joan 3,1-12 / Joan 10,11-18
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ramon de Fitero, ab.; Robert, prev.; Santes, Caterina de Sena, rel. i doctora de l'Església.

30. DILLUNS
Fèria, Blanc. Lectures: Fets 11,1-8 / Salm 41 / Joan 10,1-10. O bé: Sant Pius V (ML), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Josep Benet Cottolengo, prev. i fund.; Amador, Pere i Lluís, mr.; Indaleci, b.; Santes, Sofia, vg. i mr.

MAIG

1. DIMARTS
Fèria, Blanc. Lectures: Fets 11,19-26 / Salm 86 / Joan 10,22-30. O bé: *Sant Josep, obrer* (ML), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Jeremies, prof.; Orenç, b.; Teodard, b.; Segimon,

mr.; Aniol, mr.; Ricard Pampuri, rel.; Santes, Grata, viuda.

2. DIMECRES
Sant Atanasi (MO), Blanc. Lectures: Fets 12,24-13,5 / Salm 66 / Joan 12,44-50
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Segon, b. i mr.; Santes, Zoe, mr.

3. DIJOUS
Sants Felip i Jaume (F), Blanc. Lectures: 1 Corintis 15,1-8 / Salm 18 / Joan 14,6-14
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Alexandre I, p. i mr.; Santes, Antonina, vg. i mr.

4. DIVENDRES
Fèria, Blanc. Lectures: Fets 13,26-33 / Salm 2 / Joan 14,1-6
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvà, b. i mr.; Florià, mr.; Gotard, b.; Pelegrí Lazioli, rel.; Josep Maria Rubio, prev.; Joan Houghton, prev. i mr.

5. DISSABTE
Fèria, Blanc. Lectures: Fets 13,44-52 / Salm 97 / Joan 14,7-14
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Àngel de Sicília, prev.; Amador, prev. i mr.; Martí de Finojosa, b.; Santes, Irene, vg. i mr.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista

El pastor modèlic es juga la vida per les ovelles

Les variants del còdex Beza inviten els lectors a descobrir petits matisos que li haurien passat desapercebuts. En l'evan-geli d'avui en trobem dues de ben significatives: «Jo sóc el bon pastor. El bon pastor *dóna* la seva vida per les ovelles; l'assalariat, *en canvi*, i que no és pastor, de qui no són seves les ovelles...» En comptes de «posa», verb de sentit més ge-nèric, Beza i altres manuscrits importants empenen aquí i més endavant (v. 15b) el verb «dóna» la vida, amb una càrrega molt personal. Un segon detall: Beza dues vegades també, amb l'ús d'una partícula adversativa, estableix un contrast entre «el bon pastor» i l'«assalariat», així com entre les ovelles a punt de ser sacrificades «en el recinte» del Temple i les de fora: «Jo sóc el pastor bo: conec les meves i em coneixen a mi les meves... i *dóno* la vida per les ovelles; i tinc, *però*, altres ovelles que no són d'aquest recinte, i també aquestes cal que jo les guiï.» Les primeres són les ovelles autòctones, pertanyents a la casa d'Israel, per alliberar les quals el Messies ha entrat en el Temple per la porta, i no saltant pel mur com han fet tots fins ara, ju-gant-s'hi la vida; les segones són la resta de la humanitat, que ell igualment ha de guiar d'acord amb el pla de Déu («cal»). Per tal de menar unes i altres als prats uberosos i exuberants del regne, les ovelles han de ser capaces d'«escoltar»: pel que fa a les d'Israel, «el porter li obre la porta, i les ovelles escolten la seva veu; crida les seves pel seu nom i les treu fora» del recin-te del Temple (10,3), repetint el gest de Jahvé quan tragué el poble d'Israel d'Egipte; pel que fa a la resta d'ovelles, «també escoltaran la meua veu i formaran un sol ramat, un sol pastor» (v. 16b). Jesús arrisca la seva vida car ha fet l'experiència que «ningú no me la pren: tinc poder per desprendre-me'n i tinc poder per recobrar-la», el poder que emana de l'Esperit Sant. Per això el Pare l'estima.

Lectures bíbliques

Diumenge IV de Pasqua

Lectura primera Ac 4,8-12

La salvació no es troba en ningú més que en Jesucrist

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere, inspirat per l'Esperit Sant, digué: «Magistrats i notables del poble, si avui ens demaneu compte d'això que hem fet en bé d'un invàlid, i voleu saber qui l'ha posat bo, sapigheu, vosaltres i tot el poble d'Israel, que aquest home el teniu davant vostre pel poder del nom de Jesucrist, el Natzarè. Vosaltres el vau clavar a la creu, però Déu el va ressuscitar d'entre els morts. Ell és «la pedra que vosaltres, els constructors, havíeu rebutjat, i ara corona l'edifici». La salvació no es troba en ningú més, perquè, sota el cel, Déu no ha donat als homes cap altre nom que pugui salvar-nos.»

Salm responsorial 117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo!
Perdura eternament el seu amor.
Més val emparar-se en el Senyor
que posar confiança en els homes.
Més val emparar-se en el Senyor
que fiar-se dels poderosos.

R. La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.

Gràcies, perquè vós m'heu escoltat i heu vingut a salvar-me.

La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.
És el Senyor qui ho ha fet, i els nostres ulls se'n meravellen. **R.**

Lectura segona 1 Jn 3,1-2

Veurem Déu tal com és

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per això el món no ens reconeix, com no l'ha reco-negut a ell. Sí, estimats: ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és.

Al·leluia Jn 10,14

*Jo sóc el bon pastor, diu el Senyor;
jo reconec les meves ovelles,
i elles em reconeixen a mi.*

Evangelí Jn 10,11-18

El bon pastor dóna la vida per les seves ovelles

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús parlà així: «Jo sóc el bon pastor. El bon pastor dóna la vida per les seves ovelles. El qui no és pastor, sinó que treballa només a jornal, quan veu venir el llop, fuig i abandona les ovelles,

Glòria Monés

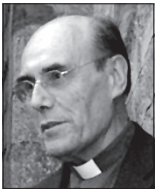
perquè no són seves. És que ell només treballa pel jornal i tant se li'n dóna, de les ovelles. Llavors el llop les destrossa o les dispersa. Jo sóc el bon pastor. Tal com el Pare em coneix i jo conec el Pare, jo reconec les meves ovelles, i elles em reconeixen a mi, i dono la vida per elles.

»Encara tinc altres ovelles, que no són d'aquest ramat. També les he de conduir jo, i faran cas de la meua veu. Llavors hi haurà un sol ramat amb un sol pastor. El Pare m'estima perquè dono la vida i després la recobro. Ningú no me la pren. Sóc jo qui la dono lliurement. Tinc poder de donar-la i de recobrar-la. Aquesta és la missió que he rebut del Pare.»

Pasqua a la litúrgia ambrosiana

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Una tradició pròpia

Hi ha una frase de sant Ambròs que defineix amb molta elegància el sentit de la litúrgia ambrosiana: «Volem seguir en tot l'Església romana; tanmateix, nosaltres també tenim el sentit del que convé als homes.» En realitat, és una manera de justificar una certa autonomia. La litúrgia ambrosiana és, amb la hispana i la gal·licana (desapareguda), la que, juntament amb la romana, forma el grup de litúrgies llatines. Encara que l'àrea de presència (Milà) sigui reduïda, continua ben viva, i ha estat una de les primeres que, després de la romana, ha aplicat els criteris de reforma del Concili Vaticà II.

Una de les coses que la distingeix de la romana, i l'acosta a la bizantina, i en certa manera a la hispànica, és l'abundància de textos no bíblics per als cants. No podem oblidar que sant Ambròs és a l'origen dels himnes litúrgics, que la litúrgia romana va ignorar durant segles.

La Vetlla Pasqual

La Vetlla Pasqual comença amb el ritu del «Lucernari», com en totes les vespres de la litúrgia ambrosiana. De fet, el començament de la Vetlla a la litúrgia romana és també aquest ritu, conservat però només per a aquesta ocasió. El caràcter habitual del ritu fa que, a la litúrgia ambrosiana, sigui més breu i clarament introductori, i que perdi centralitat el ciri pasqual, en benefici de

l'anunci i lloança del misteri.

El pregó pasqual —l'Angèlica romana— és molt més llarg i prolix en la litúrgia ambrosiana. Les referències bíbliques són abundants, i contrasta sempre amb la realitat del misteri de Crist, vist des de l'angle d'ofrena sacrificial. «Vós heu consagrat la Pasqua per tots els pobles sense la immolació d'animals grassos, sinó amb el cos i la sang de Crist, el vostre Fill unigènit. Heu deixat a part els ritus del poble antic, i la vostra gràcia ha superat la llei... Aquesta víctima és l'Anyell prefigurat per la llei antiga; no ha estat pres del ramat, sinó que ha estat enviat des del cel.» La conclusió fa un enllaç interessant amb el tema de l'estrella dels mags: «Com ho féu l'estrella amb els mags, a nosaltres ens és guia, en la nit, la gran llum de Crist ressuscitat, que el sacerdot proclama avui a tots, amb veu apostòlica...» I acaba així: «Per la pregària i els mèrits sants d'Ambròs, summe sacerdot i bisbe nostre, que la clemència del Pare celestial ens introdueixi en el dia del Senyor ressuscitat.» És impossible fer aquí un comentari d'aquest text, com igualment d'un altre text pasqual de la litúrgia ambrosiana: el prefaci de la missa.

L'anunci apostòlic

Mereix un subratllat la referència a la «veu apos-

tòlica» del sacerdot, anunciant la resurrecció de Crist. És una cita implícita dels Fets dels Apòstols, que mostra els apòstols com a testimonis de la resurrecció, tal com Jesús els va encomanar de fer. A la litúrgia ambrosiana, aquest anunci sacerdotal-apostòlic es dramatitza d'aquesta manera: acabades les lectures de l'Antic Testament, el sacerdot, des del costat esquerre de l'altar, canta: «Crist, el Senyor, ha ressuscitat!» I el poble respon: «Donem gràcies a Déu!» Repeteix el mateix anunci des del centre de l'altar, i després des del costat dret, alçant el to cada vegada. Toquen les campanes i l'orgue.

La comparació amb el ritu romà és manifesta. El cant de l'*Al·leluia* iniciat pel sacerdot, i repetit per l'assemblea, amb un to cada vegada més alt, és clarament la correspondència amb el ritu ambrosià. Tanmateix, cal reconèixer que el ritu ambrosià és més explícit, i més agermanat amb el ritu bizantí, en el qual no es para de repetir, en la Vetlla, l'anunci de la resurrecció per part de tothom.

La Comunió pasqual

Sant Ambròs és un mestre excel·lent en la doctrina eucarística. Sense assegurar que el text sigui directament compost per ell, heus aquí el cant magnífic proposat per la comunió: «L'arbre de la vida és donat al qui creu; heus aquí que s'obre la porta als vostres servents fidels. L'aigua viva ens apaga del tot la set. Al·leluia.»

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Joan Houghton

- ✓ Nascut a Essex, sud d'Anglaterra, l'any 1487
- ✓ Cartoixà, prior de la cartoixa de Londres
- ✓ Màrtir per la seva fidelitat al catolicisme
- ✓ Va morir l'any 1535
- ✓ Canonitzat el 1970 per Pau VI

La creació de l'Església anglicana per part d'Enric VIII va obrir una època de persecució cap als catòlics, sobretot els més prominents. Un d'aquests era Joan Houghton, prior de la cartoixa de Londres, comunitat que per la seva austeritat era molt estimada pel poble.

Houghton, de família benestant, havia estudiat dret civil i canònic a Cambridge, i poc després de sortir de la universitat es va fer cartoixà. Home honest i de conducta recta, va ser la primera persona que es va oposar a l'Acta de Supremacia del 1534, per la qual, de fet, Enric VIII trencava tota relació amb Roma. Sant Joan Houghton, juntament amb molts altres cartoixans, es va negar a signar el document i va ser empresonat a la Torre de Londres. Durant el judici va fer ús del vot de silenci i no es va voler defensar de les acusacions de traïció. Finalment va ser executat juntament amb els priors de les cartoixes de Beauvale, sant Robert Lawrence, i d'Axholme, sant Augustí Webster.

CÀROL GARCIA HA FET PÚBLICAMENT EL SEU COMPROMÍS MISSIONER AMB

«Estimo l'Àfrica, i per ella ofereixo
el meu patiment i tot el meu

Jordi Curcó

El dissabte 18 de febrer, la parròquia d'Almacelles, al Segrià, va viure una jornada especial, plena de goig i esperança. Una jove del poble, la Càrol Garcia Murillo, a la qual una greu malaltia pulmonar degenerativa li ha impedit continuar en terres africanes, ha volgut fer públicament el seu compromís missioner amb la congregació de les Missioneres de Nostra Senyora d'Àfrica. Hem parlat amb ella, per conèixer més de prop la seva vocació i el seu compromís missioner, i com afronta aquests moments tan difícils humanament parlant de la seva vida i alhora tan joiosos per la seva vivència de fe, compromesa en la missió.

Ens podria fer quatre pinzellades de la seva biografia?

Vaig néixer a Lleida. Era una petita molt intrèpida i riallera; ho he continuat sent sempre; fins i tot ara! Em fascinava el món de la comunicació. Després dels estudis d'Audiopròtesi a Barcelona, vaig gaudir de la professió a Madrid durant gairebé sis anys; així em promocionava en el camp de l'audiologia. Compaginant la tasca professional i l'experiència com a jove compromesa en una parròquia molt activa, vaig descobrir quelcom nou. Un discerniment profund m'indicava «com fer l'equipatge» en tots els sentits, per respondre a la crida de Déu en una família religiosa missionera...

Quan i per què va deixar Madrid per anar a l'Àfrica?

Va ser als 27 anys... El context familiar, els amics, sortides de caps de setmana, Pasqües i celebracions amb altres joves... però sobretot l'interès pels més desvalguts i nouvinguts va fer-me sentir que el meu camí s'apropava un punt d'inflexió: un camí diferent però emocionant. Tot el que d'alguna manera em lligava aquí no va poder impedir que em deixés interpel·lar pel rostre de Jesús: del mateix Jesús que va néixer en un pessebre; que en moments d'angoixa digué: «Pare, que no es faci la meua voluntat sinó la teua»; i de Jesús, que morí i ressuscità per amor a tota la humanitat, el qui m'estima incondicionalment, el qui m'accepta tal com sóc i m'ensenya a estimar sense esperar res a canvi.

L'Àfrica em xiuxiuejava al cor d'una manera convincent; no com aquella curiositat o idea il·lusa i poc versemblant que m'acompanyava en la infantesa. El Senyor, definitivament, em convidava a viure en comunitat amb les Germanes Missioneres de Nostra Senyora d'Àfrica. Em vaig sentir cridada per continuar la vida en aquest continent i penso que sóc una afortunada per haver pogut viure a Uganda, Tanzània, Kènia i Algèria.

Quina fou la seva tasca missionera en aquell continent?

Abans de conèixe'l i entre molts altres, hi havia un parell de desitjos que m'en-

La Càrol, en el moment de fer el seu compromís davant la germana M. Carmen Ocón, de les Missioneres de Nostra Senyora d'Àfrica.

calçaven a cada instant: enamorar-me de l'Àfrica i de la seva gent i, especialment, confirmar diàriament que era allà, en aquella terra de Déu, on Ell em necessitava oferint-li la vida.

Compaginava la formació com a postulant i novícia amb un apostolat. Era el moment de conèixer a fons l'estil de vida de les Germanes Blanques, el carisma, l'espiritualitat, el tarannà... En conjunt i amb aquesta missió tan completa, m'adonava que estava al lloc que tant somiava. Acompanyava i assistia malalts de sida, sobretot aquells que no tenien mitjans per desplaçar-se a centres sanitaris. Em trobava sovint amb el patiment, la soledat i la mort, en moltes

ocasions, «menyspreable». No va ser fàcil, però, amb el temps, aquests malalts plens de pors i neguits intentaven afrontar el demà amb una mirada molt diferent i sàvia. No era pas una mirada conformista sinó de lluita i esperançadora.

Què ha representat l'Àfrica en la seva vida i en la seva fe?

Uns dies abans de la meua marxa algú em comentava: «Aquest continent fa llàstima; només hi trobaràs desgràcies...» I, avui, puc contestar que l'Àfrica només fa llàstima segons amb els ulls amb què la mireu. La meua estada allà va ser impactant, com una història d'amor colpidora i tendra, com un truc de màgia. He compartit aquesta definició en moltes ocasions... S'ha de viure en aquest continent per experimentar com des-

apareix de la nostra consciència la diferència de color, en la trobada diària de gent com tu, com jo, amb la mateixa necessitat d'estimar i de ser estimats!

Avui, d'alguna manera, hi continuo estant present. En el meu dia a dia, sento l'Àfrica amb mi cada cop que em manifesto amb tots aquells que lluiten per una vida més justa, quan en percebo el cant d'entusiasme, quan sento l'aroma de la terra treballada, quan ploro en sentir els esclais dels innocents en guerra, quan prego per donar gràcies cada vespre... Conviure amb aquests germans va deixar una profunda empremta en mi, que va ser i és la millor experiència que he viscut per saber acceptar el que pateixo actualment. Mai no havia comprès el vot de pobresa amb tanta claredat com ho faig

CÀROL GARCIA, a la qual agraïm la seva atenció amb *Catalunya Cristiana* i el seu testimoni, sempre que li ho permet la seva feblesa, escriu el que ella mateixa anomena «el correu dels dimarts». Es tracta d'unes cartes que ella envia per internet, compartint amb tots aquells que les reben (unes 400 persones) el seu procés vital i espiritual. Són molts els que han manifestat que els escrits de la Càrol, amb salut precària però amb gran fe, els ajuden a viure la vida més profundament per la gran qualitat humana que desprenen. Si voleu rebre «el correu dels dimarts», podeu adreçar-vos a: carolmuganda@gmail.com

ara; Jesús ens «parla» d'una forma sorprenent, que sovint ens costa interpretar però que, com sempre, és plena de sentit.

No hauria pogut imaginar que una discapacitada com jo, moguda per aquesta fe que m'empeny, podria seguir sent capaç de recórrer tot el camí que em queda per davant. Un camí per continuar aprenent a imitar el seu exemple: malgrat el sofriment, Ell va acceptar la seva creu i va estimar-la fins al final. Quin repte!

I va retornar, oi? Quin va ser el motiu del retorn?

Vaig marxar a l'Àfrica per sempre. Estava gaudint del noviciat a Nairobi (Kènia) i em faltava poc temps per fer els primers vots com a religiosa. De cop i volta, una greu malaltia m'obligava a tornar justament en un moment de gran entusiasme. Vaig pensar que seria de manera temporal. Un cop van descartar el pitjor i força recuperada, tornava de nou a la terra estimada. I aquesta vegada ho feia, per primer cop, a un país musulmà, concretament a Algèria. Al cap d'uns mesos un agreujament de l'afectació respiratòria em feia agafar el vol altra vegada cap a Madrid. En aquesta ocasió, no va haver-hi un tercer enlairament.

I de casa estant, tot i la malaltia, no ha deixat la missió...

En absolut. No volia viure aquest moment com una frustració però, al principi, va ser inevitable. Per moments vaig arribar a pensar que els meus plans, la meua opció de vida, aquells gairebé quatre anys viscuts en terres africanes, en certa manera, em tancaven les portes. Sincerament, va ser complicat, però vaig arribar a entendre que Déu tenia altres plans per a mi: una missió, no exactament com l'havia somiada però, sí, per continuar treballant per l'Evangeli.

La malaltia pulmonar m'obliga a ser usuària d'oxigen i a ser tractada amb dosis altes de cortisona, entre d'altres medicaments. Els efectes secundaris m'han provocat una malaltia muscular.

La mare, els germans i nebots, tota la

Amb tota la seva família.

AMB LES MISSIONERES DE NOSTRA SENYORA D'ÀFRICA

«reixo amor»

família i amics, són les meves mans i els meus peus. Aquesta mobilitat reduïda i el deteriorament em fa dependre dels altres per a tot allò imprescindible. I tot i anant-me consumint com una espelma, desitjo poder mantenir, encara que sigui feble, la flama encesa.

El 18 de febrer, a la parròquia d'Almacelles va manifestar públicament el compromís missioner, calia fer-ho?

Malgrat haver-les deixat per voluntat pròpia l'any 2006, sempre m'he sentit un membre de la família de les Germanes Blanques; sempre!

Quan vaig rebre la seva invitació fa uns mesos per fer aquest compromís missioner com a membre associada, vaig pensar que era poc, molt poc, el que jo podia oferir. El meu estat dèbil no em permet desenvolupar cap tasca física, però no vaig conformar-me amb aquesta certa afirmació i, en les meves estones de pregària, recordava aquella frase que he reiterat en moltes ocasions: «Continuaré donant-li gràcies per haver comptat amb mi de la mateixa manera que va fer-ho el primer dia. Em lliurava a Ell amb totes les conseqüències... i com sempre ho deixo tot a les seves mans. Hi ha un lloc millor?»

Sé que no hi havia possibilitats a causa de la meva feblesa però sí que hi havia força suficient per continuar vivint des de la Bona Nova i des de la meva cadira; i tot per estar en profunda comunió amb les Germanes Missioneres de Nostra Senyora d'Àfrica i poder vetllar per aquest continent i pel nostre món. Com podia no signar i manifestar públicament aquesta gran notícia com a moltes altres que viu diàriament la nostra Església?

Compromís missioner amb les Germanes Blanques, què ha repre-

A Kisubi (Uganda), la Càrol gaudint de la «saviesa africana» amb una entranyable amiga del seu poblat.

Una tarda de diumenge també a Kisubi, dedicant el seu temps als més petits.

sentat aquesta congregació per a vostè?

Sovint prego amb les constitucions d'aquesta família i, normalment, sempre que ho faig, m'aturo a la mateixa frase, deixo que ressoni dins meu i d'una manera especial: «L'amor de Crist i l'amor d'Àfrica ens uneix en la mateixa vocació.» Quina gran veritat! El mateix Jesús que fa uns anys em convidava a entregar-me a Ell ha insistit perquè, malgrat les circumstàncies, continuï arrelada a aquesta família missionera i des del meu estat actual. La meva salut, però, no la meva fe, s'ha tornat molt fràgil. Aquesta confiança que sento que elles em donen per donar a conèixer i poder compartir la riquesa de tots els nostres germans i germanes

africanes augmenta cada dia més.

Inevitablement recordo un dels meus passatges bíblics preferits: «Vosaltres sou la sal de la terra; vosaltres sou la llum del món...» (Mt 5, 13-14), elements indispensables per a la vida diària de qualsevol ésser humà. Sembla que la feblesa del cos enforteixi com mai havia experimentat la vocació i el desig de pertànyer a elles. Demano, doncs, que com a sal i llum pugui aprendre a conservar, a assaborir, a guarir i a donar a conèixer la seva Paraula, estant amb elles, malgrat la distància, més en comunió que mai.

Quan Jesús exclamava aquesta afirmació als incondicionals deixebles, ells només eren 12... Podem, doncs, deixar que aquestes paraules penetrin dins nostre i ens esperonin a compartir el seu amor,

sigui quina sigui la nostra tasca?

Compromís missioner i Santa Unció, fou un moment molt emotiu, oi?

La celebració va tenir moments realment emotius: la lectura de la meva promesa, el moment en què la Gna. M. Carmen Ocón em feia entrega de la Creu, l'homília tan captivadora del bisbe Joan Piris, quan vaig ser ungida amb el sagrament de la Santa Unció, l'encant de l'alegria africana...

Hi ha una sèrie d'elements fonamentals que Jesús ens deixà en herència; els descobria a fons en el meu període de formació i, d'alguna manera, m'han seduït i m'han empès a demanar la seva mà; la seva mà per viure intensament amb Ell aquest compromís en tot el camí que em queda per davant: l'estel, les seves sandàlies, la seva túnica, el Pa i el Vi... Desitjo aprendre de la seva actitud, malgrat el dolor i la incertesa, d'acceptació, de servei i de plena confiança en el Pare.

Vaig voler concloure el meu compromís començant una «nova etapa» després de rebre el sagrament de la Santa Unció: un sagrament de «vius» que aporta una gràcia especial de força i serenor en la convivència amb la malaltia. Una sensació de pau i calma quan es deixa tot en mans de Déu. Molt conscientment, el rebia de les mans d'un bon amic: el Marc Vilarassau, sj. Ell, també delicat de salut i totalment abraçat a la creu, el va rebre de mans del bisbe Joan, esperant i amb gratitud.

I a partir d'ara...

Continuo com sempre donant gràcies al Senyor, ja que són molts i moltes els que em sostenen en la lluita diària. Des de la meva nova situació, aparentment com una espècie de presó però en la qual em sento molt lliure, espero saber aprendre a estar oberta a les necessitats dels altres; a continuar oferint la meva disponibilitat per a tot allò que pugui i que estigui al meu abast; vull estar atenta per poder escoltar i entendre el crit dels que pateixen en silenci. En la mesura que pugui, hi ha en mi una voluntat activa que em persegueix i que no m'aturarà fàcilment.

El fundador dels Pares Blancs i de les Germanes Blanques, el cardenal Lavignerie, deia: «Estimeu Àfrica encara que hàgiu de sofrir per ella.»

Dono gràcies per aquesta estimació, molt especialment, per aquest amor que em desborda i que augmenta després d'aquesta celebració. Comprenc més que mai aquestes paraules del nostre fundador ja que estimo l'Àfrica, i per ella ofereixo el meu patiment i tot el meu amor.

Li demano a Déu, a l'Església, a les meves germanes i a cadascun de vosaltres, que m'acompanyeu en aquesta nova missió. No us sembla una missió desafiadora...?

OFERTA als lectors

RESEU EL ROSARI ACOMPANYATS DEL SANT PARE JOAN PAU II

De l'amor per la pregària, de la necessitat de poder pregar quan i on vulgueu, i poder-ho fer acompanyats cada dia amb la veu del beat papa Joan Pau II ha nascut el **Rosari Electrònic**.

Per què no regaleu a la vostra família un rosari pràctic per recordar els misteris de la vida de Jesucrist i, al mateix temps, unir la vostra pregària a la del Sant Pare Wojtyla?

És fàcil d'usar, portàtil i resistent als cops. A més, disposa d'una qualitat d'àudio excel·lent, amb botons en relleu, funció d'apagat automàtic i notificació de veu per als dies de la setmana.

DEMANEU-LO JA AL
902 448 044

Descobriu més ofertes a:
www.directoacasa.es

A més, amb la vostra compra rebreu un rosari tradicional per completar els vostres moments de recolliment.

Sant Feliu de Llobregat

«Que la Mare de Déu ens ajudi a solucionar la crisi econòmica i a ser un poble més unit»

P. Josep Maria Soler, abat de Montserrat

Ignasi Miranda
Montserrat

Montserrat viu el divendres 27 d'abril la seva festa gran, amb la Mare de Déu com a protagonista. La muntanya de referència a Catalunya, amb la basílica de Santa Maria, ha acollit com cada any milers de pelegrins i visitants en general. Més enllà de les creences, les diverses activitats culturals, visites al museu montserratí o a diferents llocs emblemàtics, la missa conventual i altres elements de la nostra tradició religiosa, cultural i social configuren tota una jornada amb la qual els catalans se senten identificats, perquè és rica en capital social i contingut. L'abat Josep Maria Soler, en una entrevista a *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, ha explicat que Catalunya té molts reptes de futur, entre ells el de millorar la gestió dels recursos propis amb un pacte fiscal, i també superar la crisi econòmica, que el preocupa especialment i que té les seves arrels en una crisi de valors davant la qual Jesucrist i l'Evangeli són la millor resposta.

Pare abat, com viu la comunitat benedictina la festa de la patrona de Catalunya?

La viu amb molta joia i molt oberta a l'acolliment. Tant a la vetlla de la nit com a la missa del dia i durant tota la jornada, pugen molts pelegrins i visitants. Per tant, una de les característiques és la rebuda i l'acolliment de moltíssimes persones que vénen a Montserrat. Durant l'any, hi ha altres dies més plens, però el 27 d'abril té com un plus, donada la significació de la Mare de Déu de Montserrat.

A més, el 27 d'abril és un dia feiner, sempre que no coincideixi amb un diumenge...

Sí. És una de les característiques que tenim com a poble. Els dos patrons, Sant Jordi i la Mare de Déu de Montserrat, coincideixen amb dies feiners, però això no impedeix que la gent els visqui amb intensitat.

Què destacaria sobre la dimensió més cívica i social d'aquesta festa? Podem dir que hi ha un «fenomen Montserrat»?

Jo diria que sí. Potser és un fenomen una mica més petit que el de Sant Jordi, però hi ha molta gent, a Montserrat i arreu de Catalunya, que viu la festa de la seva patrona amb actes culturals, cívics i folklòrics, més enllà de les creences. La gent té consciència que aquest dia és la festa de la seva patrona.

Dins les reflexions que vostè pot fer aquests dies de manera pública, a les homilies o en altres reunions i trobades, quina és la qüestió actual que més el preocupa com a abat i com a cristià i català?

La meva gran preocupació és evidentment la situació que crea la crisi

econòmica, amb un empobriment creixent de molta gent, així com la situació, també fruit de la mateixa causa, de la gent que ha de deixar la casa on viu perquè no pot pagar la hipoteca i es troba en situacions límit. Crec que aquest és el problema més gros. D'altra banda, també crec que, com a poble, hauríem de trobar una manera de sumar més entre tots per tirar endavant el país. En aquesta tasca, potser encara caldria fer més del que es fa.

Potser cal buscar altres instruments d'ajuda a la gent necessitada, altres accions socials per sumar a les que ja s'estan fent?

Sí. Tot i que no és fàcil, una de les constatacions que fem, per exemple quan organitzem a Montserrat alguna col·lecta per a Càritas o altres entitats, és que continua venint la mateixa gent que altres anys, però les aportacions minven. Això vol dir que molts noten els efectes de la crisi. Per tant, no és fàcil fer que augmentin els donatius des del punt de vista econòmic. Potser es poden trobar altres mitjans de solidaritat, com el de donar part del propi temps lliure i oferir alguns serveis gratuïts, entre altres coses. Hem de tenir inventiva per trobar la manera de fer-ho.

Solidaritat com a poble i gestió dels recursos propis

De tot allò que la societat catalana analitza i discuteix en aquests moments, considera vostè que és especialment important la petició comuna d'un pacte fiscal que

«La tasca social que fa l'Església és molt important, fins al punt que, sense aquesta ajuda, la societat es trobaria amb problemes molt més seriosos que els que ja té»

«Amb un pacte fiscal, Catalunya no s'empobrirà i beneficiarà més la resta d'Espanya»

permeti tenir més recursos aquí a Catalunya, encara que això suposi reduir la solidaritat amb la resta d'Espanya?

Sí. És important assolir un pacte fiscal per poder tirar endavant Catalunya. És veritat que això pot suposar reduir la solidaritat amb la resta d'Espanya, sempre sense deixar-la a zero. Però serviria per reduir aquestes situacions d'empobriment creixent o de cri-

si també d'empreses, precisament perquè Catalunya pugui continuar sent motor. I a la llarga, amb aquest procés, igualment se'n podria beneficiar la resta d'Espanya.

Tornant a la tasca de la comunitat benedictina, com es viu i s'intenta practicar l'esperit d'acollida al monestir?

El valor de l'acollida és consubstancial a qualsevol monestir benedictí. Sant Benet dedica un capítol de la Regla a l'acolliment dels hostes, dels quals diu que mai no falten al monestir. En un lloc com Montserrat, això té unes característiques particulars. El nombre d'hostes és molt gran. L'any 2011, per exemple, van pujar a Montserrat 2,3 milions

de pelegrins. Mirem d'acollir-los sempre que sigui possible. Després hi ha un acolliment més limitat: el de la gent que ve a la porteria a parlar amb algun monjo o el de la mateixa hostatgeria, el lloc per acollir els qui volen participar de la nostra vida.

Precisament l'hostatgeria és notícia per la seva recent reforma. Com ha anat tot?

Ara, per Setmana Santa, hem inaugurat la remodelació de l'hostatgeria. Hem deixat per fora les parets igual, i per dintre és tota nova, amb 39 habitacions i 45 llits. Hem eliminat les barreres arquitectòniques, hem posat bany a totes les habitacions i hem fet altres reformes. Això ha estat possible gràcies a la Diputació de Barcelona. En definitiva, hem intentat posar l'hostatgeria al dia per oferir un acolliment el més complet possible, dins la tònica que ens demana sant Benet.

Dins d'aquest esperit benedictí d'acollida, Montserrat vol ser una finestra oberta de Catalunya a la resta del món. Tenint en compte la incomprensió que de vegades existeix des de fora, creu que és difícil enfocar temes com ara el pacte fiscal o la possibilitat de tenir més autogovern? Defensar els nostres drets com a poble ha de ser compatible amb un esperit d'acollida més gran?

Sí. Hem de defensar els nostres drets com a poble i mantenir la nostra llengua i la nostra cultura, però no ens hem de quedar tancats en els límits del que és Catalunya, sinó que hem de seguir, d'acord amb el que sempre hem tingut,

amb un esperit obert i ser un poble que intenta dialogar. De vegades, si a l'altra banda no trobem comprensió, no hem de desistir i hem de tornar a dialogar i fer entendre que les característiques de la personalitat de Catalunya no són una minva sinó que, en tot cas, poden ser un enriquiment, tant per als altres pobles d'Espanya com per al conjunt d'Europa.

Tot això podem dir que es demostra acollint sense límits, des de grups «rocieros» fins a esbarts dansaires. Com viu Montserrat tot això?

Montserrat sempre té les portes obertes, i ens mantenim fidels a una frase que es va fer proverbial en els temps del papa Pau VI. En el moment en què hi va haver al monestir una tancada d'intel·lectuals, el Sant Pare va dir a l'abat Cassià: «Rebeu tothom!» És el que intentem fer a Montserrat.

En el moment actual que viu l'Església, què pot oferir Montserrat per dinamitzar la pastoral de les diòcesis i per proposar el missatge de Jesucrist a la societat?

D'una banda, pot oferir allò que li és més propi: la participació en la vida de pregària del santuari. Per exemple, Ràdio Estel ens ajuda a transmetre això a molta gent. Les laudes, les vespres, la Salve i la missa del diumenge en són un bon exemple. Es tracta d'ajudar la gent a fer una experiència espiritual. També ara hem apostat per internet per fer present aquesta vida més enllà dels límits de Catalunya. I un altre aspecte que igualment és molt propi de Montserrat, que intentem potenciar, és tota la qüestió del diàleg amb el món de la cultura, tant a partir de la música, amb l'escolania, els monjos compositors i altres realitats, com de la biblioteca, les publicacions i el

museu, que ens permet, amb les sales d'exposicions, contacte i diàleg amb l'art plàstic.

Ser cristià comporta pregària i sagraments, però també caritat. Què pot fer ara més específicament l'Església, a més de les nombroses obres que ja té, per ser capdavantera en l'ajuda als més necessitats?

Ha de seguir amb totes les obres que té. La tasca de l'Església és molt important, fins al punt que, sense aquesta ajuda, la societat es trobaria amb problemes molt més seriosos que els que ja té. També ha d'afavorir el voluntariat. A més, tenint en compte que la crisi actual té unes arrels en la manca de valors ètics, l'Església ha d'inculcar aquests valors que porten a la solidaritat, a moderar l'afany de posseir i enriquir-se d'una manera excessiva. Cal sensibilització i pedagogia sobre els valors.

Nova evangelització i nous llenguatges

Ara es parla molt de nova evangelització, de la Missió Metròpolis (a Barcelona i a 11 ciutats europees més), de l'Atri dels Gentils i d'altres iniciatives per acostar l'Evangeli als qui no el coneixen. Com podem adaptar actualment la transmissió de la fe als nous llenguatges del nostre temps?

Totes aquestes activitats són importants, perquè serveixen per posar el tresor de l'evangeli i la persona de Jesús a l'abast de la gent que potser l'ha oblidat, o potser no el coneix o n'ha sentit parlar poc. Les respostes a les inquietuds profundes que la gent té, les poden trobar en el missatge cristià. No sempre és fàcil trobar un llenguatge adequat, però hem d'insistir-hi. També

«No sempre és fàcil trobar un llenguatge adequat, però hem d'insistir en la idea que, per saciar la set de felicitat i amor, només es pot trobar la resposta autèntica en l'Evangeli i en Jesús»

hem de tenir present que, així com el món de la tècnica i de la informàtica té un vocabulari que els profans no entenen, potser no només hem de canviar el vocabulari, sinó que hem d'explicar què volem dir. L'important és fer descobrir que les inquietuds que tothom sent a dintre, per exemple en l'àmbit del desig d'estimar i ser estimat o de la felicitat i la solitud, només pot trobar la resposta autèntica en l'evangeli i en la persona de Jesús. Així podem saciar la nostra set.

Quin desig vol expressar vostè, en forma de petició a la Mare de Déu, en aquesta festa de Santa Maria de Montserrat?

Jo desitjo que la Mare de Déu ens ajudi a trobar solució per a aquesta situació greu que pateixen tantes persones a Catalunya, sobretot d'àmbit econòmic. També vull que la Mare de Déu ens ajudi a ser un poble més

unit, buscant el bé dels qui viuen a Catalunya, i més solidari amb els altres pobles. Finalment desitjo que, com a Església, trobem la forma de presentar, d'una manera atractiva i engrescadora, l'Evangeli de Jesucrist.

Com mira en aquests moments Montserrat cap al futur immediat?

Com a cristians que som, no hem de perdre mai l'esperança. Mirem així el futur fins i tot humà, veient que la comunitat del monestir és molt viva, amb molta inquietud i amb moltes ganes de tirar endavant, per exemple amb molts candidats que truquen a la porta. El projecte més immediat de Montserrat és, d'una banda, potenciar la renovada hostatgeria al servei de les persones que vulguin compartir la nostra vida o fer uns dies de reflexió, individualment o en grup. D'altra banda, tenim un projecte recentment estrenat, amb el nom de *Montserrat comunicació*, que vol ser una col·laboració per difondre l'Evangeli a partir dels mitjans que tenim a Montserrat.

Per tant, podem dir que la «marca Montserrat» gaudeix de bona salut?

Jo diria que sí, tot i que també som conscients dels nostres límits. Al darrere d'aquesta marca, hi pot haver errors i coses que cal millorar o corregir. Encara que hem de ser molt humils, és veritat que, a Catalunya, Espanya i el món, la marca Montserrat té un nom i una certa garantia de qualitat.

Josep Maria Soler va ser elegit abat de Montserrat a la primavera de l'any 2000, ara fa ja 12 anys. Tindrem abat Josep Maria per molts anys més?

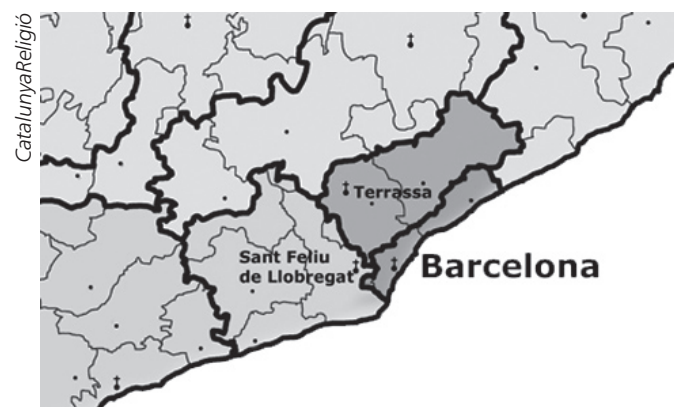
Només puc dir que, en aquests moments, la comunitat desitja que jo sigui l'abat per un cert temps més.

Plàcet vaticà a la divisió de béns de la província eclesiàstica

Redacció / Barcelona

Vuit anys després de la divisió de l'arxidiòcesi de Barcelona, la Congregació per als Bisbes acaba de ratificar finalment els acords sobre el repartiment dels béns de la nova província eclesiàstica. En un comunicat conjunt fet públic el 20 d'abril passat pels bisbes de Barcelona, Terrassa i Sant Feliu de Llobregat s'anunciava l'esperada aprovació vaticana sobre un procés complex que justifica la seva llarga durada.

Segons expliquen els prelats en el comunicat, la creació de les noves diòcesis de la província eclesiàstica es va fer l'any 2004 sense que hi hagués cap estudi preparatori sobre la divisió dels béns de l'arxidiòcesi de Barcelona. La Santa Seu va enviar uns principis d'obligat compliment per a la divisió dels béns mobles i immobles de l'antiga arxidiòcesi de Barcelona. Els esmentats principis establien que el repartiment dels béns mobles s'havia de fer proporcionalment al nombre d'habitants de cada diòcesi en el moment de la partició: 56,85% Barcelona, 24,04% Terrassa i 19,11% Sant Feliu de Llobregat. Per als béns immobles, en canvi, aquells principis normatius aconsellaven que cada diòcesi tingués

aquells béns que es trobaven en el seu respectiu territori.

Això no obstant, per tal que les dues noves diòcesis de Terrassa i Sant Feliu de Llobregat rebessin més béns immobles que els que tenien en el propi territori, es va demanar a la Congregació per als Bisbes que modificés aquells principis normatius pel que fa a la divisió dels béns immobles i que aquesta divisió es pogués fer proporcionalment al nombre d'habitants de cadascuna de les tres diòcesis. La Congregació per als Bisbes va aprovar aquesta petició.

Fins a l'any 2006 no es va disposar de l'inventari de tots els béns immobles de l'antiga arxidiòcesi barcelonina. Per aquesta raó la comissió tècnica nomenada pel nunci no va poder abordar de manera efectiva la divisió fins a aquesta data. La comissió tècnica va treballar inten-

sament fins a arribar a elaborar una proposta. Posteriorment, aquesta proposta va ser estudiada i aprovada pels bisbes de la província eclesiàstica de Barcelona i enviada pel cardenal arquebisbe metropolità de Barcelona a la Congregació per als Bisbes, que acaba de ratificar la proposta.

Entre els acords aprovats, s'ha establert que la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol continuarà estant al servei dels capellans dels tres bisbats. La Congregació per als Bisbes ha determinat també que els béns propietat del Seminari Conciliar de l'arxidiòcesi de Barcelona en el moment de la divisió es reparteixin entre les tres diòcesis segons el nombre d'habitants.

✠* RàdioEstel
DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.00 h a 1 h

Redifusió del programa les nits de
diumenge a dilluns d'1 a 2 h.

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ**
Tel. 606 974 623
www.dematinada.es

El Concili Vaticà II, 50 anys després

Del 12 d'abril al 10 de maig, la Fundació Joan Maragall organitza un cicle de conferències coordinat per Pere Lluís Font i dedicat a commemorar els 50 anys de l'inici del Concili Vaticà II. En primícia «Catalunya Cristiana» us ofereix una síntesi d'algunes d'aquestes conferències, que tenen lloc, a les 19.00 h, a l'Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna-URL (c/ Valldonzella, 12). El dijous 3 de maig, el P. Ignasi M. Fossas, monjo de Montserrat, parlarà de «La Constitució "Sacrosanctum concilium"» sobre la litúrgia. Per a més informació: 934 880 888 / www.fundaciojoanmaragall.org

Ignasi M. Fossas
Prior de
Montserrat

La constitución «Sacrosanctum concilium»

La constitució *Sacrosanctum concilium* sobre la sagrada litúrgia va ser el primer document aprovat pel Concili Vaticà II. El dia 4 de desembre de 1963 els pares conciliaris donaven el seu *placet* amb una majoria que gairebé ratllava la unanimitat, a un text que d'una banda explicitava la naturalesa de la litúrgia i la seva importància en la vida de l'Església, i de l'altra establia els criteris que haurien de regir la reforma dels llibres litúrgics.

La *Sacrosanctum concilium* va tenir, probablement, un doble significat en el moment d'aparèixer. En primer lloc expressava l'apropiació més explícita i més àmplia, per part del magisteri de l'Església, dels postulats del moviment litúrgic que s'havia anat desenvolupat a Europa durant la primera meitat del segle XX. Era com la fruita madura d'un arbre que s'havia anat fent gran amb les aportacions de papes com sant Pius X, o Pius XII, de monestirs benedictins d'Alemanya, Bèlgica, França i també de casa nostra (Montserrat), de persones amb molta empena i amb una clara visió renovadora (L. Beauduin, Pius Parsh, Romano Guardini, L. Bouyer, C. Vagaggini, J. Wagner, A-G. Martimort).

Encara dins de l'àmbit de la litúrgia, la *Sacrosanctum concilium* indicava la necessitat d'una revisió dels llibres litúrgics; una tasca que ocuparia gairebé els vint-i-cinc anys següents. És el que es coneix com a reforma litúrgica i ha estat una de les conseqüències més evidents del Concili. En segon lloc, la constitució sobre la litúrgia va ser com un banc de proves per als pares conciliaris. Fou el primer esquema que es va discutir i el primer que s'aprovà, com ja hem dit. El procés de discussió i d'aprovació va permetre als bisbes que participaven en les sessions i en les comissions corresponents, familiaritzar-se amb la dinàmica i amb el reglament de l'assemblea conciliar, conèixer-se mútuament i anar perfilant la ruta del Concili.

Avui, per a nosaltres, la *Sacrosanctum concilium* continua vigent i és font d'inspiració i text de referència. Convé rellegir-la i redescobrir (o descobrir per primera vegada si no s'havia fet abans) la riquesa del seu contingut. En aquest sentit, destaca la centralitat del misteri Pasqual de Crist, el fet que en la litúrgia es fa present l'obra de la redempció, la presència de Jesucrist en les accions

«La *Sacrosanctum concilium* continua vigent i és font d'inspiració i text de referència. Convé rellegir-la i redescobrir la riquesa del seu contingut»

litúrgiques fins al punt que cal considerar-les com l'exercici del sacerdoci de Crist, la visió de l'Església-Esposa i per tant de la litúrgia com a esdeveniment nupcial, com a compliment del misteri conjugal entre Crist i l'Església, la litúrgia com a expressió de la nova aliança segellada per la sang de Crist,

pel seu oferiment lliure i voluntari fins a la mort per amor a Déu i a la humanitat, i encara el fet que la litúrgia inclou el cosmos tot sencer en la seva dinàmica de glorificació de Déu i de salvació dels homes, així com la presentació de la litúrgia com a font primera de la vida espiritual de tots els creients. Aquests són els trets principals que encara avui han d'inspirar la renovació de la vida litúrgica de cada creient i de cada comunitat.

L'aportació de la *Sacrosanctum concilium* s'ha vist enriquida per la publicació del Catecisme de l'Església Catòlica, que tracta de la litúrgia a la segona part. El Catecisme ofereix una presentació molt rica i molt ben elaborada de la litúrgia, que ve a completar les grans línies de fons enunciades pel Concili.

El text de la *Sacrosanctum concilium*, juntament amb les aportacions posteriors que els desenvolupen i el completen, ha de continuar inspirant i guiant la nostra vida espiritual, les nostres celebracions i la nostra vivència eclesial, ja que la litúrgia edifica els qui ja són membres de l'Església i alhora presenta als de fora el rostre més genuí de l'Esposa de Crist.

Tarragona

El penell de Jujol torna a coronar el campanar de Creixell

Joan Boronat / Creixell

El penell amb les figures del lleó i la creu amb què l'arquitecte Josep Maria Jujol, deixeble d'Antoni Gaudí, va voler coronar el campanar de l'església de Sant Jaume de Creixell ha retornat al seu lloc habitual després d'una absència de 56 anys. Aquesta peça va ser retirada per causa del seu deteriorament i el perill de poder causar algun desprendiment.

Transcorregut més de mig segle, finalment aquesta artística peça torna a lluir, un cop restaurada, al vèrtex del campanar de Creixell. L'acte de la reposició va concentrar una autèntica gernació, entre ella 200 escolars del col·legi del municipi, que no es van voler perdre aquest esdeveniment per al record.

L'acte va començar amb la benedicció del nou penell a càrrec de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol. Aquest conjunt escultòric pesa 210 quilos i està integrat pel lleó original de l'arquitecte Jujol, que s'ha restaurat, i per la creu, aquesta feta de nou pel ferrer Josep Bairaguet. Les autoritats presents, entre elles

l'alcalde de Creixell, Jordi Llopart, l'exalcaldessa de la vila, Rosa Maria Betran, i el mateix arquebisbe, en presència del fill de l'arquitecte Jujol van pintar, cadascú, un bocí de la nova creu de ferro.

Una grua de grans dimensions pujà el penell fins la cúpula del campanar, 95

anys després de la seva col·locació originària. La Fundació Campanar de Jujol, que presideix Rosa Maria Bertran, ha aconseguit aquesta fita, amb l'ajut de les institucions i la iniciativa popular. D'altra banda, les obres de rehabilitació del malmès campanar es troben força avançades.

Sant Feliu de Llobregat

Més de 6.000 euros recollits en la col·lecta de la Missa del Crisma

Redacció / Sant Feliu de Llobregat

Amb una sensibilitat creixent envers els més colpits per la crisi econòmica, la col·lecta de la Missa del Crisma del 4 d'abril a la catedral de Sant Llorenç va tenir una destinació particular: els 6.513,10 euros recollits s'adreçaran al projecte de construcció d'uns allotjaments socials que Càritas té en marxa a la localitat de Gelida.

La iniciativa solidària va ser valorada en el Consell Episcopal, el Consell del Presbiteri i el Col·legi de Consultors, i d'aquesta manera, els preveres diocesans, juntament amb els participants a la missa, van donar la seva aportació econòmica i voluntària per ajudar els més necessitats durant l'eucaristia, celebrada el dia de dimecres sant.

Un cop acabada la celebració a la catedral, els preveres, diaques i seminaristes es van traslladar a la Casa de l'Església, on van poder escoltar una xerrada sobre l'acció concreta de Càritas a la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat, a càrrec del Joan Torrents, conseller diocesà de Càritas.

Barcelona

Per un diàleg de la vida entre cristians i musulmans

El cardenal Amigo parla a Barcelona sobre «La presència cristiana al Marroc»

Samuel Gutiérrez
Barcelona

Fidel al seu carisma franciscà, el cardenal Carlos Amigo, arquebisbe emèrit de Sevilla, va compartir el 21 de març passat, en una atapeïda Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona, les seves experiències sobre diàleg interreligiós entre cristians i musulmans. Durant la seva estada com a arquebisbe a Tànger, entre l'any 1974 i el 1982, el cardenal Amigo va tenir ocasió de conèixer i establir relació amb el món àrab, molt més complex i ric del que aparentment podríem pensar. «Som molt diferents, és veritat, però podem treballar plegats per la pau», va dir convençut, «les religions no fan la guerra sinó que la fan alguns que diuen que hi pertanyen; és una blasfèmia matar en nom de Déu».

Tot i que el títol de la conferència era *La presència cristiana al Marroc*, l'arquebisbe emèrit de Sevilla va eixamplar l'horitzó de la seva intervenció i es va centrar sobretot en la importància decisiva del diàleg, especialment el diàleg de la vida, per a una convivència amb garanties. «El diàleg més important és el de la vida —va afirmar—, com el que estableixen la mare cristiana i la musulmana a la porta del col·legi, un diàleg que trenca amb els recels i els tòpics, i que esdevé estímul perquè cadascú sigui més autèntic en la seva fe.» El diàleg interreligiós, va dir

el purpurat, implica acceptar l'altre en el que és, sense dissimular la pròpia identitat, acceptar les diferències com un enriquiment, pregar plegats i partir de la convivència quotidiana. Aquest és el model de diàleg que s'ha afavorit sempre des de l'orde franciscà, a la qual pertany Carlos Amigo, en la seva presència ja secular als països àrabs. «El referent per a nosaltres —va manifestar— és el mateix Francesc, senzill, humil, obert al

diàleg, amb un esperit que el feia sentir-se entre germans i amics.» Perquè el diàleg sigui fructífer i enriquidor, va afegir, «és imprescindible posar-se en la pell de l'altre». El cardenal Amigo va reivindicar l'heroisme del silenci, aquell que no fa soroll, aquell que suposa donar la vida pels altres, però sense que es noti: «Els cristians som cridats a esdevenir profetes de pau i homes de reconciliació. Hem d'afavorir un estil de fraternitat universal, còsmica.»

En aquest punt de la seva conferència, l'arquebisbe emèrit de Sevilla, que és també president de la Comissió Episcopal de Missions i Cooperació entre les Esglésies, va recordar l'esperit d'Assís i la necessitat cada vegada més gran d'educar per a la convivència fraterna: «Primer són les persones; després, les insígnies.»

El cardenal Carlos Amigo, en un to distès però alhora preocupat, va aprofitar l'ocasió per repassar alguns dels esdeveniments que tenen lloc en els últims mesos en el món àrab. «La famosa primavera àrab no és tan recent com es diu —va assenyalar—. Hi ha primaveres àrabs des de Khomeini, que és on arrenca aquesta revolució tan diferent a cada lloc. No hi ha dues situacions iguals.»

La presència del cardenal Carlos Amigo a Barcelona va ser auspiciada per la Família Franciscana de Catalunya amb el suport de la Facultat de Teologia.

«Els cristians som cridats a esdevenir profetes de pau i homes de reconciliació. Hem d'afavorir un estil de fraternitat universal, còsmica»

Trobada espanyola de canonges a Barcelona

Guillem Farré / Barcelona

Durant l'octava de Pasqua es van trobar més d'un centenar de canonges d'Espanya en la trobada nacional de la Confederació de Canonges de Catedral i Col·legiates d'Espanya, que està presidida per Pere Saborit, degà de la catedral de Sogorb. En la trobada amb el cardenal Lluís Martínez Sistach, aquest va convidar els participants a aprofitar el patrimoni eclesiàstic per evangelitzar.

La recomanació tenia un sentit especial pel marc en què es feia: el temple de la Sagrada Família, on es va celebrar una eucaristia durant la trobada, mentre milers de turistes es passejaven per l'exterior. Després de l'acte religiós, els canonges van visitar aquest monument que és una catequesi en pedra, com va recordar el cardenal. Per exemple, el nombre de columnes-palmeres de l'interior és 52, com les setmanes litúrgiques, o la torre principal que representa el Crist i que s'està començant a construir, no és superior als 170 metres, ja que l'arquitecte, Antoni Gaudí, estava convençut que l'obra de l'home no pot superar la de Déu, i per això l'alçada de la construcció no supera la del principal turó que rodeja la Ciutat Comtal.

La trobada de la Confederació tenia per tema la documentació catedralícia i arxius, que es va abordar amb dues conferències impartides pel canonge arxiprest de la catedral de Barcelona i conservador de Patrimoni, Mn. Josep Martí Bonet, i el canonge arxiver de la catedral de Barcelona, Josep Baucells. Entre les activitats realitzades hi va haver la visita al Museu Nacional d'Art de Catalunya. El dimecres es va celebrar una missa en ritu hispano-mossàrab, i a la tarda els canonges van ser rebuts per l'alcalde de la ciutat, Xavier Trias.

Els seminaristes viatgen a Terra Santa amb Ruth Travel

Redacció / Barcelona

Entre el 21 i 29 de juny del 2012, 25 seminaristes i professors formats al Seminari Conciliar de Barcelona realitzaran el tradicional viatge a Terra Santa. La peregrinació ha estat organitzada amb costos mínims gràcies a la col·laboració de Ruth Travel i l'aerolínia EL AL. L'experiència suposa per als seminaristes una trobada cultural i espiritual en què seguiran les passes de Jesucrist. Aquest viatge forma part del procés final en la formació dels candidats a sacerdots del Seminari Conciliar de Barcelona, que agrupa estudiants de diverses diòcesis catalanes. La convocatòria ha tingut gran èxit.

Ruth Travel, agència totalment especialitzada en l'organització de peregrinacions i rutes bíbliques que col·labora amb el Club+Amics, ha personalitzat tots els detalls de la ruta. El viatge, a més, comptarà amb la direcció espiritual de Mons. Sàrries, amb gran experiència

com a guia dels Llocs Sants d'Israel i Palestina. També els acompanyarà l'experta en rutes bíbliques, Bàrbara Virgil, la qual oferirà diverses conferències al llarg del pelegrinatge. Els seminaristes seguiran les passes de Jesús. Partiran de la costa mediterrània, on visitaran Cesarea, la muntanya del Carmel i Sant Joan d'Acre i de mica en mica s'endinsaran al país per descobrir els llocs on es va desenvolupar la infància del Messies i més tard la seva vida pública a Natzeret, Canà, Cafarnaüm i Tabgha.

A més, podran viure experiències tan diverses com ara navegar pel llac Tiberiades, igual que ho va fer Jesús i els seus deixebles, o endinsar-se en el desert en llocs tan excepcionals com Bethabara, conegut per ser el lloc del baptisme, Jericó, Qumram i el mar Mort. Després d'allotjar-se durant dues nits a Betlem, la ciutat de Jerusalem, que esdevé l'experiència més emotiva del pelegrinatge, posarà el punt final al viatge per Terra Santa.

Girona

Neixen els Grups de Vida, integrats per joves

Una iniciativa fruit de la JMJ i de la Pasqua Jove

Víctor Gay
Girona

La celebració de la Pasqua Jove d'enguany, a la parròquia de Sant Vicenç de Besalú, ha anat més enllà d'aquells capvespre i nit del Dissabte Sant. Precisament en la cloenda dels actes, el delegat episcopal de la Pastoral amb Joves, Mn. Jordi Callejón, anunciava una realitat: els primers Grups de Vida de la diòcesi. Els integraran nois i noies que volen posar en comú reflexions, il·lusions i esperances, en uns moments i situacions socials prou complexes.

El procés d'organització dels Grups de Vida començà ara fa un any quan la diòcesi va acceptar ser acollidora de diferents grups de participants en la Jornada Mundial de la Joventut. Precisament el fet de compartir vivències i experiències amb joves vinguts, principalment, d'arreu d'Europa encoratjà els gironins a afegir-se a iniciatives testimonials i vivencials. El projecte es refermà els dies d'estada, de tots plegats, a Madrid i, com sigui que la majoria dels participants de la diòcesi van peregrinar amb el bisbe a Roma, es va concretar l'organització dels primers Grups.

L'equip que s'encarrega d'organitzar la Pasqua Jove —l'any vinent tindrà lloc a Blanes—, i en el qual participen nois i noies de parròquies que ja han organitzat l'esdeveniment, va considerar que limitar les trobades i les reunions als actes pasquals era limitar les possibilitats de diàleg i contacte, especialment en uns moments i situacions que plantegen problemes molt seriosos als joves del nostre temps.

Voluntaris de la diòcesi en la JMJ a l'entorn del bisbe Francesc.

A partir d'aquesta realitat els Grups de Vida van començar a prendre forma. Calia concretar i organitzar-se.

Les primeres trobades s'han previst a finals d'abril, serà un intent seriós de posar en comú els problemes que els joves cristians del país tenen plantejats davant d'una societat i d'uns companys i companyes que en gran part viuen molt allunyats de la fe. Si la societat catalana es considera una de les més secularitzades de l'Estat, aquest nivell de secularització s'aguditza entre els joves. Per tant, si un noi o una noia catalans

«Els Grups de Vida intentaran donar suport, sense escarafalls ni extremismes, però afirmant la identitat cristiana de molts joves de Girona»

volen manifestar-se com a cristians, com a creients, no els resulta gens fàcil. Precisament els Grups de Vida intentaran donar suport, sense escarafalls ni extremismes, però afirmant la identitat cristiana de molts joves de Girona.

Aquestes situacions són encara més agudes si tenim pre-

sent l'entorn socioeconòmic que ens envolta i que, precisament, afecta directament els joves, ja siguin universitaris, cercadors de primera feina i treballadors, generalment de forma precària.

Evidentment, els Grups de Vida no pretenen aportar solucions màgiques a tota aquesta problemàtica, senzillament perquè no és possible, però sí que volen ajudar els joves a plantejar-se respostes, situacions i posicionar-se davant d'aquesta realitat que els ha tocat viure.

Un bon fruit de la JMJ i de la Pasqua Jove.

El Tapís de la Creació ha tornat a la catedral

V. G. / Girona

«El Tapís de la Creació ha tornat net, endreçat i rejuenit», va dir el bisbe Francesc Pardo a la catedral en obrir l'acte de recepció oficial del Tapís de la Creació que en el decurs dels darrers quatre mesos i mig s'ha restaurat al Centre de Restauració de Béns Mobles que la Generalitat té a Valldoreix. Acompanyaven el prelat el conseller de Cultura de la Generalitat, Ferran Mascarell, l'alcalde de la ciutat, Carles Puigdemont, el director general de la Fundació "la Caixa", Jaume Lanaspá, i el president del Capítol Catedral, Mn. Jaume Julià, així com altres autoritats i representacions institucionals.

La directora del Centre de Restauració, Àngels Soler, va explicar el procés de trasllat, restauració, retorn i condicionament de l'espai d'exposició del Tapís, un procés que s'inicia a mitjans del darrer mes de novembre, envoltat d'importants mesures de seguretat i també emprant unes tècniques pròpies per a una peça d'aquestes característiques i que fou brodada (no pas teixida) fa gairebé un mil·lenni.

Primer calia desclavar el tapís del bastidor de fusta que el subjectava i retirar l'arpillera que cobria el revers de la peça. Seguidament calia protegir-lo i enrotllar-lo degudament, de forma que no en malmenés cap element. S'emprà un cilindre de 32 cm de diàmetre i 5 metres de llarg, de polietilè recobert amb material escumós. I per un sistema creat per a aquest trasllat es mantenia en suspensió i en una caixa de fusta feta a mida amb l'interior aïllat tèrmicament i amb sistema anticops.

La tasca de l'equip de restauració es va emmarcar en aquests dos criteris: les intervencions mínimes i respectar al màxim la realitat de la peça, emprant materials neutres, estables i compatibles amb els originals. Curiosament la primera actuació, una vegada el Tapís era a Valldoreix, va ser un examen radiològic. També se'n valorarien els colors originals que es podien apreciar en el revers de la peça i també un seguit de fotografies que es podien comparar amb les corresponents a anys enrere per contrastar colors i detalls.

Es van localitzar fins a 265 pedaços de 12 tipologies diferents i d'èpoques

diverses. Aquestes accions van permetre millorar el coneixement sobre el tapís i una part de la seva història, determinar quines són les parts originals i quines s'han anat afegint en el decurs dels segles. Un detall: s'ha descobert una de les inscripcions que ha permès confirmar que el personatge que es pensava que era Abel, en realitat és Hèrcules. També s'han confirmat les mides totals: 358 x 450 cm, tot i que els estudis assenyalen que les originals podien haver estat de 480 x 540.

Una altra de les actuacions, a banda de la restauració de la peça, correspon a l'adequació de l'espai on es mostra al Museu de la Catedral. Primer s'ha canviat el bastidor que exposa el tapís, fet d'alumini amb plafons de policarbonat i una base encoixinada que evitarà les tensions al conjunt de la peça. Aquest nou sistema d'exposició permet alhora mantenir l'obra separada del mur, i fa possible els controls periòdics de conservació preventiva.

Pel que fa a l'espai, es mantindran estables els nivells de temperatura i humitat relativa, la qualitat de l'aire i

un aïllament total de la zona de visitants. La intensitat de la llum (60 lux) és la màxima per garantir la qualitat dels colors a base de díodes emissors de llum tipus Led.

La Fundació "la Caixa" ha participat amb una aportació de 136.000 euros, una intervenció inclosa en el programa Romànic Obert, que s'està desenvolupant arreu de Catalunya, en aplicació del conveni amb la Generalitat ("la Caixa" aporta 4.723.000 euros en 25 actuacions a la demarcació de Girona).

En la cloenda de l'acte el bisbe Francesc va fer tres subratllats. Gràcies, responsabilitat i compromís. Gràcies especials als professionals de la restauració, a les institucions que han fet possible aquesta acció i al Capítol que tanta cura té del patrimoni llegat per generacions de fidels diocesans. Responsabilitat, de present i de futur per part de l'Església diocesana en la seva condició de dipositària de tantes obres d'art que responen a les arrels cristianes del nostre país. I el compromís de continuar fent aquests serveis que enforteixen la pròpia identitat i l'espiritualitat del poble fidel.

Una jove entre joves

La nostra simfonia

Quants cops una cançó t'ha canviat l'humor? Quants cops una cançó s'ha convertit en tot un himne de grup en un viatge amb els amics o després d'un estiu inoblidable? Quants cops no has pogut treure't del cap aquella melodia tan encomanadissa? Quants cops la música t'ha arribat al fons de l'ànima i t'ha carregat d'energia? Segur que trobaries la forma d'explicar amb un grapat de cançons què ha estat la teva vida o qui ets.

Potser en alguna altra ocasió, una cançó ha actuat dins teu com a bàlsam reparador, i has sentit que t'apaivagava el cor, t'has deixat endur per ella i t'ha activat de nou la capacitat de reflexió en moments difícils. També la Bíblia ens relata com David, quan feia sonar la seva arpa, expulsava els dimonis que turmentaven el rei Saül.

La música ens parla de sentiments, d'amor i de desamor, de festa, de llibertat o d'identitat. I la música també ens parla de Déu. O més ben dit, Déu també ens parla a través de la música. Com l'experiència de Déu, la relació amb la música és íntima, personal i sigil·losa, tot i que també pot ser compartida, viscuda en grup i enriquida entre tots. En aquestes setmanes de Quaresma, he viscut dues experiències plenes de música que no m'han deixat indiferent (amb la música sempre passa això).

El 25 de març passat, a Tortosa se celebrava la Trobada Diocesana 2012, durant la qual grups de totes les edats van trobar un espai per a la formació catequètica. Feia goig de veure nens de totes les edats, joves, pares, gent gran... tots units, tots testimonis de la nostra fe. Per celebrar aquesta jornada, tothom qui va voler es va atansar al concert que el grup Canta la teva Fe va oferir als assistents, entre altres actes. Molts dels joves que s'hi aplegaren ja en coneixien les cançons, alguns fins i tot escalfaven motors amb les seves guitarres abans del concert.

Un cop iniciat el repertori, era difícil distingir la veu del cantant de la resta de veus que des del públic volien formar part de l'experiència que allà s'estava produint: la celebració d'una experiència de Déu veritable, compartida i, sobretot, alegre. A vegades és complicat expressar amb paraules allò que roman al nostre cor, a vegades és

Moment de l'actuació del grup Canta la teva Fe a Tortosa.

difícil trobar la forma de fer saber als altres el que la nostra ànima clama en silenci, a vegades ens fa vergonya cantar ben alt i ben fort el que som i el que volem ser. A vegades ens sentim sols en la fe i eines com la d'aquest grup de música són les que ens «donen el nostre to» en sintonia amb l'Evangeli.

Les seves lletres, inspirades en les Sagrades Escripures, van accentuar la catequesi desenvolupada al llarg de tot el matí. No obstant això, no és imprescindible per a la música tenir lletres per produir un efecte enriquidor en qui se l'escolta. Moltes vegades, la música ens deixa un llenç buit perquè siguem nosaltres mateixos els qui confeccionem la nostra particular experiència amb Déu. El Divendres Sant passat, durant la Processó del Silenci a Tarragona, vaig acompanyar Jesús en la seva Passió (com molts altres fidels), amb la música de tambors, timbals, cornetes, sacs de gemecs i altres instruments com a companys de viatge. En un recorregut en què recordàvem com Jesús s'ofereix en sacrifici per tots nosaltres, la música s'oferia també com a part d'aquesta ofrena. I inevitablement jo també m'hi sentia implicada.

Aquesta música no deixa espai per capficar-se, et situa ben a prop de Déu i t'abaixa el volum del pensament perquè parli l'orella al que Ell t'ha de dir. Aquesta música no deixa indiferent, sinó que remou la teva ànima per fer lloc dins el teu cor. Aquesta música et despulla davant dels altres per compartir la grandesa d'un Déu que ens reclama alegres, contents i disposats envers els germans. Fem com ella, deixem que el nostre Creador toqui els acords de la nostra vida i creï una música bonica. Deixem que Déu obri a través nostre, com Canta la teva Fe fa a través dels seus instruments, com els natzarens fan a través de la seva percussió.

«En aquestes setmanes de Quaresma, he viscut dues experiències plenes de música que no m'han deixat indiferent (amb la música sempre passa això)»

*CatalunyaCristiana

Truqueu al 93 409 28 10 o envieu-nos aquesta butlleta i podreu gaudir d'aquest magnífic regal

Jornades Mundials de la Joventut 2011

Un DVD que deixa empremta. Les escenes més impactants de la Jornada Mundial de la Joventut 2011. El sensacional ambient dels 1.500.000 pelegrins de 195 països. Els seus testimoniatges. Les seves emotives trobades amb Benet XVI...

Sombra y Luz

Aquest vídeo mostra exemples vius de persones a les quals la seva fe els ha permès suportar millor els seus dolors o tribulacions. Un documental encoratjador en què els protagonistes ens expliquen les seves experiències en un to pausat i reconfortant.

La Sábana Santa

Aquest documental de 45 minuts ofereix la resposta científica més completa fins a la data als interrogants que suscita el llençol de Torí. Desbanca velles teories i errors, com el de la famosa datació del Carboni 14. Un rigorós i extraordinari document!

Subscribiu-vos-hi per només 124,80€ l'any!

Nom i cognoms

Adreça Població

Codi postal Telèfon NIF

Vull subscriure'm a l'edició en: ☐ Català ☐ Castellà

Forma de pagament: ☐ Dos pagaments semestral de 62,40€

☐ Únic pagament 124,80€ anual ☐ Xec nominatiu adjuntat

☐ Domiciliació bancària a: ☐ Banc ☐ Oficina ☐ DC ☐ Compte

Envieu aquesta butlleta a:
CATALUNYA CRISTIANA
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Signatura i data:

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo a CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili a Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona

La humanitat d'un gran mestre: Agustí Cohí Grau

Associació Musical de Mestres Directors

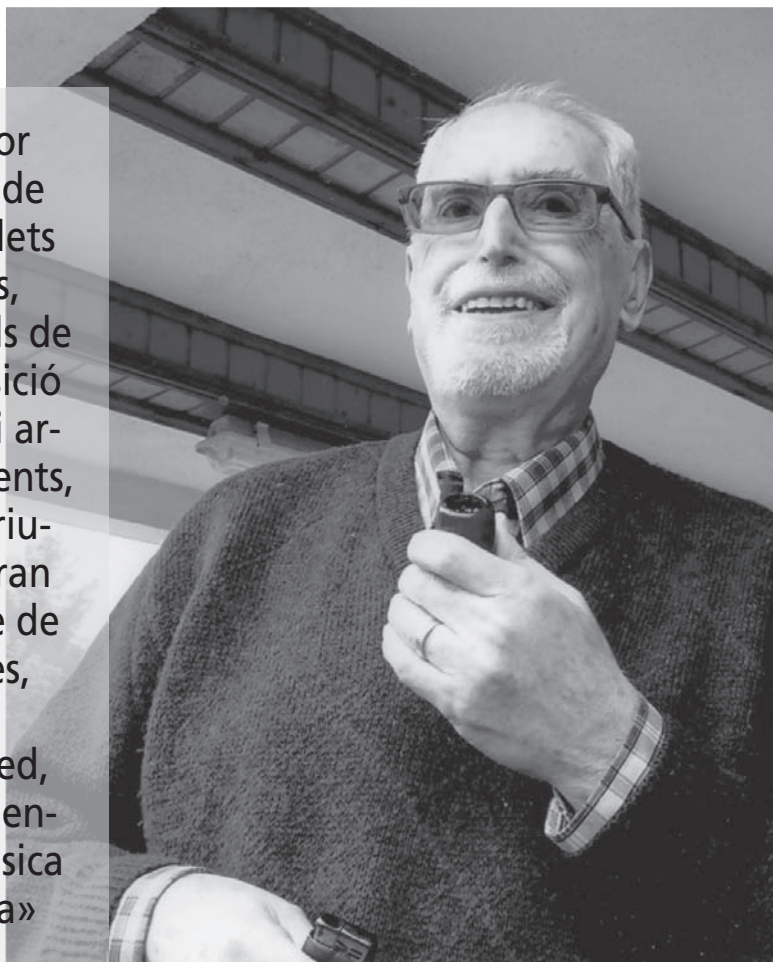
El 9 de març passat va morir el mestre Agustí Cohí Grau, home dedicat en cos i ànima a la música i, per sobre de tot, una gran persona. Obert, fidel, i disposat sempre a oferir música per a tothom, tant a les seves interpretacions com a les seves composicions i arranjaments.

El mestre Cohí Grau va néixer al Vendrell el 10 de juny del 1921 al si d'una família d'artistes. Deixeble de Joaquim Salvat, Eduard Toldrà, Joaquim Zamacois i Jaume Pahissa, ell mateix deia que en la instrumentació va ser autodidacta i gran seguidor de Richard Strauss.

Va tenir un principal interès en la docència i va ser professor de música a l'Institut Balmes, al col·legi Sant Ignasi de Sarrià i a les Escoles del Metro elaborant una pedagogia especial per divulgar i fer estimar la música als infants. Durant deu anys va dirigir els festivals de música que se celebraven a diferents ciutats espanyoles amb alumnes d'institut i que agrupaven 1.400 cantaires més l'orquestra simfònica.

És autor de més de 800 ballets catalans, entre els de composició pròpia i arranjaments, i va escriure un gran

«És autor de més de 800 ballets catalans, entre els de composició pròpia i arranjaments, i va escriure un gran nombre de sardanes, música coral, lied, instrumental i música religiosa»

nombre de sardanes, música coral, lied, instrumental i música religiosa. És autor de la sarsuela *El timbaler del Bruc* i l'opereta *La Polka Roja*, enregistrades recentment, així com de l'òpera *Nausica* amb text del poeta Lluís Gassó i Carbonell.

La direcció ha estat una altra de les seves passions. Així l'any 1957 es posa al davant de l'Orquestra Simfònica Estela, que dirigeix durant més de quaranta anys (fins al 1997). També dirigeix formacions instrumentals sardanistes i de dansa catalana, com també diverses corals, la S. C. Les Flors de Maig, el Cor Mestre Tomàs (fundat per ell mateix), i porta la subdirecció de l'Orfeó Gracienc, al costat del seu gran amic el mestre Antoni Pérez Simó. Ha estat president de l'Associació Musical de Mestres Directors des de la seva fundació l'any 1988, i fins el darrer moment.

El 2002 rep un homenatge de la SGAE, i el 2004 li és concedida la Creu de Sant Jordi així com un homenatge a la seva ciutat nadiua. L'any 2009 institueix una beca d'estudis al Conservatori Pau Casals del Vendrell. El 2011 rep el Guardó Felip Pedrell de l'Associació Musical de Mestres Directors, any en què també es va instituir el Premi Agustí Cohí Grau per a joves violinistes.

antoni Pérez sabaté

agent cial. Col·legiat n° 3744
c/ Sagunt. 102 baixos
08912 BADALONA (Barcelona)

www.coacb.com/perez

☎ i ☎ 93 389 06 99 ☎ 670 21 73 10
e-mail / a.perez@coacb.com

Confessionaris

Bancs Melys, Faig, Embero, Roure, Iroko..

Reclinatori iroko

Seus

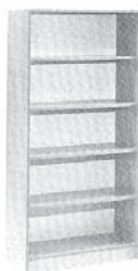
Cadires plegables

Cadires per a sales polivalents

Pissarres, taules i cadires per a biblioteques, residències, escoles, locals parroquials, associacions

Prestatgeria i armaris

MOBLES AMIDA»

Cadires apilables, metàl·liques i polipropilè

Taules i cadires per a restaurants, cafeteries, residències, geriàtriques...

Sales d'actes

Cadires amb pala, metàl·liques fusta i polipropilè

PRESSUPOSTOS SENSE COMPROMÍS

www.coacb.com/perez

El consiliari diu...

Temps Pasqual

Mn. Miquel

Bada,

pvre.

Consiliari de Catalunya

Parlant, pensant i reflexionant sobre la Pasqua, sobre el que significa i les lliçons que se'n poden treure, el text evangèlic que sempre més m'ha ajudat i que m'hi sento força reflectit és el relat magnífic de sant Lluç i que hem llegit aquests dies: *L'aparició als deixebles d'Emmaús*, i que alguns han definit com el «viatge d'anada i tornada» i d'altres com l'esquema de la celebració eucarística.

El viatge d'anada d'aquest parell de deixebles és ple d'interrogants, de sentiments de derrota, de desànim, de fugida de la realitat i de la separació de la comunitat; és un camí trist, en silenci, sense gaires reflexions positives. El text de sant Lluç posa en boca dels dos deixebles el seu desànim: «Nosaltres esperàvem...» I de tot això, res de res, tot s'ha acabat, sense cap futur,

pensen ells. Se'n van a casa seva, tornen a la vida normal. El tema de Jesús de Natzaret i totes les vivències passen a ser records i prou.

Però, passa una situació, un fet inesperat i confús al principi. En aquest camí d'anada, se'ls fa present un desconegut, un vianant. Sembla despistat de tot el que ha passat aquests dies a Jerusalem; però, avançant en el diàleg, aprofundeixen força més en els fets ocorreguts i sembla que torna a aparèixer un bri d'esperança, d'entusiasme. Cosa que els suggereix d'invitar aquella persona anònima que es queda a casa seva i compartir l'àpat junts. L'atenció és, cada vegada, més intensa, es fixen en tots els signes, gestos i detalls... i arriba el moment culminant «la fracció del pa» i, a partir d'aquí, el reconeixen, és el Senyor Ressuscitat. I desapareix.

I som al camí de tornada, entusiasmat, amb ganes de reunir-se amb els companys i compartir la joia de la Resurrecció de Jesús, que consideraven mort i que l'han vist viu.

És l'esquema de la celebració eucarística: la comunitat reunida amb la presència de Jesús. La Paraula escolta-

da i assimilada i l'Eucaristia —la fracció del pa—, rebuda com a aliment de la vida cristiana.

L'experiència de la presència del Senyor Ressuscitat ens fa créixer i augmentar la nostra fe pasqual i ha d'afermar el nostre testimoni. Els apòstols van ser

fidels al testimoniatge i gràcies a ells nosaltres fruïm d'aquest gran do de la fe. Per això mateix i, com a conseqüència d'aquesta celebració de la Pasqua, nosaltres hem de ser testimonis fidels en el marc de les nostres comunitats i en els ambients de la nostra vida.

DIMECRES I DIJOUS, 16-17 DE MAIG 2012

XXVI TROBADA INTERDIOCESANA DE

VIDA CREIXENT A MONTSERRAT

"Feliç tu que has cregut"

Bisbat de Girona

L'actual curs de Vida Creixent-Girona

Lluís Torner

Membre de la Junta diocesana de Vida Creixent-Girona

Al final de la Quaresma, i, quan vam iniciar la Setmana Santa, va ser un bon moment per a la meditació i, per consegüent, bona hora, també, per fer un xic de balanç del moviment cristià de Vida Creixent, a la nostra província gironina.

Un dels nostres principis fonamentals, fent honor al nostre món, és el que aquest verb, *créixer*, tingui per a nosaltres una finalitat múltiple: créixer en edat, en ganes de fer coses, a estimar, a compartir, a fer amistats, i, d'una manera especial, en la fe, i a donar-ne exemple. De ben segur, que en podríem afegir d'altres, però totes elles es podrien incloure en una frase: «Viure la vida que Déu ens ha donat, i procurar ser-ne uns bons administradors.» Aquí hi podríem encabir aquella paràbola dels bons i mals administradors; els primers foren aquells que van saber treure fruits dels béns que l'amo els va confiar, mentre que l'altre fou el que es va limitar a desar-los sota terra, incapaç de treure'ls cap mena de rendiment.

Dit això, aquells i aquelles que formem part dels grups del nostre bisbat hem procurat omplir el nou curs d'activitat, tant a la diòcesi, com de cadascun dels grups que l'integren. El nostre programa ja va començar el dimarts 31 d'agost, encara, per tant, en ple període

vacacional, amb la primera reunió de l'executiva. Des de llavors, començant ja el nou curs, el mes de setembre, s'han succeït periòdicament les altres trobades, executives, interdiocesanes, i coordinadores, així com les mensuals de cadascun dels diferents grups. Cal destacar, també, la jornada de formació, que va tenir lloc el dia 18 de gener, a la Casa d'Espiritualitat Santa Elena, de Solius, que comptà amb una conferència interessant, a càrrec de Mn. Joan Torra, sobre els Evangelis; així com la XXI Trobada Diocesana, que enguany hem celebrat a Sarrià de Ter (Girona), el dia 18 d'abril, i la de formació, de dos dies, que està prevista de celebrar a Solius, en properes dates.

Així, doncs, com es pot veure, el nostre moviment, i en ell la nostra gent, funciona, tot i procurant enfortir la nostra fe en Crist, de ser-ne transmissors, amb el nostre exemple, per fer-la palpable als nostres respectius entorns.

Finalment, seguint fidelment les normes estatutàries, la cloenda en l'actual curs coincidirà amb la fi del període de mandat del nostre preuat president, i, consegüentment, tindran lloc les votacions per a l'elecció del corresponent substitut o bé la renovació, en el càrrec, de l'actual que, val a dir-ho, i no és pas per ensabonar-lo, ja que pensem que tothom hi està d'acord, ha dut a terme una tasca excel·lent.

Que el Bon Jesús ens hi ajudi!

AGENDA

MAIG

DIJOUS 3: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a, aula 1. Tema IX: *La mort de Jesús en creu*, (Marc).

JUEVES 10: reunió de animadores. A las 5 de la tarde, en Rivadeneyra, 6, 3a, aula 3. Tema IX: *La muerte de Jesús en la cruz*, (Marcos).

DIMECRES 16: Trobada Interdiocesana a Montserrat.

Trobada Interdiocesana dels bisbats de Barcelona amb Sant Feliu i Terrassa i del bisbat de Lleida.

Presentació a la Mare de Déu, dinar de germanor i Eucaristia presidida pel cardenal-arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach.

DIJOUS 17: Trobada Interdiocesana dels bisbats de Girona, Tarragona, Seu d'Urgell, Vic, Solsona, Tortosa, Mallorca i Menorca.

Presentació a la Mare de Déu, dinar de germanor i Eucaristia presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Dr. Jaume Pujol i Balcells.

Teatre al pla de la Seu de Barcelona

S'hi representarà l'obra «Assassinat a la catedral», de T. S. Eliot

Miquel Àngel Codina

Barcelona

Fotos: Enric Casanovas

Dins del marc de la festivitat de la Santa Creu i per celebrar la finalització de les obres de la catedral de Barcelona, el divendres 4 de maig, a les nou del vespre, tindrà lloc al pla de la Seu de la Ciutat Comtal la representació de l'obra teatral *Assassinat a la catedral*, de T. S. Eliot, amb traducció catalana de Mn. Josep Urdeix. L'entrada serà gratuïta. Posteriorment, es representarà el dissabte 12 i el diumenge 13 de maig al Centre Moral i Cultural del Poblenou. L'obra està dirigida per Noèlia Ortega, Lourdes Mas i Mercè Guilló i la direcció musical anirà a càrrec de Meritxell Coma.

«Quan ja es va veure que finalitzarien les obres de restauració de la catedral, tant de la façana com del cimbori, que havien començat l'any 2004, Mn. Joan Guiteras, degà del Capítol Catedral de Barcelona, va comentar que com que havien rebut ajudes d'empreses catalanes i nombrosos donatius de particulars, volia organitzar diversos actes d'agraïment a la ciutat per tota aquesta col·laboració. Entre altres, cal destacar que el 3 de maig, festivitat de la Santa Creu i diada de la catedral de Barcelona, hi ha prevista una celebració eucarística a la catedral, i el 4 de maig es farà una representació teatral», explica Lourdes Mas, que treballa al departament d'administració de la catedral.

«Com que Mn. Guiteras sap que faig teatre d'aficionat al Centre Moral i Cultural del Poblenou —una entitat de barri amb més de cents anys de vida que ha dut a terme una tasca ininterrompuda en els àmbits educatiu, cultural, esportiu i d'esbarjo— es va posar en contacte amb mi per proposar-me posar en marxa una obra teatral. De tot això fa ja uns dos anys», afegix Lourdes Mas. Ella es va posar en contacte amb Noèlia Ortega i Mercè Guilló, també del Centre Moral i Cultural del Poblenou, i totes tres van acceptar l'encàrrec i es van implicar de valent en el projecte. «La Noèlia es va adonar que calia música a l'obra i va ser llavors quan vam demanar-li la participació de la Meritxell Coma», comenta Mas.

«D'entrada, Mn. Joan Guiteras ens va proposar representar un acte sacramental, però el problema és que aquestes peces teatrals religioses tracten temes molt abstractes, solen tenir una llargada excessiva i són complicades de posar en escena. Vam pensar que podia ser difícil d'entendre per a la majoria dels espectadors», observa Noèlia Ortega.

Música en directe

Llavors, un canonge del Capítol Catedral de Barcelona va proposar l'obra *Assassinat a la catedral*, del dramaturg Thomas Stearns Eliot (1888-1965). Lourdes Mas recorda que «la vam llegir. Mn. Guiteras també la va llegir i la va trobar molt correcta. A més, vam

Noèlia Ortega, Lourdes Mas i Mercè Guilló, directores de l'obra.

Mn. Joan Guiteras, en un dels assajos de la peça teatral.

El personatge protagonista

Thomas Becket (Londres, 1118 - Canterbury, 1170) va ser un eclesiàstic anglès, canceller d'Anglaterra amb el rei Enric II el 1154 i arquebisbe de Canterbury i primat de l'Església anglesa el 1162. Va oposar-se a les intencions del rei de limitar els privilegis eclesiàstics, fet que el portà a fugir i a exiliar-se a França, on va ser rebut per Lluís VII. Finalment, l'any 1170, arriba la treva i Becket torna a Anglaterra. Aquest és el punt on comença l'obra teatral. Al desembre d'aquell mateix any, quatre cavallers posaran fi a la vida de l'arquebisbe de Canterbury (probablement per ordre del sobirà) dins de la mateixa catedral. El 1173 va ser proclamar sant i màrtir per Alexandre III.

tenir la sort de trobar una traducció al català de l'obra a càrrec de l'eminent liturgista Mn. Josep Urdeix, que és la que fem servir». Ortega assenyala que «amb el permís de Mn. Urdeix, vaig retallar i adaptar l'obra, que finalment tindrà una durada de poc més de dues hores. Cal dir que aquesta obra no té decorat; el nostre decorat serà la façana de la catedral. Vam decidir introduir la música en directe perquè no fos tot text i fer-ho més dinàmic».

Segons Meritxell Coma, «quan em van proposar el projecte, vaig entendre que la música volia "vestir" aquest espectacle. La vaig concebre com si fos la banda sonora d'una pel·lícula, que acompanya els moments més importants, més emotius. Hi haurà una trentena de cantants, del Cor del Centre Moral i Cultural del Poblenou, i onze músics. M'he encarregat de seleccionar les peces més adients (gregorianes, com un *Te Deum*, o bé composicions inspirades en música medieval) per a aquesta obra».

Totes les persones que treballen a l'obra (actors, cantants, músics...) no reben cap compensació econòmica. Ho fan de manera desinteressada. «El

«És una experiència pionera, un gran repte per a tots nosaltres»

vestuari l'hem dissenyat nosaltres i ens l'han cosit les religioses que tenen cura de la catedral de Barcelona: les Auxiliars Parroquials de Crist Sacerdot. Elles han confeccionat les gairebé seixanta túniques que surten a escena», constata Lourdes Mas.

Noèlia Ortega revela que «sortosament, som un equip, ens coneixem i ens portem molt bé. Una companya nostra ens deia que ha estat "l'obra de la il·lusió" perquè tota la gent que contactàvem per col·laborar-hi ens deia: "Quina il·lusió que em fa!" Certament, si no ens movés la il·lusió ja plegariem. Es tracta d'una iniciativa que no s'ha fet mai. És una experiència pionera, un gran repte per a tots nosaltres. L'altre dia, Mn. Guiteras va venir a un dels assaigs i va quedar-ne entusiasmada. Ens va dir que li havia agradat molt, que l'havia entès perfectament».

L'obra *Assassinat a la catedral* comptarà amb divuit actors masculins. L'actor Francesc Conesa interpreta el protagonista, Becket. Estaran acompanyats d'onze dones, que formen part de l'anomenat «cor grec» i que esdevenen la veu del poble. Així mateix, hi haurà la participació especial, també gratuïta, de la Unitat Muntada de la Guàrdia Urbana de Barcelona.

Pel que fa als assajos, que s'han realitzat al Centre Moral i Cultural del Poblenou, Noèlia Ortega afirma que «al començament, ens hi trobàvem un cop al mes, per parlar-ne, per fer lectures, etc. Ara com ara ja ens trobem tres o quatre cops per setmana. Un dia assagem amb el cor; un altre, amb els músics, amb els actors... Ara és el moment d'anar encaixant-ho tot, com un trencaclosques. Dies abans de l'estrena farem un assaig general a la catedral». Per la seva banda, Mercè Guilló posa en relleu que «és emocionant veure tot aquest procés en el temps a través de les fotografies d'Enric Casanovas, que des del principi ha plasmat en imatges els nostres assajos; ens hi veiem amb màniga curta, màniga llarga...».

Lourdes Mas subratlla que «tant l'esforç com la il·lusió de tots els qui hi hem participat ha estat enorme. Tot i que és teatre *amateur*, penso que la professionalitat de tota la gent és innegable».

L'Espai Oliba del MEV s'obre al públic

També s'inaugura la restauració del campanar romànic de la catedral de Vic

Miquel Àngel Codina
Vic

El dissabte 31 de març es va inaugurar, d'una banda, el nou Espai d'interpretació Oliba al Museu Episcopal de Vic (MEV), impulsat per la Direcció General de Turisme de Catalunya, i, de l'altra, la restauració del campanar romànic de la catedral de Vic, intervenció que s'ha realitzat dins del programa Romànic Obert, que promou la Generalitat de Catalunya i l'Obra Social "la Caixa".

Aquest acte va comptar, entre altres personalitats, amb l'assistència d'Artur Mas, president de la Generalitat de Catalunya; Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic; Josep M. Riba, director del MEV i delegat de Patrimoni Cultural de bisbat de Vic; Josep M. Vila d'Abadal, alcalde de Vic; Ferran Mascarell, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya; Jordi Moltó, delegat territorial del Govern de la Generalitat a la Catalunya Central, i Jaume Giró, director executiu de Comunicació de "la Caixa" i director general adjunt de la Fundació "la Caixa".

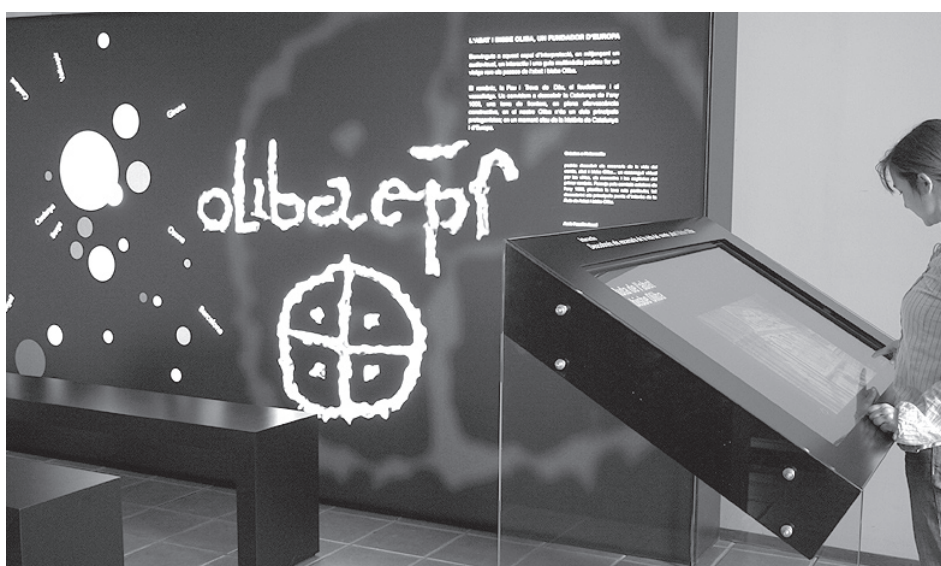
Durant la seva visita a l'Espai d'interpretació Oliba, Artur Mas va afirmar el següent: «Que reneixi l'esperit de Pau i Treva de l'abat i bisbe Oliba com a refugi de la gent que ho necessita.» Així mateix, el president de la Generalitat de Catalunya va subratllar que tant el Museu Episcopal de Vic com el MNAC són «aparadors del millor romànic del món». Com a cloenda de l'acte, va tenir lloc una audició de repic de campanes a càrrec dels Amics del Campanar d'Esparraguera i de Pere Giné, de l'Escola de Campaners de les Borges Blanques.

Els treballs de restauració del campanar de la catedral de Vic van començar el maig del 2011 i van finalitzar el mes de febrer passat. Durant aquests nou mesos s'han pogut dur a terme les tasques necessàries perquè aquest extraordinari monument recuperi tota la seva esplendor. La restauració ha permès actuar en l'estructura de la torre, amb la reparació o substitució dels pilarets cilíndrics malmesos. Pel que fa a la teulada, s'ha procedit al seu desmuntatge i se n'ha efectuat una impermeabilització. Després, s'ha fet una nova col·locació de la teulada, substituint les teules malmeses.

Riquesa d'informació

L'Espai d'interpretació Oliba utilitza tecnologia d'última generació per donar a conèixer la Catalunya de l'any 1000 i un dels seus principals personatges, Oliba, fill de nobles catalans que va esdevenir abat de Ripoll i Cuixà i bisbe de Vic. Aquest espai de reduïdes dimensions, però amb una gran riquesa d'informació, se situa a la recepció del MEV, que conserva una de les millors col·leccions d'art romànic del món i que s'integra també a la visita de l'Espai Oliba.

Un audiovisual explica en uns cinc minuts el context històric en què va viure Oliba —nascut a Besalú l'any 971 i

MUSEU EPISCOPAL DE VIC

Plaça Bisbe Oliba, 3
08500 Vic - Tel. 938 869 360
www.museuepiscopalvic.com

mort a Sant Miquel de Cuixà el 1046—, fill i germà de nobles de la més alta nissaga catalana. El públic coneixerà l'Oliba pacificador i impulsor de les assemblees de Pau i Treva, la primera gran resposta a la violència que els senyors feudals exercien contra el poble. Finalment, podrà admirar Oliba com a infatigable viatger i constructor i renovador de monestirs, esglésies i catedrals; un dels grans impulsors de l'art romànic català.

Amb la taula interactiva el visitant coneixerà el territori vinculat a Oliba, que permet fer un recorregut virtual pels comtats catalans de l'any 1000. Seguint els seus passos, que van recórrer innumerable vegades la geografia d'aquella Catalunya incipient, hi ha informació i imatges de Ripoll i Cuixà, d'on va ser nomenat abat l'any 1008. A partir d'aquell moment, l'activitat d'Oliba serà incessant: és bisbe de Vic el 1017, funda el monestir de Montserrat i el de Sant Miquel de Fluvià, i organitza

o reforma els monestirs de Sant Martí del Canigó i Sant Feliu de Guíxols. Constructor de temples, impulsa les obres de les basíliques de Ripoll i Vic, on resta en peu el meravellós campanar romànic de la catedral, que es pot veure des de l'àmplia finestra del vestíbul del MEV, com si fos una obra més de les col·leccions.

Tot plegat es completa amb una guia multimèdia, que proposa un itinerari per la magnífica col·lecció d'art romànic del MEV, que permet al públic descobrir les obres que guarnien les esglésies, monestirs i catedrals medievals de la Catalunya Vella. Aquesta guia multimèdia està a disposició dels visitants i també és una aplicació per a telèfons mòbils, adaptada per als sistemes Apple i Android, que es pot descarregar gratuïtament. A més d'oferir un recorregut i informació sobre les peces, també hi ha vídeos sobre temes diversos com l'aspecte que oferien els edificis romànics, com es va

descobrir el *Davallament* d'Erill la Vall o l'arrencament de les pintures murals i el seu trasllat als museus.

Des del punt de vista administratiu, l'Espai Oliba és el resultat del desplegament del projecte Oliba, fundador d'Europa, cofinançat per la Unió Europea i impulsat pel Consorci Ripollès Desenvolupament, la Generalitat de Catalunya, a través de la Direcció General de Turisme, el Consell General dels Pirineus Orientals i l'Associació Cultural de Cuixà. Aquest projecte proposa una ruta transfronterera que recorre els principals escenaris de la vida i l'obra d'Oliba amb dues propostes de recorregut: una primera ruta a peu, a través d'un sender que uneix Montserrat amb Sant Miquel de Cuixà i Sant Martí del Canigó, i una segona en cotxe, travessant carreteres convencionals. En tots dos casos l'itinerari permet conèixer i gaudir d'alguns dels indrets, paisatges i monuments més representatius del patrimoni material i immaterial dels antics comtats catalans.

Un museu innovador

El Museu Episcopal de Vic, inaugurat l'any 1891, conserva una gran col·lecció d'art medieval amb obres mestres de pintura i escultura del romànic i del gòtic català. Les col·leccions d'orfebreria, teixit, forja, vidre i ceràmica ofereixen un complet recorregut per la història de l'art litúrgic i de les arts decoratives a Catalunya. Aquest fons de valor excepcional està integrat per més de 29.000 peces.

Atès l'interès excepcional del fons del MEV, el juliol del 2001 la Generalitat de Catalunya el va declarar museu d'interès nacional. Des del maig del 2002 està instal·lat en un nou edifici, obra dels arquitectes Federico Correa i Alfonso Milà. Actualment, és considerat, juntament amb el MNAC, el museu d'art més important de Catalunya, amb una de les millors col·leccions d'art medieval d'Europa.

Enguany el MEV celebra el 10è aniversari de la construcció del nou edifici, situat dins del barri medieval de la ciutat, al costat de la catedral. És un edifici d'arquitectura moderna, pensat per a l'òptima conservació i exposició de les col·leccions, inspirat en les tipologies pròpies de la ciutat medieval. Els arquitectes Correa i Milà van dissenyar un museu a la mida de les col·leccions, cercant la millor perspectiva visual per a les obres. L'edifici consta d'un soterrani, una planta baixa i tres pisos, amb una superfície total de 6.292 m², dels quals 2.500 m² es destinen a l'exposició permanent i 200 m² a exposicions temporals.

Seguint els criteris museogràfics més moderns, s'ha habilitat un espai per a galeries d'estudi, és a dir, magatzems oberts al públic. El museu disposa també d'altres equipaments: sala d'actes, sala de didàctica i botiga. A la planta superior hi ha els serveis administratius, un taller de restauració i una biblioteca que vol especialitzar-se com a Centre d'Estudis i d'Investigació d'Art Medieval Europeu.

Enraonar sobre el beat Pere Tarrés (32)

Anecdolari del Dr. Tarrés

El P. Romuald Díaz, benedictí de Montserrat, va proposar escriure un llibre sobre anècdotes en la vida del Dr. Tarrés. Dissortadament no s'ha escrit, però a l'Arxiu n'hi ha recollides un munt que retraten la figura del nostre beat i el seu capteniment. Heus aquí algunes d'elles, segons les han explicat els qui també les van viure. Explicava el seu amic el Dr. Manresa: «Recordo que, després de mort en Tarrés, vaig tenir una entrevista amb el Dr. Paco Esquerdo, que fou el gran professor de la Facultat de Medicina. L'entrevista era per parlar dels anys que el Dr. Tarrés havia treballat amb ell i també l'opinió que li mereixia. Em va impressionar que el seu mestre s'emocionés en recordar-lo i parlar-ne. Sobre la capacitat docent d'en Pere, em va dir que algunes vegades assistia ell a les classes que donaven els seus auxiliars i que havia constatat que l'havia sorprès la creixent maduresa cultural i l'experiència mèdica que manifestava, de tal manera que les seves classes eren exemplars.»

Una gran vocació

Mn. Ferran Lloveras, sacerdot diocesà, recordava que l'any 1950, sent diaca, va ingressar malalt de tuberculosi al sanatori-clínica de la Mare de Déu de la Mercè, on estava ingressat el Dr. Tarrés, greument malalt de càncer. «Vaig visitar-lo a la seva habitació —va comentar Mn. Lloveras— més d'una vegada i, en les absències del capellà de la clínica, li

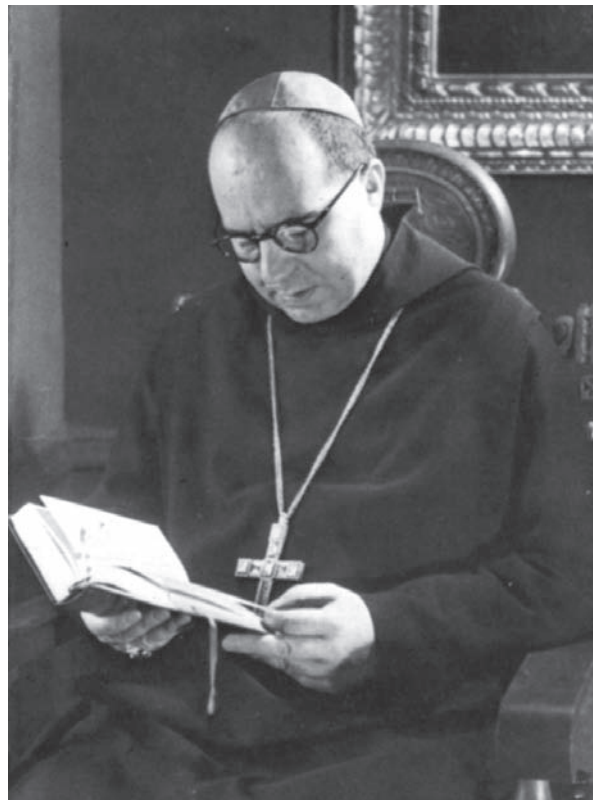

Cardenal Narcís Jubany.

vaig administrar alguns dies la Comunió. Vam tenir converses sobre el sacerdoci i sobre altres temes, sempre en un to molt enlairat que se'm feien més incomprensibles com més enlairada era la temàtica. Un dia em digué: "Et prepares per ser sacerdot. La vocació sublim de metge només la podia deixar per ser sacerdot." Aquestes paraules em van quedar molt impreses en el meu interior.»

Cor d'apòstol

El cardenal Narcís Jubany va escriure en una ocasió: «Pocs dies abans de la seva mort, vaig entrar a la seva habitació.

P. Aureli Maria Escarré.

Vaig saludar el malalt i no vaig saber què dir-li. Estirat al llit amb uns dolors molt forts que el tenien crucificat, i amb una mirada oberta a l'infinit, el prevere Pere Tarrés vivia aquella nit fosca que porta el segell de la voluntat purificadora de Déu, esperant que arribés la mort. Sense adonar-me i sense pensar-ho, les llàgrimes van humitejar els meus ulls. Havíem parlat tantes vegades! Havíem compartit el temps a la mateixa Casa Sacerdotal de Balmesiana! Vaig copsar que no s'havia extingit el foc del seu cor d'apòstol. Tot sofriment és únic, però aquell era "solidari" malgrat la seva soledat: en la

Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de canonització del beat Pere Tarrés

seva ment hi havia tota l'Església, el bisbat de Barcelona amb els seus sacerdots, els pobres, els marginats i també tota la joventut catalana per la qual s'havia esforçat tant en la seva vida.»

El P. Aureli Maria Escarré, abat de Montserrat, reportava una anècdota que li havien explicat en una reunió de sacerdots: «El nostre mossèn havia anat a predicar a un grup d'una parròquia, convidat pel sacerdot d'aquesta. A l'hora de la xerrada hi havia mitja dotzena de persones. Els capellans organitzadors es volien fondre de vergonya, i així ho van manifestar. Mn. Pere els va dir: "No em fa pas res de predicar, encara que siguin pocs... Fixeu-vos

en una cosa: un dels sermons més bonics que es troben a l'Evangeli, Jesús el va adreçar a una sola dona, la Samaritana. I de profund ho va ser, eh?"»

Un antic fejecista explicava: «Sortíem els dos, un dia, del bisbat per anar a buscar el cotxe que el tenia aparcant en el que era la plaça Nova. En el moment de posar el cotxe en marxa, s'acostà un mossèn company seu i li va dir: "Tarrés, sant Francesc no hi anava, en cotxe!" i ell, girant-se, li va respondre ràpidament: "Tampoc no anava en tramvia!..."»

És molt coneguda la seva dita jocosa: «Per anar al cel s'ha de ser molt llaminer, ja que allà sols hi ha coses dolces.»

Gent de casa

Pere Ribot, el poeta del Montseny

Joan Pallarès-Personat

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

Vaig tenir la sort de tractar personalment el personatge que avui ens ocupa, era ja força gran, però amb una lucidesa intel·lectual que penetrava, que calava com la pluja fina d'un xàfec de primavera i, potser, aquella primavera que anava calant, contemplant-la des del pedrís de la seva rectoria, encara semblava més esclatant. Pere Ribot i Sunyer —mossèn Pere— era del Maresme, de baix, de la marina arran de mar; en canvi, va viure gairebé tota la vida encimbellat als rostos del Montseny, en una rectoria boscana, abundosa d'aigües fresques, envoltada d'ocells i frondós herbei.

Pere Ribot, dèiem, era del Maresme, de Vilassar de Mar o potser pròpiament de Sant Joan de Vilassar, on havia nascut el 21 de febrer del 1908. Als tretze anys ingressà al Seminari de

Barcelona i féu la mili a prop de casa, a Mataró. Va ser ordenat prevere a la mateixa parròquia de Sant Joan de Vilassar el 1933.

Cabrera de Mar, primer, i Capellades, després, foren els seus primers destins. En esclatar la guerra el 1936, va fugir dies i dies per les muntanyes de l'Anoia fins poder arribar a Vilassar, on s'amagà un bon temps per passar a França. Quan pogué i, després d'estar-se un temps a Valence, el 1938 entrà en territori franquista per Donosti; d'allà el portaren a Mallorca i, finalment, el van enviar al front, a la batalla de l'Ebre. Tota una odissea.

Acabada la guerra, l'envien a Sant Adrià de Besòs, però allà no encaixa. Mn. Pere Ribot no és ni d'una ni de l'altra Espanya que glacen els cors; ell, si és alguna cosa, és de la tercera, de la qual ni encaixa ni volen els uns

i els altres. Acaba, el 1941, de rector de Sant Martí, de Riells del Montseny, que en aquells anys foscos la converteix en focus espiritual i literari de la cultura catalana. Des d'allà produeix una extensa obra de poesia mística.

Abans d'arribar a Riells havia publicat *La Font del Desmai* (poema presentat als Jocs Florals de Barcelona del 1926), *Laetare* (1935) i *Cento martiri* (1937), en col·laboració amb J. Costa i Deu i Octavi Saltor. Posteriorment aniran apareixent *L'ombra dels tres* (1945), *Llengua de foc* (1950, primer premi de poesia Ossa Menor), *El pont de l'àguila* (1951), *Epifania* (1952), *Si el gra no mor...* (1959), *La pedra en la veu* (1971, premi Josep Carner), *Llevat d'amor* (1975), *El Montseny* (1975, amb fotos de Català Roca), *Litúrgia de les Hores* i *Cadolles de muntanya* (1978), *El crit del desert* (1981), *La Seu*

adorant (1983), *Nadal al Montseny* (1985), *El petit gran do* (1987), *A mitja veu* (1988), *Gresol interior* (1991), *Intimitat* (1992) i *La llum del coriol* (1997). Alguns dels seus poemes foren musicats pels mestres Blancafort, Toldrà, Rebull o Mompou.

Col·laborador habitual de diverses publicacions, entre elles *Catalunya Cristiana*, a partir de la transició se li reconegué la seva aportació a la cultura catalana i fou distingit amb diversos guardons. Morí a Girona el 24 d'agost del 1997.

• Per saber-ne més: J. Víctor Gay, *Sacerdot i poeta, poeta i sacerdot* (*Revista de Girona*, núm. 184. Girona, 1997).

La plenitud del gòtic català

Una gran exposició al MNAC mostra l'esplendor del gòtic internacional a Catalunya

Eduard Brufau
Barcelona

Catalunya i la resta de territoris nuclears de l'antiga Corona d'Aragó han conservat una quantitat excepcional d'obres d'art d'època medieval difícil de trobar en altres països d'Europa. I això malgrat les múltiples guerres i els reiterats episodis de violència dels darrers segles. D'aquella esplendor medieval del Principat —potser encara més que el romànic, d'un àmbit geogràfic molt més restringit—, l'art gòtic n'és l'expressió més característica i madura.

Els segles XIII, XIV i XV van ser testimonis de l'expansió de la Corona d'Aragó, la recristianització de València i Mallorca, l'auge dels ordes mendicants, la construcció de les grans catedrals, el creixement de les ciutats amb una burgesia incipient i un comerç mediterrani cada vegada més actiu. En aquest context va florir el gòtic, un art profundament religiós, continuador del món simbòlic del romànic, però que en introduir un estil cada vegada més naturalista es manifesta inequívocament com a fill d'una època dinàmica i abocada al canvi. Dins d'aquest estil, pel que fa sobretot a la pintura, entre els darrers anys del segle XIV i la primera meitat del XV els artistes catalans s'adsciuen a l'anomenat gòtic internacional. Aquest corrent pictòric nascut als cercles cortesans de Flandes i del nord de França emfasitza el realisme i el refinament respecte del gòtic anterior. Al Principat aquest nou corrent va donar els grans noms de la pintura gòtica catalana, com ara Bernat Martorell, Lluís Borrassà, Rafel Destorrens o Pere Joan.

Unes obres excepcionals

Per acostar al gran públic l'art d'aquesta època del nostre país, el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) organitza fins al 15 de juliol l'exposició *Catalunya 1400. El gòtic internacional*. La mostra és de gran rellevància perquè recull les millors obres

Agustí Codinach

Retaule de Sant Jordi, de Bernat Martorell.

d'aquest estil, i no només del mateix fons del museu sinó d'altres institucions internacionals, com ara el Museu del Louvre de París. La majoria de les peces exposades són, naturalment, retaules, però també hi ha mostres molt notables d'escultura, orfebreria i teixits.

Entre les obres mestres del gòtic que es poden visitar en aquesta exposició del MNAC hi ha part del *Retaule de Sant Jordi* (c. 1435), de Bernat Martorell, cedit pel Museu del Louvre; el *Missal de Santa Eulàlia* (1403), de Rafel Destorrens, cedit pel Capítol de la Catedral de Barcelona; la *Dalmàtica del tern de Sant Jordi* (c. 1450), d'Antoni Sadurní i Bernat Martorell, cedit per la Generalitat de Catalunya; i el *Calze de Maria de Luna*, de Bernat Daries (c. 1400), del mateix fons del museu. Són diversos els bisbats que han col·laborat amb l'exposició cedint alguna de les seves peces més preuades. De les diòcesis catalanes l'arquebisbat de Tarragona hi ha contribuït amb el *Retaule de Sant Miquel Arcàngel*, i Urgell amb el *Calze de Galceran de Vilanova*, que porta el nom del bisbe d'Urgell a qui va pertànyer, i que va estar al capdavant de la diòcesi entre el 1388 i el 1415. També hi ha diverses obres que provenen de diverses esglésies catalanes, com ara Sant Pere de Terrassa, Santa Maria d'Igualada o Sant Francesc de Vilafranca del Penedès.

Una de les obres més curioses i desconegudes ha estat cedida pel Capítol de la catedral de Barcelona. Es tracta d'una joia en forma de tavella de ginesta, delicat present que la Corona catalanoaragonesa va rebre cap al 1390 del rei Carles VI de França. És una obra mestra de l'orfebreria gòtica i és d'un estil tan pur i elegant que fàcilment podria passar per una joia moderna.

Catalunya 1400. El gòtic internacional és una bona oportunitat per adonar-se de tota la riquesa artística de la Catalunya de fa sis-cents anys. Qui la visiti s'adonarà que l'època medieval no va ser gens tenebrosa, com erròniament s'acostuma a creure, sinó lluminosa, creativa i plena de saviesa.

delfidalmu@yahoo.es

Delfí Dalmau i Argemir

Campanars

Porqueres

La comarca del Pla de l'Estany és certament com el seu nom indica una zona força plana, amb suaus ondulacions a tot estirar. Però aquí, a Porqueres, la plana és perfecta i, en un indret bell i una mica isolat, a tocar de l'estany, s'aixeca una de les esglésies romàniques més plenes d'elements decoratius més ben deixats pels artistes del segle XII. Una sola nau amb volta de canó està capçada per un absis semicircular una mica allargassat que per l'interior té tres absidioles dins del gruix del mur. El tram que l'allarga també té inserides en el mur dues capelles rectangulars, una per banda. Un arc triomfal amb un bordó abossellat descansa sobre impostes decorades amb relleus figuratius i en unes robustes columnes exemptes de capitells bellament esculpits. Per l'exterior, com es veu en la fotografia, l'absis i els murs laterals tenen una cornisa damunt petites mènsules.

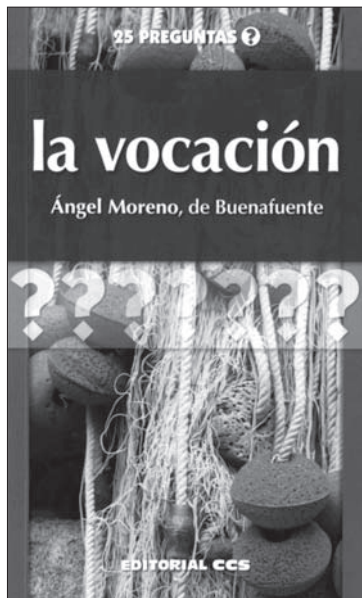
Però el que més es pot admirar d'aquesta excepcional església és la portalada atrompetada; es troba en

un cos que sobresurt lleugerament del frontis; la formen tres amples arquivoltes adovellades en arc de mig punt sobrepassat, fet aquest ben curiós; les dues més interiors descansen en impos-

tes i columnes; un guardapols decorat amb un motiu d'entrellaç també va a parar a la mateixa imposta ornada amb palmetes. La portalada queda coronada per un modest ràfec sobre mènsules.

La nau té una llargada de 26 metres, fa una amplada de set i escaig i una alçada de més de nou metres. El campanar és d'espadanya. L'espadanya no és més que un mur on s'hi ha obert algun o alguns ulls on s'hi penyen les campanes. La de l'església de Santa Maria de Porqueres es va aixecar al segle XVIII. El mur de carreus irregulars que la formen té un gruix a la part baixa d'un metre trenta; l'ull en arc apuntat es troba a la part alta; hi penja una campaneta; el seu pinyó queda també obert per un petit òcul centrat en l'angle que forma la teuladeta de dues vessants. En total fa una alçada de prop de 21 metres. A cada extrem de la teuladeta s'hi aixeca un pinacle a manera de columneta i al cim, en l'angle superior, hi figura una petita creu. L'amplada de la seva base fa prop de cinc metres i per la part posterior recentment s'hi van situar dos contraforts que reforcen el mur. Està orientada com el frontis a ponent. La portalada és bella i original, i per dins el temple ofereix tota la seva esplendor romànica.

Crida de Déu

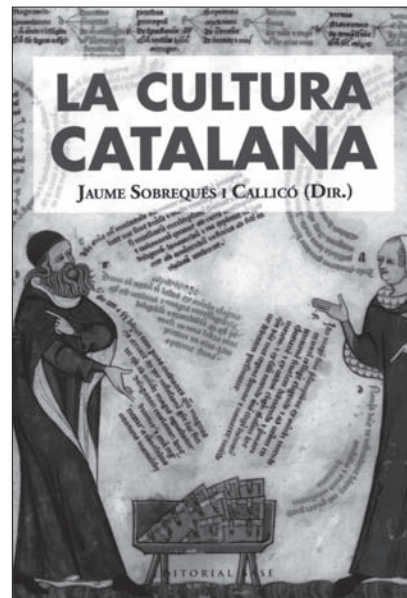
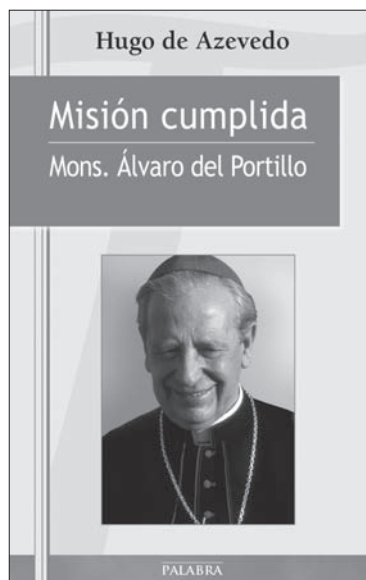
Ángel Moreno, de Buenafuente, teòleg i escriptor de nombrosos llibres d'espiritualitat, planteja en aquestes pàgines una sèrie de preguntes per renovar coneixements, aprofundir en alguns conceptes o aclarir dubtes. Per exemple, què és la vocació?, a quina edat es rep la vocació?, és igual casar-se que consagrar-se a Déu? o es pot ser feliç sense seguir la vocació? Segons l'autor, la vocació és motiu de «càntic a la misericòrdia divina».

Ángel Moreno, de Buenafuente, *La vocación*. Editorial CCS, Col·lecció 25 preguntas, 2012, 100 pàg.

Personalitat notable

Mons. Álvaro del Portillo (1914-1994) va ser una personalitat notable en la vida de l'Església per dos motius principals: per haver estat el primer successor del fundador de l'Opus Dei, sant Josepmaria Escrivà de Balaguer, i per la seva prestigiosa tasca jurídica i teològica. Com es va forjar aquest caràcter tan senzill i amable i, ahora, tan fort i decidit, que el va capacitar per complir la difícil missió que li va tocar desenvolupar? El lector hi trobarà l'explicació.

Hugo de Azevedo, *Misión cumplida*. Mons. Álvaro del Portillo. Ediciones Palabra, Col·lecció Testimonios MC, 2012, 304 pàg.

La cultura d'un país

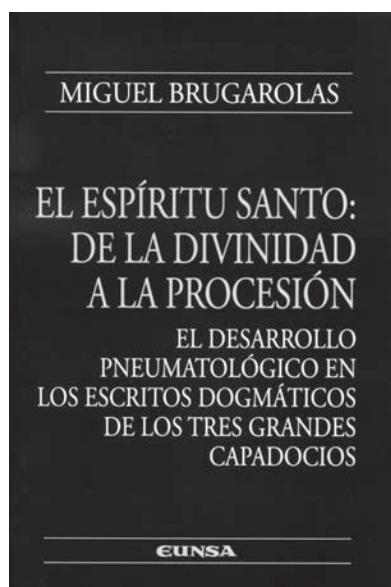
En aquest volum, coordinat per l'historiador Jaume Sobrequés i Callicó, es presenta una síntesi sobre les diverses manifestacions artístiques i culturals que des dels inicis fins a l'actualitat s'han produït en l'àmbit cultural català. Es tracta d'una obra rigorosa, però de lectura fàcil, sobre l'art, la literatura, l'arquitectura, la música, el cinema i les institucions culturals de tot tipus creades a Catalunya al llarg dels segles.

Autors diversos, *La cultura catalana*. Editorial Base, Col·lecció Base Hispánica, 2012, 192 pàg.

Lluita per la igualtat

Al llit de mort, María Francisca, membre d'una noble família de Toledo, clama desesperadament pels seus fills. La tensió és enorme. Ningú dels presents coneixia que la jove hagués tingut descendència. La mare nega les seves paraules, però les ties no deixaran de preguntar-se què hi ha del cert en el que diu. Comença així un apassionant relat, situat a finals del segle XIX i principis del XX, sobre la lluita per la igualtat entre homes i dones.

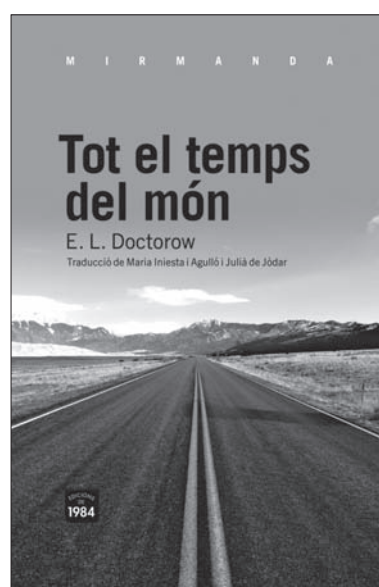
Inma Chacón, *Tiempo de arena*. Editorial Planeta, Col·lecció Autores Españoles e Iberoamericanos, 2012, 430 pàg.

Estudi teològic

El filòsof i teòleg Miguel Brugarolas presenta en aquesta obra el que sant Basili de Cesarea, sant Gregori de Nazianzè i sant Gregori de Nissa (Pares de l'Església) van creure, van pensar i van dir sobre l'Esperit Sant i el seu espai dins l'interior de la Trinitat, unint la recerca històrica amb l'anàlisi de la coherència del seu pensament. El seu aprofundiment en la teologia de l'Esperit Sant dona raó progressivament de la seva «divinitat», «processió» i «theologia».

Miguel Brugarolas, *El Espíritu Santo: de la divinidad a la procesión*. Ediciones Universidad de Navarra, Col·lecció Teológica, 2012, 352 pàg.

Relats inoblidables

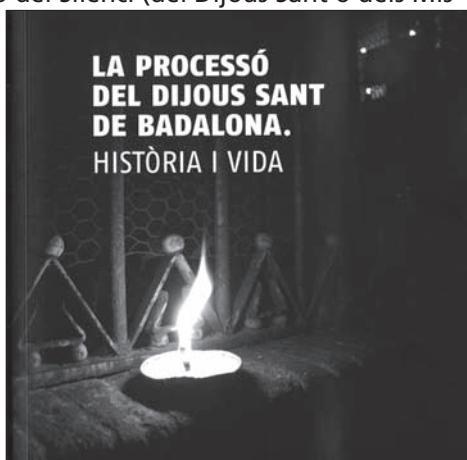
Els llibres d'E. L. Doctorow són una aportació cabdal a la literatura moderna. En aquest nou volum, l'autor americà ofereix diversos relats sobre persones «que tenen algun tipus de conflicte amb el món imparable»: des de l'home que fuig de la vida laboral ordinària i de la família per buscar aliments a les escombraries dels seus veïns fins a l'urbanita que quan surt a córrer sospita si la ciutat on ha viscut sempre no s'ha convertit en una altra.

E. L. Doctorow, *Tot el temps del món*. Edicions de 1984, Col·lecció Mirmanda, 2012, 320 pàg.

Una gran efemèride

El 16 d'abril del 1987 l'antiga processó del Silenci (del Dijous Sant o dels Misteris) va sortir de nou de l'església de Santa Maria i va recórrer alguns carrers de Barcelona. Aquest any celebra 25 anys. Per celebrar aquesta efemèride s'ha impulsat la publicació d'aquest llibre, on s'inclou un DVD, que ofereix dos enfocaments diferents d'aquesta processó: des de la vessant històrica (té gairebé 400 anys) i des d'un àmbit més vivencial i humà.

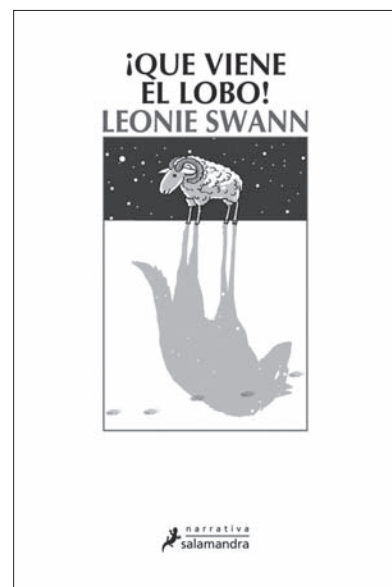
Autors diversos, *La processó del Dijous Sant de Badalona*. Associació Processó del Dijous Sant de Badalona, 2012, 96 pàg.

Ovelles detectius

Després de l'èxit conreat amb la seva primera novel·la, *Les ovelles de Glennkill*, la novel·lista alemanya Leonie Swann ha escrit una nova entrega de les aventures d'aquest entranyable ramat d'ovelles detectius, amb una aguda percepció de la realitat que deixa en evidència les mancances de l'home. En aquest nou cas, igualment esquitxat d'un humor deliciós, Miss Maple i les seves companyes tornen a exhibir capacitats que ja voldrien molts éssers humans.

Leonie Swann, *¡Que viene el lobo!*. Publicaciones y Ediciones Salamandra, Col·lecció Narrativa, 2012, 352 pàg.

Crítica literària

El recull de sonets de J. V. Foix commemoran el vint-i-cinquè aniversari de la seva mort

Per a la celebració de l'aniversari de la mort de J. V. Foix, Quaderns Crema ofereix una nova edició d'una de les majors obres de l'autor, *Sol, i de dol*, a càrrec de Jaume Vallcorba; es tracta d'un recull de sonets que entre 1913 i 1936 van ser escrits per l'autor. Josep Vicenç Foix va néixer a Sarrià (Barcelona), el 1893, fill del pastisser Josep Foix i Ribera i Paulina Mas Rubinat i va morir el 1987, després de complir noranta-quatre anys. Tot i que va iniciar la carrera de Dret, va acabar abandonant-la i dedicant-se al negoci familiar, al mateix temps que descobria la seva passió: la literatura. Seduït per autors com Charles Baudelaire, Foix destaca per ser un dels principals avantguardistes de la literatura catalana: el seu estil presenta reminiscències d'un surrealisme intel·lectual. Ell mateix es declara amant de tots els tipus existents de poesia; tanmateix, no vol ser anomenat poeta, sinó més aviat «investigador en poesia», ja que, segons la seva opinió, escriu poesia «en un pla franc d'exploració». Per a un home com Foix, la finalitat primordial de la poesia és servir com a eina i mètode d'investigació per a si mateixa.

Ell considera que el poeta ha de ser enginyós i «senyor de la seva voluntat»:

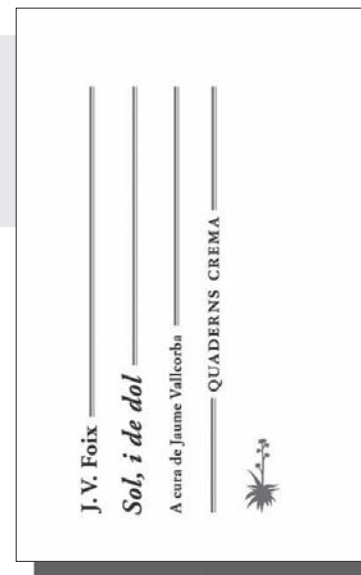
J. V. FOIX
Sol, i de dol.
A cura de Jaume Vallcorba.
Quaderns Crema, 2012, 112 pàg.

cal cercar l'insòlit a través del somni conscient. Poesia, doncs, és creació: en si aquesta reuneix, parafrasejant Foix, la profunditat, la puresa, l'encís i l'originalitat. Per tot això, es tracta d'un autor preocupat per la qualitat del llenguatge i per les exigències de l'estil: «El vers és —hauria d'ésser— sempre un bell vers; el ritme, una divina cadència, i la rima, càlida i perfecta com una estreta enamorada de mans. Ultra el ritme i la rima, tot, en un bell vers, compta: cesura, accents, sil·labeig. Cada vers, separat del poema, hauria de viure pel seu compte.»

Sol, i de dol està compost per sonets, forma poètica recuperada per Foix i els seus contemporanis que els romàntics havien abandonat: l'oposició al moviment que li és anterior és, en certa manera, un camí per retornar a les arrels de les quals ell se sent plenament continuador; el fet de triar el sonet no deixa d'implicar aquesta tendència, a

més d'un cert estil intel·lectual. L'obra, reflex de la importància que té per a Foix la unió entre intel·lecte i natura, consisteix en sis seccions: en la primera presenta una breu reflexió sobre l'ofici del poeta; en la segona fa incisió en l'art, mentre que en la tercera secció reflexiona sobre l'amor i sobre allò metafísic; en la quarta i en la cinquena descriu anècdotes de joventut amb un llenguatge jovial, mentre que en la sisena prepondera una certa religiositat. La finalitat del recull té una doble via: l'autor, com a continuador de la tradició llatina, es vol mostrar, tal com explica Vallcorba a la introducció, alhora hereu de la literatura italiana i catalana; de fet, cada secció del recull està titulada amb fragments d'autors medievals que exemplifiquen tals intencions. D'altra banda, l'obra recull la idea de l'amor humà com a possible clau per accedir al coneixement pur, concepte amb certes reminiscències platòniques. Aquest llibre porta a fer una certa reflexió sobre les preocupacions que comporta la modernitat. La seva originalitat rau en la combinació dels temes clau de la modernitat amb l'ús d'un llenguatge d'aparent arcaisme; és, per a Foix, la manera de conciliar el passat, amb el que ell s'identifica, amb el present, que ell viu.

Griselda Oliver i Alabau
Llicenciada en Filologia Clàssica

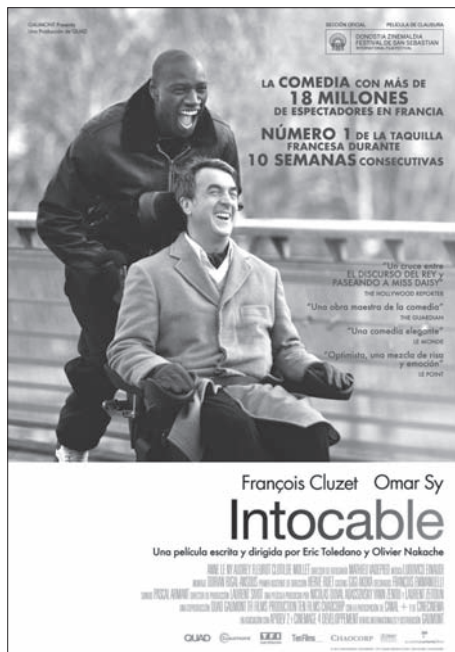
Crítica cinematogràfica

Un cant a la vida molt divertit

INTOCABLE
DIRECTOR: Eric Toledano i Olivier Nakache.
INTÈRPRETS: François Cluzet, Omar Sy, Audrey Fleurot, Anne Le Ny.
MÚSICA: Ludovico Einaudi.
Comèdia. 109 minuts.
França, 2011.

La publicitat d'*Intocable* esgrimeix que a França ha estat vista per 18 milions d'espectadors i que en 10 setmanes consecutives ha estat número 1 a la taquilla. I, certament, s'entén perquè *Intocable* és, d'entrada, una pel·lícula molt divertida i amb una temàtica humana que sintonitza des dels primers fotogrames amb l'espectador.

Driss és un jove senegalès que viu en un món marginal i miserable. Periòdicament ha de buscar feina i deixar constància d'aquesta recerca encara que només sigui per no tornar a la presó de la qual fa poc temps que ha sortit. En aquesta rutina de recerca de feina, un dia va a casa de Philippe, un aristòcrata que està tetraplègic a causa d'un accident de parapent. Contràriament al que es podria pensar, Driss és contractat. La seva vida canvia radicalment: de malviure amuntegat en un pis petit,

passa a viure en una mansió luxosa; de vagarejar cada dia pel carrer, passa a responsabilitzar-se de la vida d'un home que necessita tota la seva atenció.

Philippe està convençut que no aguantarà ni quinze dies, però Driss comença a descobrir un sentit en la seva vida en la mesura que s'apropa a Philippe.

D'entrada, sorprèn gratament que a la pel·lícula no hi ha paternalisme, ni sentimentalisme en cap moment. En el seu desvergonyiment i la seva barra, Driss no tracta l'invàlid com un pobre desvalgut

sinó com una persona. Són, sens dubte, dos intocables. A Driss el repugna netejar i tocar Philippe. També Driss és un intocable, es tracta d'una persona marginal i difícil a la qual l'entorn social no toca ni mira. La impossible parella protagonista està fantàstica. François Cluzet, només amb l'ajuda del rostre, dona vida al discapacitat, Omar Sy interpreta el jove senegalès amb una força còmica i una vitalitat extraordinària. Els directors, Eric Toledano i Olivier Nakache, esprenen aquests dos personatges que ens transmeten un sens fi de matisos humans.

La grandesa de la pel·lícula rau en el tractament humà i còmic d'un tema que es prestava al melodrama i a la llàgrima fàcil. Aquesta història d'amistat divertit i fa riure a la vegada que ens fa pensar en la grandesa de l'ésser humà quan s'obre a l'amistat.

Driss i Philippe s'arriben a estimar de veritat, a tenir una amistat que no pretén lligar afectivament l'altre sinó deixar-lo lliure amb possibilitat d'aixecar el vol (fins i tot literalment) i de tot el que pugui en la vida. A mesura que creix l'amistat, creix la seva humanitat. Tots dos protagonistes se sinceren de mica en mica i són grans confidents. Tots dos es regalen el millor d'ells mateixos. Driss aprèn sobre pintura i música clàssica, i ensenya també a ballar frenèticament els ritmes d'Earth, Wind & Fire als components d'una orquestra de cambra. Philippe regala viatges amb avió i salts

en parapent; Driss ofereix boles de neu o curses amb cadira de rodes.

Des de l'amistat d'aquests dos éssers fràgils, intocables i profundament humans, hi ha també una mirada irònica sobre les vides edificades sobre els diners i la superficialitat (extraordinària la crítica a la concepció de l'art abstracte).

El guió dona al film un ritme molt àgil que atrapa l'espectador des del principi (una persecució policial rodada amb un vertigen excel·lent). La banda sonora de Ludovico Einaudi és magnífica i submergeix el film en una senzillesa envoltant. Potser podem retreure a *Intocable* una bonança excessiva amb un tema tan seriós com el de la tetraplegia. És gairebé obligat fer memòria de la visió amarga de *Mar adentro*, d'Amenábar.

Personalment em quedo amb la mirada d'*Intocable*, perquè és un cant esperançat a l'amistat i a la vida i, com que té un tractament de comèdia, el tema de la pel·lícula va més enllà de la mateixa història. En aquest film no es parla únicament sobre la tetraplegia, sinó de la grandesa de l'ésser humà quan és capaç de veure l'altre com a persona, amb tota la seva dignitat a pesar de l'aparença i les limitacions. Quan acaba la pel·lícula et ve al cap la frase de Jesús: «Els coixos caminaran, i els cecs hi veuran; els leprosos es curaran; i els sords hi sentiran.»

Sens dubte: «Als pobres se'ls anuncia la Bona Notícia.» Driss i Philippe l'anuncien.

Josan Montull
Salesià

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

La urgència d'una ecologia humana

Amb el mateix títol que encapçala aquest article i amb el subtítol «De sant Francesc d'Assís a Benet XVI», *L'Osservatore Romano* del Vaticà ha publicat un extens article que, després d'haver-lo llegit, hem pensat que plauria als nostres lectors que els en fèssim un breu resum. La tesi de l'articulista és: que «adoptar en tota circumstància una manera de viure respectuosa amb l'ambient i mantenir la recerca i la utilització d'energies adequades que salvin el patrimoni de la creació i no comportin perill per a l'home han de ser prioritats polítiques i econòmiques». No cal dir que hi estem d'acord! La natura ens proporcionarà el que necessitem si nosaltres la respectem. Després de recordar que ja Orígenes i sant Basili de Cesàrea, entre d'altres, havien parlat del respecte a la natura, i de fer notar com sant Francesc d'Assís predicava a totes les criatures «com si fossin dotades de sentiments», exposa que el cardenal Ratzinger, col·laborador de Joan Pau II, que a l'encíclica *Sollicitudo rei socialis*, havia dit que «fer ús de les coses naturals com si fossin inexhauribles, amb un domini absolut, posa en perill seriosament la seva disponibilitat», ja deia que «hem de retrobar peremptòriament la dimensió còsmica de la revelació». Esdevingut papa Benet XVI, ha parlat d'ecologia

més que cap altre predecessor. I l'articulista ens cita tres textos pontificis. El discurs de l'1 de gener del 2010, l'encíclica *Caritas in veritate* i el discurs que havia fet el 3 de juny del 2006. D'aquests tres textos, ens diu, es poden extreure cinc principis que

cal tenir molt en compte. El primer, la dignitat de la persona humana, que té dret a ser respectada però també té deures envers les criatures inferiors. El segon, que l'home no pot ser dominat o superat per la tècnica que no li pot resoldre tots els problemes. El tercer, que la natura és habitada i cal respectar-la com a expressió d'un disseny d'amor i de veritat, do de Déu. El quart que l'espècie humana és una família i cal que hi hagi solidaritat entre els seus membres. I cinquè, que és urgent canviar de mentalitat, les coses no poden continuar així com les tenim.

És clar que s'ha de respectar l'aliança entre l'home i la natura, sense la qual la família humana corre el risc de desaparèixer. Cal que el canvi que el Papa proposa porti a adoptar una política de sobrietat. L'ecologia no tan sols mostra la relació entre humanitat i ambient sinó també la de l'home amb ell mateix. Textualment en el missatge de l'1 de gener del 2010 deia: «Els deures envers l'ambient deriven dels de la persona considerada en ella mateixa i en relació amb les altres.» Aquesta crida a un estil de vida més sobri i a uns models de consum controlats, que exclouen el consumisme fora de mida, ens interpel·len de debò. Oï que sí? Tant de bo que sigui escoltada!

Certeses científiques i fe cristiana

18. Com es fa l'actuació de l'ànima espiritual en el cervell corporal?

El fet de saber que la matèria és mecànicament indeterminada en els seus últims components i que l'ànima no ha de crear energia física en la seva actuació en el cervell (segons Eccles, ho dèiem al cap. 16) només resol en part el gran problema de l'actuació de l'esperit en la matèria. El fet és innegable, tots tenim consciència que som psicològicament lliures i no cal que la fe ens digui (que també ens ho diu) que som responsables del nostre comportament ètic. Ben bé que sentim satisfacció després d'haver obrat correctament fent allò que és bo, o bé sentim penediment d'haver obrat com no convenia després d'haver fet una malifeta. Però per molt que ens ho digui la consciència o la moral cristiana, no deixa de veure-s'hi una dificultat: com una entitat espiritual pot exercir una acció en una entitat material com és el cervell? Sabem, per la ciència, que en el cervell hi ha àrees amb funcions diferents; l'estimulació elèctrica ha mostrat com regeixen els sentiments i també la conducta les diferents regions cerebrals i que les drogues i les lesions n'afecten el funcionament. Depèn, doncs, la ment del cervell? Sembla ben clar que hi ha una dependència real. Com cal entendre-la? Una identificació seria negar l'espiritualitat de l'ànima. Els nostres actes mentals no són simplement processos físics. Com actua, doncs, l'ànima en el cervell?

Posicionaments que hi ha hagut al llarg de la història

Seria llarg exposar totes les explicacions que els filòsofs han excogitat per donar resposta a aquesta pregunta. Però es poden reduir a tres grups: dualistes, materialistes i unitaristes. Els primers són els qui diuen que l'ànima i el cos són dues entitats ben diferenciades i que la unió

de l'ànima i el cos és solament accidental i no substancial. Plató pensava així; veia la ment en el cos com en una presó o com un genet sobre el cavall. I, fins a cert punt, també Aristòtil ho creia, ja que si bé deia que la *psykhé* (=ànima) era la forma substancial del cos formant una unitat, hi afegia que, a més tenim una *nous* (ment espiritual) que ens dóna la racionalitat. La idea platònica es veu reflectida, almenys en part, en sant Agustí i en altres pares de l'Església. I també Descartes se situa entre els dualistes ja que, com ja vam dir, diu ben clarament que cal distingir entre la *res extensa* (matèria) la *res cogitans* (esperit). I més ençà podem citar John Eccles (1903-1997), que també s'inclinava cap a un cert dualisme.

A l'extrem oposat hi trobem els materialistes que diuen amb totes les lletres que els processos mentals no són altra cosa que simples processos físics. No hi ha ànima en l'ésser humà, afirmen, només una gran organització neuronal en el cos material i prou. Així pensaven els positivistes que ja vam citar, i entre els pensadors del segle XX Bernard Russell i D. A. Armstrong, que se solen citar amb el nom de fisicalistes (que només admeten processos físics) o reduccionistes (que redueixen tot a matèria). Vénen a dir que no existeixen en realitat processos mentals sinó només materials en el nostre cervell, i que, per això, fins i tot la nostra consciència és també un procés material. I continuadors d'aquesta manera de pensar són els funcionalistes actuals que mantenen que no cal identificar ment i cervell, perquè totes fan com als ordinadors, o sigui és com la funció de processar informació entre el suport lògic, o *software*, i el material, o *hardware*. I que tot ordinador és un model de la ment. No cal dir que no podem estar d'acord ni amb els fisicalistes ni amb aquests funcionalistes;

bé prou sabem que simples entitats materials, com són els ordinadors, no tenen consciència.

Els que hem anomenat unitaristes són els qui consideren que l'ànima i el cos fan una unitat substancial, com dos principis ordenats l'un a l'altre, i que tota activitat de l'ésser humà és una operació de tot ell. És la doctrina de sant Tomàs d'Aquino (1226-1274) que, partint de la teoria hilemòrfica d'Aristòtil considera l'ànima, tota l'ànima, com a forma substancial del cos, sense afegir-hi la *nous* aristotèlica. Així el cos humà no és pura matèria sinó matèria *informada* per l'esperit, i l'ànima no és un pur esperit (com ho són els àngels) sinó un esperit destinat a *informar* una matèria. I així l'home és ànima i cos, dos principis incomplets que es complementen fent una unitat de substància.

Què hi diu la fe cristiana catòlica

De manera explícita el Magisteri de l'Església no ha condemnat mai la concepció neoplàtonica de sant Agustí, o la d'altres que pensaven més o menys com ell. Però sí que ha manifestat sempre en els concilis ecumènics i en els documents pontificis que tenim una sola ànima, si bé no ha dit que la nomenclatura filosòfica tomista (ànima que *informa* el cos) s'hagi de considerar com l'única que ho explica. En el concili Constantinopolità IV (869-870) ja va rebutjar la duplictat d'ànimes com a contrària a l'Escriptura i a la Tradició, que l'única que tenim per tot és la racional (excloïa la postura d'Aristòtil) i en el Concili de Vienne (1311) ho reafirmà dient que «l'ànima racional és veritablement, i per ella mateixa, forma del cos humà». Aquí es fa ús del terme *forma*, però és clar que no defineix aquest concepte filosòfic sinó que en fa ús, simplement en el sentit usu-

al que llavors tenia de «principi causant de vida», per declarar que hi ha una sola ànima en cada persona humana, i és això el que hem de mantenir de fe. Però en el Magisteri ordinari de l'Església sí que normalment es dóna per descomptat que és el que diu sant Tomàs la millor expressió de la unió d'ànima i cos.

I aquesta postura unitarista, des del punt de vista de la ciència actual, hem de dir que és la que més s'ajusta als fets. L'existència d'àrees cerebrals diverses, la influència dels fàrmacs o drogues en la conducta humana, la degradació de la potència racional en certes malalties, com la de l'Alzheimer, i altres fenòmens cerebrals només tenen una explicació coherent si l'ànima (racional) es troba tan unida al cos que fa un sol ésser amb ell. Així la ciència complementa la fe i corrobora fins i tot el que teòlegs competents, com sant Tomàs, han elaborat.

I els estudiosos de la Bíblia també veuen més conforme al text sagrat aquesta postura unitarista, ja que l'Escriptura ens parla sempre de la salvació de l'home tot sencer, no de l'ànima i prou. I ens diu que l'home (i no la seva ànima sola) va ser creat a imatge i semblança de Déu. I quan parlem de resurrecció en el Credo diem «de la carn», perquè es refereix a l'ésser humà total. Quin sentit tindria que ressuscités la nostra carn si l'ànima sola tingués ja tota la substància del nostre ser? Tindrem un cos glorificat, és clar, però un cos real, com el de Crist ressuscitat, per mantenir-nos per tota l'eternitat amb naturalesa humana, que és la nostra. El problema és el de l'actuació de l'ànima separada del cos després de la mort. Se l'han plantejat, amb raó, els teòlegs, i hi hem de dir que això ho hem de deixar en mans de l'omnipotència divina. I que ja serem plenament persones humanes després de la restauració final.

Temporada 2011/2012

DILLUNS

00.00 L'Evangeli
00.05 Gent Jazz (r)
00.30 Escolta'm (r)
01.00 De matinada (r)
02.00 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 El Rosari
07.25 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.40 Espurnes d'Alba
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 Punt ORG
21.00 Espai Andorra
21.05 La millor música
23.00 Kosmos
23.30 Completes des de Solius
23.45 Missatge en una ampolla

DIMARTS

00.00 L'Evangeli
00.05 Punt ORG (r)
01.00 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 Titulars
07.00 El Rosari
07.25 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.40 Espurnes d'Alba
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 Amb llum pròpia

21.00 Espai Andorra
21.05 La millor música
23.00 El club de country
23.30 Completes des de Solius
23.45 Missatge en una ampolla

DIMECRES

00.00 L'Evangeli
00.05 Amb llum pròpia (r)
01.00 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 El Rosari
07.25 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.40 Espurnes d'Alba
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 De cap i de nou
21.00 Espai Andorra
21.05 La millor música
23.00 Amb lletra i música
23.30 Completes des de Solius
23.45 Missatge en una ampolla

DIJOUS

00.00 L'Evangeli
00.05 De cap i de nou (r)
01.00 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 El Rosari
07.25 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa

18.40 Espurnes d'Alba
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 Plusvàlua
21.00 Espai Andorra
21.05 La millor música
23.00 Escolta'm
23.30 Completes
23.45 Missatge en una ampolla

DIVENDRES

00.00 L'Evangeli
00.05 Plusvàlua (r)
01.00 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 El Rosari
07.25 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 El primer cafè
(magazín matinal)
10.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.40 Espurnes d'Alba
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 2 de 8 (informatiu)
20.00 Catalunya sense barreres
21.00 Espai Andorra
21.05 La millor música
23.00 Gent Jazz
23.30 Completes des de Solius
23.45 Missatge en una ampolla

DISSABTE

00.00 L'Evangeli
00.05 Catalunya sense barreres (r)
01.00 La millor música
06.00 L'albada
06.55 Ressò de festa
07.00 El Rosari
07.25 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 De bat a bat (bisbat de Lleida)
08.30 Església viva (bisbat de Girona)

09.00 Sons de la terra
10.00 A tota costa
11.00 Trotamundos
13.00 El gripau blau
14.00 La millor música
18.00 Grans amics
18.30 L'Evangeli
18.35 Ressò de festa
18.40 Espurnes d'Alba
18.45 Vespres des de Montserrat
19.30 Valors a peu de carrer
20.00 Sons de la terra (r)
21.00 La millor música
23.00 Sempre ens quedarà la música
23.30 Completes des de Solius
23.45 Missatge en una ampolla

DIUMENGE

00.00 L'Evangeli
00.05 De matinada
01.00 La millor música
06.00 La cantata del diumenge
06.55 Ressò de festa
07.00 Parenostre amb Benet XVI
07.01 El Rosari
07.25 L'Evangeli
07.30 Laudes des de Montserrat
08.00 La paraula (bisbat de Solsona)
08.30 Església d'Urgell
(bisbat d'Urgell)
09.00 Tot sardana
10.30 Avui és festa
10.33 La taula de l'Evangeli
11.00 Missa des de Montserrat
12.05 Petit concert de migdia
12.30 Fundacions ara i demà
13.00 Rutes per Catalunya
14.00 La millor música
18.00 La taula de l'Evangeli
18.30 Avui és el dia del Senyor
20.00 Cantate Domino
21.00 Missatge en una ampolla (r)
22.00 Valors a peu de carrer (r)
22.30 Fundacions ara i demà (r)
23.00 Sempre ens quedarà la música
23.30 Completes des de Solius
23.45 Missatge en una ampolla

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

Un clàssic renovat

★ **José Luis Perales, Calle Soledad.** Universal Music

Després de sis anys sense publicar material inèdit, el cantautor espanyol José Luis Perales torna al món de la música amb un nou treball. *Calle Soledad* consta d'onze temes que barregen l'esperit melòdic característic de l'artista amb sons nous, «més frescos i atrevits», segons afirma la seva companyia discogràfica. Cançons com *Olvidame si puedes* o *Aún te quiero* presenten influències del country, folk i blues.

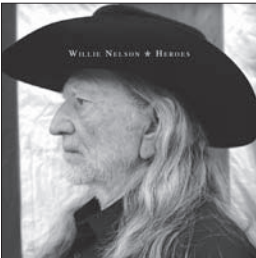
Gran harmonia

★ **Cris Juanico, Dues pedres.** Propaganda pel Fet

El nou àlbum del cantant i compositor menorquí Cris Juanico, *Dues pedres*, és una selecció de tretze cançons que, juntament amb el contrabaixista Joan Solà, va interpretar arreu de Catalunya a l'espectacle que duu el mateix nom. És el seu sisè disc. El resultat és extraordinari; els dos músics han aconseguit una gran harmonia i una sonoritat que traspua un alè mediterrani i minimalista.

Llegenda viva

★ **Willie Nelson, Heroes.** Sony Music

El 15 de maig apareix el nou disc del llegendari Willie Nelson. *Heroes* és una col·lecció essencial de catorze cançons pop-country, entre les quals hi ha versions de temes dels anys trenta i quaranta, de Coldplay i de Pearl Jam, i fins i tot composicions de Lukas i Micah Nelson, fills d'aquesta icona de la música popular nord-americana. Calidesa i honestat són els trets més destacats de la seva música.

Cos i ànima

★ **Teresa Salgueiro, O misterio.** Resistencia

Teresa Salgueiro és una cantant portuguesa, coneguda sobretot per ser la vocalista del grup Madredeus durant vint anys (1987-2007). En aquest disc s'estrena com a compositora, tant de lletra com de música. Durant nou mesos, Salgueiro ha anat desenvolupant conceptes i cristal·litzant diverses idees per poder donar cos i ànima a un treball, que consta de disset temes, evocador i misteriós.

ABRIL ÉS EL MES CONSAGRAT ALS DOLORS I SOLEDAT DE LA MARE DE DÉU

INTERNET

- **DOCTRINA DE LA FE.**— La Congregació per a la Doctrina de la Fe ha obert un nou accés a la seva pàgina web (www.doctrinafidei.va) per facilitar la consulta dels seus documents.

ALTRES BISBATS

- **NOVAHUMANITAS.**— Els caps de setmana del 4 al 6 de maig i de l'11 al 13, sessions de formació humana sobre *Cómo tomar mis decisiones*, dirigides per M. Ángeles de los Ríos, a València. Més informació: tel. 962 780 579 i 667 443 526.

BARCELONA

- **ASSOCIACIÓ D'AMICS DE RAMON DE PENYAFORT.**— El **dissabte 28 d'abril**, a les 10.00, acte acadèmic a la sala Mare de Déu de la Mercè de la catedral de Barcelona, amb el tema *El sisè centenari del Compromís de Casp*. Hi participaran: Xavier Puigdollers (advocat, professor de la Universitat Abat Oliba i president de l'associació), Ramon M. Rodon (advocat i llicenciat en Història), Jordi Verdager (advocat i llicenciat en Teoria de la literatura i Literatura comparada), Josep M. Martí Bonet (arxiver diocesà i canonge de la catedral) i Xavier Bastida (vicari judicial emèrit de l'arxidiòcesi i membre del capítol canonical). Tancarà l'acte Joan Josep Gallego, o.p., catedràtic emèrit de la Facultat de Teologia Sant Vicenç Ferrer de València.
- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà el **diumenge 29 d'abril** en l'eucaristia

de les 10.30: entrada: *Misericordia Domini* de Pitoni; ofertori: *Deus, Deus meus* de Palestrina; comunió: *Ave verum Corpus* de Byrd; sortida: *Regina coeli* de J. P. Pujol.

- **20è APLEC CAPITAL DEL CAVA.**— El **diumenge 29 d'abril**, a les 11.00 i a les 16.00, al Parc de la Bòbila de Sant Sadurní d'Anoia, amb les cobles Sant Jordi, Marinada i Jovenívola de Sabadell.

- **AMICS DEL PARE PIUS DE PIETRELCINA.**— Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Propera sessió, **dilluns 30 d'abril**, a les 18.15. Parròquia de la Concepció, c/ Llúria, 70 – Barcelona, tel. 934 576 552.

- **EL MASNOU.**— Activitats pro-obres de Sant Pere: el **dimarts 1 de maig**, a les 18.00, Ensemble de corda amb Euroquartet & Gloria Vázquez, soprano, amb obres de Vivaldi, Telemann, Handel, Puccini i Philip Glass; el **diumenge 6 de maig**, a les 14.00, pesolada a Maricel.

- **EQUIPS DE LA MARE DE DÉU. SECTORS DE BARCELONA.**— *Aprenem a pregar amb els ensenyaments del P. Henri Caffarel*. Propera trobada el **dimecres 2 de maig**, a les 18.00, a la capella Mare de Déu de Montserrat de la parròquia Mare de Déu dels Àngels (c/ València cantonada Balmes de Barcelona). Més informació: Secretariat EMD, dimarts i dijous, de 10.00 a 13.00, telèfon 934 675 551.

- **PROGRAMA TALIA 2012.**— El **dimecres 2 de maig**, a les 18.00, el Centre Unesco de Catalunya i l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB organitzen una conferència de Joan Manuel del Pozo sobre *Noves competències per a una societat més justa*, en el marc de la presentació del Programa Talia 2012. Cal confirmar l'assistència: www.unescocat.org/ca/formularis/noves-competencies.

- **CAIXAFORUM.**— El **dimecres 2 de maig**, a les 17.00, conferència *El mite de Don Joan*. W. A. Mozart,

S. I. CATEDRAL BASÍLICA BARCELONA

- **SOLEMNITAT DE LA SANTA CREU.**— **Dijous 3 de maig**, a les 9.00, benedicció del terme des del terrat; 18.30, cant de vespres al cor; a les 19.00, Missa presidida pel Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona.
- **REPRESENTACIÓ TEATRAL.**— **Divendres 4 de maig**, a les 21.00, al Pla de la Seu, amb motiu de l'acabament de la restauració de la façana principal i del cimbori de la catedral, representació de l'obra de T. S. Eliot *Assassinat a la Catedral*, traduïda al català per l'eminent humanista Josep M. Urdeix. Divuit actors acompanyats d'un cor grec d'onze noies, trenta cantants i dotze músics, narren les vicissituds de Tomàs Becket, arquebisbe de Canterbury. Direcció escènica i artística a càrrec de Noèlia Ortega, Lourdes Mas, Mercè Guilló i Meritxell Coma, del Centre Moral i Cultural de Poblenou. L'entrada és gratuïta. Posteriorment, l'obra es representarà el **dissabte 12**, a les 22.00, i el **diumenge 13**, a les 18.00, al Centre Moral i Cultural de Poblenou, carrer Pujades, 176-178, de Barcelona. Més informació: secretaria@catedralbcn.e.telefonica.net, administracio@catedralbcn.e.telefonica.net.

amb Rafael Esteve (professor del Conservatori del Liceu); el **dijous 3**, a les 19.30, xerrada d'Isabel Valverde, professora titular d'Història de l'Art (UPF), sobre *De vernacle a exòtic: casticisme i orientalisme*; el **dissabte 5**, a les 17.30, i el **diumenge 6**, a les 12.00, cinema familiar *Viatge a Mart i altres mons de plastilina +7* i *Les aventures del petit talp +3*, respectivament. Més informació: av. Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 – Barcelona, tel. 934 768 600, fax 934 768 635, www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **CERCLE LA SALLE.**— El **dijous 3 de maig**, a les 18.30, Carles Cuadras parlarà sobre *100 anys del Titànic*. Pl. del Nord, 14 – Barcelona, tel. 932 181 077 i 690 378 450, mfmagaz@gmail.com, <http://cerclelasalle.com>.

- **CONCILI VATICÀ II.**— El **dijous 3 de maig**, a les 19.00, conferència d'Ignasi Fossas sobre *La constitució Sacrosanctum concilium sobre la*

litúrgia. Serà a l'auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna (c/ Valldonzella, 12 – Barcelona). Informació i inscripcions: Fundació Joan Maragall, tel. 934 880 888.

- **PASTORAL FAMILIAR.**— El **dissabte 5 de maig**, de 10.00 a 14.00, recés de Pasqua sobre *La família, el treball i la festa*, per preparar la VII Trobada Mundial de les Famílies amb Benet XVI. Serà a la casa d'exercicis de Sant Ignasi de Barcelona. Per inscriure's: tel. 934 538 659, secretaria@pastoralfamiliarcn.cat.

- **CASAL LOIOLA.**— El **dissabte 5 de maig**, de 17.15 a 19.15, sessió sobre *L'experiència espiritual i psicològica: de què parlem?*, a càrrec de Josep M. Rambla, s.j., i Jordi Font, s.j. C/ Balmes, 138 – Barcelona, tel. 934 156 434, info@casaloiola.org, www.casaloiola.org.

- **TIBIDABO.**— El **diumenge 6 de maig**, romiatge del Ram: a les 11.30, ofrena de flors a l'ermita primitiva; a les 12.00, eucaristia; a les 13.00, grup Folkserola, cançons i danses populars a la terrassa del temple.

- **CARILLÓ.**— El **diumenge 6 de maig**, a les 12.00, concert *Claredat, equilibri i transparència* (Mozart). Lloc d'audició: pati dels Tarongers o Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat.

- **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— El **diumenge 6 de maig**, a les 18.00, concert solidari a favor dels menjadors infantils de Cali amb la soprano Therese Casanueva. Música clàssica. C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

LLEIDA

- **SANT IGNASI.**— El **divendres 4 de maig**, a les 20.30, Josep M. Riera i

Catalunya
Cristiana

facebook

Busca'ns al
Facebook i
clica «m'agrada»
i també al
twitter

天地相合以
降甘露民莫
之令而自均

La terra i el cel units fan
caure la pluja com
una rosada suau.

La pau i l'ordre regnen
espontàniament entre els
homes sense necessitat
d'estar sotmesos a cap
comandament.

MOVIMENT I TERTÚLIA
AMB PETER YANG

Dissabte 19 de maig,
a les 18.30, tertúlia.
Diumenge 20,
a les 12 h, missa.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
«Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

DOLORS CANAL, CREU SANT JORDI 2012

«Els joves continuen necessitant avui acompanyament i formació»

Samuel Gutiérrez

El 20 d'abril passat la religiosa xaveriana Dolores Canal Vilarrasa, directora titular de l'Escola Técnico-Professional Xavier de Barcelona, va rebre la Creu de Sant Jordi 2012 de la Generalitat de Catalunya. S'ha volgut reconèixer així «la seva trajectòria en l'àmbit educatiu i, singularment, en la formació professional», sobretot pel que fa a la promoció de la dona. Han estat 50 anys intensos dedicats al servei de la joventut, treballant per la seva promoció professional i humana, i sense oblidar tampoc la transmissió dels valors cristians. Des de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya han aprofitat el reconeixement de la Generalitat per agrair a Dolores Canal el seu «esperit de servei i humilitat, amb saviesa educativa i bonhomia ètica i humanística».

Què representa per a vostè aquest reconeixement?

No m'ho esperava pas. M'ha agafat totalment per sorpresa. Una cosa així no m'havia passat mai pel cap. Tinc entès que la candidatura s'ha fet arribar a través de la Fundació Escola Cristiana. Per això, tot i que sigui un reconeixement personal, l'acullo en nom de tota la Institució Xaveriana, una de les obres principals de la qual és a Catalunya l'Escola Técnico-Professional Xavier.

Una escola emblemàtica a Barcelona a la qual vostè ha dedicat 50 anys de la seva vida.

Sí, a l'octubre farà 50 anys de la meua presència al centre, que s'havia creat pocs anys abans, l'any 1958, per donar resposta a les necessitats de formació professional que tenien les noies després de la guerra. Oferíem classes de cultura, de mecanografia, de planxa, de cuina... Es tractava de capacitar-les per al món laboral. Eren temps molt diferents dels d'avui. Tant és així que el seu primer nom va ser Instituto Social de la Mujer. Després, amb l'arribada del l'ensenyament mixt, es va convertir en Escola Técnico-Profes-

sional Xavier.

Per què des de la Institució Xaveriana s'ha apostat tan clarament per la formació professional?

Totes les escoles que tenim arreu d'Espanya són de formació professional. Creiem que és decisiva i molt necessària la capacitat per al treball. Ho era fa 50 anys, i més encara pel que fa a la dona, però jo diria que encara ho continua sent, malgrat que de vegades aquest tipus de formació ha estat poc

valorada. Els joves, especialment els més deseparats, continuen necessitant avui acompanyament i formació. Les nostres escoles estan compromeses amb la formació integral dels joves, que combina l'educació en valors amb l'ensenyament humanístic, científic i professional. Actualment oferim cicles mitjans i superiors en els àmbits de sanitat, administració i serveis socioculturals, a més de batxillerat. En aquest sentit els estudis s'orienten cap a professions on preval la dimensió humana i relacional de la persona.

El guardó que li ha estat concedit valora «la seva trajectòria en l'àmbit educatiu i, singularment, en la formació professional», així com «la tasca pionera en la promoció professional de la dona»...

La veritat és que al llarg dels 50 anys que aviat farà que sóc a l'escola crec que he intentat sempre atendre cada jove en la seva integritat. Rebo aquest guardó amb agraïment, jo només he volgut ser instrument i posar el meu granet de sorra en la formació de la joventut. També voldria deixar clar que per a mi ha estat sempre fonamental el treball en equip, especialment amb els laics. Aquesta ha estat una de les grans virtuts de l'Escola Técnico-Professional Xavier.

Pensant-ho millor

Valentí Miserachs
President del
Pontifici Institut de
Música Sacra

Torras i Bages, «humorista»...

S'ha generalitzat la idea que els escrits de Torras i Bages —tot i reconèixer que es tracta del Patriarca espiritual de la Catalunya moderna— són espessos i de mal llegir. Només de sospesar el volum de la *Perenne* amb l'*opera omnia*, o els molts volums de la recent edició de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, cal dir que no n'hi ha per a menys: és una mola aclaparadora. Essent ell un home ferreny i summament racional, enamorat del tomisme, no és estrany que el seu estil literari, ric de conceptes i solidíssim, sigui mantes vegades escassament amè i de mal seguir, degut a períodes llarguissims, farcits de subordinades.

Però el bisbe Torras era un Pastor, i volia nodrir el seu ramat de sòlida doctrina. Em contava un capellà vell —traspasat ja de molts anys—, dels qui havien conegut Torras i Bages, que una vegada, a la catedral de Vic, assistint a la missa capítular de «mig pontifical» —com es deia aleshores—, quan el canonge magistral va baixar de la trona després d'haver pronunciat un sermó d'aquells que se'n deia «de campanilles», però, pel que es veu, bastant fràgil doctrinalment parlant, el bisbe es va alçar en tota la seva majestat, s'enfila cap a la trona i s'adreça a clergat i fidels amb la seva característica cantarella esquerdada: «Per tal que no us en torneu a casa dejuns de la divina paraula: per lo senyal de la santa Creu...» I va predicar un segon sermó que devia ser prou més substancial que el del pobre i avergonyit senyor magistral.

Crec que el sant bisbe s'esforçava per gastar un llenguatge planer i, de vegades, fins i tot amb una certa dosi d'humor i sornegueria. Prenc com a exemple la pastoral «El nostre pa de cada dia», de l'any 1906. En el capítol segon, que duu per títol *Jesucrist curarà la debilitat moderna*, hi llegim aquest paràgraf la mar de divertit: «El gran mal del segle és la debilitat o anèmia, és a dir, la fluixedat. La fluixedat de cos i ànima és evident, i per això tot-hom en parla. Cadascú hi dona son remei, cadascú en vol donar la seva explicació de quina és la causa d'aquesta decadència; però la gent no s'entén, i cada metge explica i aconsella un sistema diferent, i molt sovint el sistema de l'un és contrari al sistema de l'altre. L'un dirà que lo millor és l'alimentació de carn, l'altre surt amb que lo més adequat i convenient a la nostra naturalesa és l'ús de fruits i de llegums i verdures...» M'imagino la cara aspra del bisbe Torras, darrere aquelles ulleres tan gruixudes, estrafer un somris mofeta en escriure aquests mots! La conclusió que en treu és òbvia: «Per varietats que el món faci, la vida espiritual de l'home no podrà trobar altre Metge que el nostre, que és l'adorable Redemptor Jesús.» Ja voldria jo que els homes d'Església sapiguéssim adreçar-nos als fidels amb tanta doctrina i... amb tan bon humor!

Rauxa

Fonamentalisme i modernitat

Eduard Brufau

El món contemporani, amb el predomini aclaparador de l'audiovisual, i per tant de la immediatesa i de la superficialitat, ha perdut una capacitat fonamental: la d'interpretar. La lectura simbòlica, al·legòrica, en definitiva, profunda i no pas literal és un tret propi de la humanitat des de temps immemorials, i és en l'àmbit religiós on ha assolit el grau màxim. A la Bíblia trobem fets literals, com ara la Resurrecció de Crist, però molts altres, des del relat de la Creació fins a les paràboles dels evangelis, demanen aquesta lectura profunda sense la qual tard o d'hora es tergiversa el missatge.

El fonamentalisme religiós, inclòs el cristià, es caracteritza precisament per aquesta incapacitat moderna d'interpretar, d'anar més enllà del text. Mancats d'aquesta dimensió tan necessària, els fonamentalistes s'aferren a una lectura literal i, per tant, simplista i estèril. Irònicament la seva pròpia manca els fa creure que són ells els més fidels a l'esperit original del text, a les fonts primigènies. No s'adonen que en llegir els textos al peu de la lletra es delaten com a fills directes, no pas de la tradició, sinó d'aquest món modern que tant ataquen, i que com ells és incapaç d'anar més enllà del que veu.